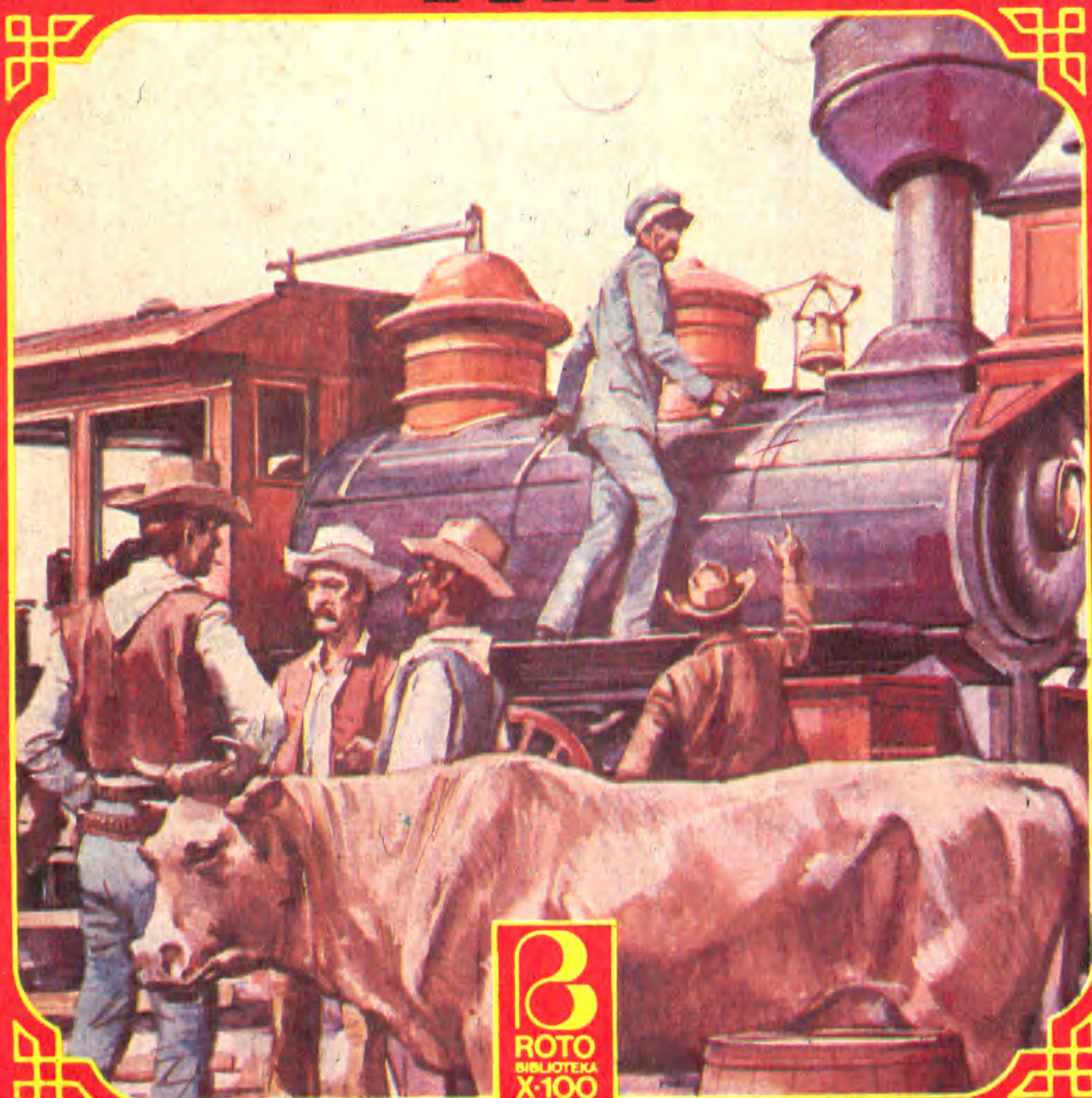


WESTERN

Džon Pejdž

JAHACI RANČA »TORČ«



ROTO
BIBLIOTEKA
X-100

BROJ 281 • 199 DINARA

CENA ZA INOSTRANSTVO: SLT 210 DEH 960

WESTERN

281

1992

Džon Pejdž

JAHAI RANČA
»TORČ«



X-100



Urednik

Gradimir Pašanović

Recenzenti

Piroška Matić

Rastislav Durman

Lektor

R. Blagojević

Izdaje i štampa NIŠJP »DNEVNIK« Novi Sad, Vojvodanskih brigada 7, telefon 021/621-555 ● Žiro račun 65700-603-7711 ● Direktor »Dnevnika« Miodrag Karadžić ● za izdavača: Ilija Vojnović ● Odgovorni urednik: Milorad Predojević ● Grafički urednik: Juliš Arvanitidis ● Sekretar redakcije: Zdenka Karabasil ● Korektor: Dragan Matović

YU ISSN 0353—1287

Rukopisi se ne vraćaju

JAHAČI RANČA »TORČ«

Džef Kouč je stajao kraj vode i pustio konje da se napoje. Zavijao je škrtu cigaretu mereći ostatke duvana u kožnoj kesi i mrštio se.

— Biće još jedva za jednu.

Po običaju mrmljao je sam sa sobom, ali i neprestano osmatrao okolinu. Usamljeni lualica u sedlu i nije umeo drukčije. Ko se opredelio za takav život, morao je da se o njemu i brine. U pustošima su opasnosti vrebale sa svih strana.

Ovog puta ugledao je nešto pitomiji pejsaž. Niz strminu, sa visoravni se spuštao nepregledan lanac goveda koja su hitala do vode.

Vičnim okom odmah je ocenio situaciju i nastavio da mrmlja u nedelju dana nebrijanu bradu:

— Mogu samo da se napiju pa natrag. Pašnjaci su verovatno na visoravni iza brda.

Jezero je bilo poveliko i verovatno nastalo nekim davnašnjim tektonskim poremećajem. Vremenom, u kamenitoj rupi sakupila se kišnica, ali trava i retko žbunje jedva su malo rasli na kamenitoj okolini.

— Kakva glupost majke prirode, ovako odeliti vodu od pašnjaka.

Kraj jezera se okupilo oko pet stotina krava i Džef se čudio što za njima ne jaše nijedan kauboj. Lagano

su pile vodu i pljuscale papcima po plićaku, da bi se zatim ponovo našle na kamenitoj stazi i započele mučno uspinjanje.

Bio je to čudan prizor.

Džef smrvi opušak i još jednom baci pogled po liticama. Neko vreme pratio je kretanje stoke, a onda potera konje za njom.

Jahao je velikog šarca zakrvavljenih očiju, životinju koja je, nema sumnje, tek nedavno uhvaćena i pripitomljena dok je na ularu vodio snažnog ridana sa čijeg samara su visile gotovo prazne kožne torbe.

Po stanju njegove duvankese, rasklanim potkovicama konja, a pogotovo polupraznim torbama, videlo se da se dugo nalazio u pustoši.

— Gde je stoka, tu je i ranč — smrsi terajući konje na kamenitu stazu ugaženu goveđim papcima. — A gde je ranč, mogla bi se naći i večera. Pa... da vidimo koliko su gostoljubive gazde.

U sumrak je izbio na plato i još više se namršio. Dokle je pucao pogled videla se napola sparušena trava samo ponegde prošarana retkim grmljem ili kržljivim manzanita drvećem.

— Baš tako sam i mislio — smrsi pipkajući duvankesu, ali na vreme

odustade od zavijanja cigarete. — Dole voda bez paše, a ovamo plato bez trave. Nema šta, sve naopačke.

U daljini je primetio dim i uputio se prema njemu, a pred trošni ranč stigao po mrklom mraku. Zaustavljajući konje kraj napola trule kapije, promuklo je viknuo:

— Ej, ima li koga?

U kući je smesta ugašena petrolejka, a zatim se začu lagana škripa vrata koja je neko odškrinuo.

I dalje je, međutim, vladala potpuna tišina koju poremeti samo zveckanje šarčeve opreme koji se nervozno premeštao s noge na nogu.

— Ej — ponovo viknu Džef dok mu je poznata jeza gmizala niz kičmu i najavljivala neku prikrivenu opasnost — može li umorni putnik...

— Odbij od kuće! — začu promukli ženski glas praćen škljocanjem pušćanog zatvarača. — Nećeš me prevariti...

Ispod nadstrešnice trema jedva je primećivao neku žensku spodobu po čijem je glasu procenjivao da se radi o mladoj osobi. Ali, o veoma energičnoj pa i opasnoj ženi kojoj su, verovatno, učinili nažao pa je ovako dočekivala svakog posetioca.

Zato je odlučio da još jednom pokuša:

— Gospodo...

— Zaveži prokleti ubico i nosi se svom gazdi Paneru. Ovamo si bada-va došao.

Nastojeći da ne pomeri ruke sa unkaša i nervoznoj domaćici pruži priliku da povuče okidač, i dalje je govorio blagim glasom:

— Za tog Panera, nikad nisam čuo, gospodo. Još manje sam njegov plaćeni ubica.

Neko vreme vladala je tišina. Či-

nilo se da žena s puškom razmišlja i osluškuje njegov glas.

Ali, kad se javila, i dalje je oštro sekla:

— U redu, nisi Panerov čovek. Onda... otpasuj se i izvadi pušku iz skobarda. Samo... sa dva prsta ili ti ode glava, bogami!

U glasu žene i dalje se osećala gorčina što mu je kazivalo da mu ni slučajno ne veruje, ali da pokušava da ga proveriti i sasvim ne otera sa kućnog praga.

Najpre je samo jednom rukom popustio kožnu oputu vezanu oko mršave butine, a zatim otkopčao predicu i pustio da opasač sa starinskim »ekvilajzerom« — koltom »izjednačivačem« kako su ga popularno zvali, tresne na zemlju. Držeći i dalje levicu na unkašu sedla, samo sa dva prsta izvukao je »vinčesterku« iz futrole na sedlu i takođe je spustio na zemlju.

Vraćajući obe ruke na unkaš, pri-pitao je:

— Zadovoljni, gospodo?

Odgovor je čekao bar minut.

— To... gospodo, zajebi. Nisam udata, a ni zadovoljna. Ko mi garantuje da nemaš neko skriveno oružje uza se?

— Pa, to morate da rizikujete... gospodice — rasteže Džef još uvek se ne pomerajući sa sedla. — Ako biste mi poverovali na reč, rezervni kolt držim u bisagama, a u čizmi imam nož. Recite, šta sad da radim?

Cura je, varovatno, videla da se radi o slučajnom namerniku, a i do-dijalo joj je da se nateže s njim pa mrzovoljno smrsi:

— O'kej, sjahuj već jednom s te rage. Eno, tamo je korito pa napoj konje, a koral je odmah iza njega. I, da slučajno nisi pipnuo odbačeno oružje ili taj nož u čizmi. Inače...

Laganim stiskom žilavih butina poterao je šarca prema valovu, a ridan je išao ukorak i rzao osećajući vodu. Na odbačeni holster i pušku nije se ni osvrnuo, a kad je rasedlao životinje i smestio ih u koral, skide košulju i počeo natanane da se umiva.

Uz put je vrktao od zadovoljstva i pljuskaao se po snažnim grudima ne osvrćući se na ženu kraj trema koja je podlegla znatiželji i u neko doba mu podviknula sa trema:

— Šta se lickaš, nećeš u svatove. Uostalom, večera se ionako ohladi-la.

Iz bisaga prebačenih preko gornje prečke korala izvukao je čistu košulju i obukao je, a kad još provuče prste kroz kosu, poneka seda vlas, dotad prikrivene prašinom, baš mu je davala lep i muževan izgled.

Noseći šešir u ruci zaputio se preko dvorišta i sačeka na tremu da devojka zapali svetiljku.

— Zdravo! — oteže po teksaški i brzim pogledom prelete prostoriju.
— Da sednem ovde?

— Sedi gde hoćeš — odseče cura stojeći uz šporet dok joj se blistava „vinčesterka“ i dalje nalazila nad-ohvat ruke. — Ne zanovetaj!

Mada se situacija osetno menjala nabolje, cura je i dalje bila arogantna i neljubazna. Kouč je to protumačio usamljenošću i strahom od tog Panera i njegovih ubica.

Cekajući da mu napuni tanjir, ispod oka je osmatrao. A, imao je, bogami, šta i da vidi. Stasita i sa oblinama baš na pravim mestima, plenila je svačiju pažnju, ali joj je plava, valovita, kosa bila stegnuta u staromodnu pundu, a jedna gorka bora davala njenom lepom licu donekle namrgoden izgled.

— Kad se smežete mora da ste lepša — odvali Kouč i natera je da se još više namršti.

— Šta te briga...

— Pa, jest... šta me briga? Samo, k'o velim, što se ne bi malo i raspoložila. Eto, nije ti u kuću došao nikakav Panerov ubica, a i večeru ću da odradim. Čim svane, nacepaću gomilu drva...

— Odjahaćeš još pre zore. Samo bi mi trebalo da oni u Indijan Vejliju počnu da ispiraju usta sa mnom. Dosta mi je Nore.

Prihvatajući tanjir, Kouč kao uzgled pripita:

— Ko je sad pa Nora?

— Moja sestra. Spetljala se s prokletim Henkom...

Glas joj iznenada prepuče, a oči se napuniše suzama.

— Mora da je neka pijanica?

— Koješta, Henk hapsi pojanice i kavgadžije u Inijen Vejliju. Nosi zvezdu na grudima.

— O ho, pa to je onda baš dobra partija taj šerif Henk. Nora je supruga uvaženog šerifa i ne vidim...

— Ne vidiš ti ništa stranče. Niti je ona uvažena supruga, niti Henk valja išta. Našla krpa zakrpu.

Pošto malo prožvaka, Džef smrsi preko zalogaja:

— Da ti devojko...

— Ime mi je Šeron Vajt, a i ti bi mogao da se već jednom predstaviš.

Sad je on bio pomalo zbunjen i brzo se napola pridigao u stolici.

— Kouč, Džef Kouč, Šeron. Samo, šta vredi što rekoh ime kad i dalje sumnjaš da bi mogao biti jedan od Panerovih ubica. Jednom rukom držiš kašiku, a drugom gotovo dohvataš pušku. De, reci — kao da se malo okuraži — zar se tako dočekuje iznenadni gost?

Sad je na nju došao red da počne da zamuckuje:

— Stvarno, u pravu si. Sumnjičenje samo izluđuje ljude. Deder, jedi, a ja više neću ni da pogledam pušku. Na kraju će se videti kakav si ti gost, a kakva sam ja domaćica.

Da bi nekako i potvrdila svoje reči ustala je i iz dolapa na zidu izvadila napola ispijenu flašu i sipala im po čašu viskija.

— Pa, u zdravlje!

— Zahvaljujem Šeron — osmehnu se škrtio Džef i sruči piće niz grlo. — Rek'o bi, »stara vrana«?

— A ha, u piće se izgleda razumeš. A i revolver nosiš nekako nisko. Sigurno živiš od njega?

Brzorukim momcima kao što je bio litalica Džef Kouč taka pitanja nisu se smela postavljati. Čovek koji je život provodio u pustoši i svakodnevno se susretao sa opasnostima, nije imao šansu da preživi ukoliko nije umeo da barata s oružjem.

Ali, oružjem se baratalo na različite načine. Nekome je ono služilo da se odbrani od zveri, drugi su ga nosili u službi zakona, a mnogi... da bi se njime obogatili na lagan način.

Videći da se namrštio i odložio kašiku, pokuša da popravi stvar:

— Zaboravi, samo sam onako upitala.

— Ali, upitala si i sad ću da ti dam i odgovor. Tačno je, živim od svog kolta. Ja sam revolveraš i ubijanje je moj zanat. Možda samo s tom razlikom što ne potežem oružje u nečasne svrhe. Bar smatram da to dosad nisam učinio.

Šeron zatrephta očima i pokunji se.

— Zaista nisma htela...

— Pa šta, oružje svako na Zapadu ima i koristi. Eto, zar malopre nisi bila spremna da me ustreliš kod kapije?

Cura se sad uveliko vrpeljila.

— Taman posla, htela sam da te oteram.

— A da se umesto mene našao neki od Panerovih ubica? Zar misliš da bi on baš tako odustao?

Proklinjući u sebi što je započela neugodnu raspravu jedva je uspela da smrsi:

— Ko zna, možda bih i uspela da ga oteram.

Sad se videlo od kakvog je materijala sazdan taj namernik Džef Kouč. Ne štedeći je nimalo, odsekao je ledenim glasom:

— Koješta, ubio bi te pre nego bi podigla cev i za jedan inč. Ubice od zanata moraju biti brži od protivnika ili im ode glava s ramena.

— Ali, ti... nisi pucao!

— Mene ne računaj u Panerove ubice. Ne prepucavam se sa ženama.

— Pa, možda ne bi ni neko od Slašerovih jahača?

Videći njegov upitni pogled, razjasni mu:

— Slešer je ime gazde Panera, najmoćnijeg čoveka u Indijan Vejliju. Ima toliko para da može angažovati celu rulju ubica.

Ni devojci, odjednom više nije bilo do večere. Drhtavom rukom odložila je kašiku i pogledala prema flaši.

— Ja bih mogla... još jednu.

— I ja — odvali Džef i natoči im.

— A ta rulja tebi ništa ne može jer si žena? Lepo, ima samo da skrste ruke i vraćaju se od kapije. Znaš šta, Šeron — razvuče ozbiljnog lica — sve manje verujem da u toj tvojoj lepoj glavi ima imalo pameti. Pa, oni bi te rastrgli na komade čim bi Slašer Paner samo mrdnuo prstom. Ubice su plaćene da pucaju a ne da utvrđuju polnu pripadnost žrtava. To da znaš.

— Pričaš koješta a ne reče što se Paner navrzo na te.

Pošto otpi gutljaj i malo se strese, škrtio reče:

— Nije na me nego na »Torč«. Hoće da ga kupi u bescenje.

Vrteći čašu u rukama, čovek spusti pogled i reče:

— Tako ti se zoveš ranč?

— A ha, tako. Samo ne znam šta mu bi da nudi pare za bezvredno imanje.

— Zašto... bezvredno?

— Pa, možda nisi primetio, na imanju nema dovoljno vode. Zapravo, ima je previše, ali se nalazi na pogrešnom mestu.

— Video sam, ono jezero.

— Da, zove se Dag Voter. Ali, kakva korist od njega. Na visoravni gde su pašnjaci, nema je ni kapi pa stoka gubi na težini idući tamo i amo.

Misleći na napola srušenu kapiju, natrule oblice korala i nepodmazana krila vetrenjače, Džef ne reče ništa. Očigledno, ranč je posle smrti njenog oca, samo životario. Devojka nije imala novca da popravi najnužnije, a za neko ozbiljnije investiranje...

— I, tako... gazda Paner hoće tvoje neperspektivno imanje, a ti, umesto da uzmeš pare i odeš u neki grad...

— Koje crne pare, Džefe — prvi put ga nazva imenom — nudio je pet stotina dolara. A, samo krave vrede bar desetostruko više.

Prisećajući se mršavih goveda, nervozno je vrteo glavom.

— Ono, donekle si u pravu, ali i stoka ti baš nije u najboljoj kondiciji. Kad bi, recimo, uspela...

— Da je malo prohranim i nađem pogodnog kupca — dodade Šeron dokazujući da se u poslove dobro razume. — Eh, ali gde da nađem ku-

kuruz i čime da ga platim. A tek kupca...

Džef je i dalje vrteo napola ispijenu čašu i pokušavao da održi razgovor.

— Za žito, u redu. Niko ti ga neće dati džabe, a ni zajam ne možeš da tražiš kad ti imanje propada. Ali, kupci bi već mogli da se nađu.

Šeron smesta živnu.

— Gde?

— Polako, devojko, daleko su bar trista milja. Nisu ni bogzna koliko probirljivi, ali tebi, koliko vidim, nedostaju jahači da bi mogla da oteraš stoku. Ne valja s koje god strane da okrenemo.

Ona bora gorčine ponovo joj dođe do izražaja.

— Tačno, napola propalom ranču niko neće dati zajam, a bez para neće angažovati ni jahače. Ne kaže narod džabe da siromahu neće grah u kašiku.

O tome je i Džef ponešto znao. U džepu je imao samo dva dolara i uveliko se pitao da li da u Indijen Vejliju za te pare potkuje konje ili kupi duvan i popije čašicu u salunu. Bar njemu nije trebalo objašnjaviti šta je siromaština.

Namrgođen, jedva je smrsio:

— U redu, »Torč« nije nizašta, ali zbog čega je onda gazda Paner bacio oko na njega. Šta će mu zapušteno imanje kod njegovog ranča.

Odgovor ga je uveliko iznenadio:

— Slašer i nema ranč. Ne bavi se gajenjem stoke. On je bankar u Indijan Vejliju i ima uloženi novac u većinu poslova u gradu i okolini. Što ne bi stavio hipoteku i na »Torč«?

Zabavljena rešavanjem vlastitih problema, cura je mislila jednostrano i nije se udubljivala u dalju problematiku. Ali, Kouč je bio iskusniji i već se susretao sa nezajažljivim

ljudima kojima stečeno bogatstvo nikad nije bilo dovoljno. Uvek su želeli više i nisu birali sredstva kako da do toga i dođu.

Ranč koji je raspolagao onakvim jezerom, uz mala ulaganja mogao je da procvate preko noći. Samo, postavljalo se još jedno pitanje; Slašer Paner je bio bankar a ne rančer. Ni na kraj pameti mu nije bilo da vodu iz jezera na pašnjake dovede vlastitim radom i žuljevima. A da imanje ponudi neuređeno... nije imalo smisla. Nijedan kupac ne bi mu ponudio mnogo veću cenu nego što bi platio Šeron.

— Pa, zbog čega je insistirao na kupovini i gotovo se spustio na nivo kriminalca i pretio joj plaćenim ubicama? — razmišljao je ne dižući pogled sa stola. — Zašto ga je interesovao ranč koji je zbog slabe perspektive sigurno već izašao na zao glas i unapred razgonio potencijalne kupce?

To su bila pitanja na koje nije mogao da odgovori kao što ni ona nije umela da kaže kako bi besplatno angažovala jahače koji bi stoku odveli do područja oko Volkota gde su odnedavno pronađena nalazišta srebra. Na hiljade kopača boravilo je u toj pustoši i napola gladovalo pa bi svkao, makar i mršavo, govedo moglo da se proda za stotinu dolara.

A, o tolikoj gomili para, Šeron Vajt nije mogla ni da sanja.

*

Brajan Nejlz skide nepostojeću mrvu sa crnih, besprekorno čistih, pantalona i zagleda se u bankara.

— Mislim da grešiš, gazda. Devojka je tvrdoglava, a s takvim je najteže. Kad nešto utuve u glavu...

— Onda si ti tu da joj isteraš bube i najuriš je s »Torča«. Bogamu. . .

— Neće ići, gazda — preseče ga čovek u crnom odelu ne podižući uopšte glas. — Ne ratujem sa ženama.

— Znači, badava te plaćam — razvika se bankar Paner i skoči iz teške kožne fotelje iza povelikog pisaćeg stola.

Brajan Nejlz je bio revolveraš. I zbog svoja dva nisko pripasana kolta, ali i zbog načina kako se ponašao i govorio. Sad je dokazivao i da je revolveraš starog kova, nešto kao vitez s revolverom koji je poštovao žene i u svakom času ih uzimao u zaštitu.

Sad je o tome obaveštavao gazdu:

— Ne bi se baš moglo reći da razbacuješ pare, Slašeru. Dosad sam posao obavljao na tvoje veliko zadovoljstvo inače bi mi otkazao čim bih nešto zabrljao.

Bankar i dalje nije imao mira. Žustro je podviknuo:

— U redu, tačno je kako kažeš. Ali, sad otkazuješ poslušnost.

— Ja, čoveče — po prvi put se iskrenu revolveraš i sevnu pogledom — nikad i nikom nisam bio poslušan. To otpiši. Ja samo iznajmljujem svoj kolt i kad vidim da neko traži nemoguće. . .

— Pa zar je teranje jedne veštice baš nemoguća stvar?

— Prvo, Šaron Vajt nije veštica, a drugo. . . žena je. E, pa. . . Brajan Nejlz ne ratuje sa ženama.

— A, s kim ratuješ, do đavola?

— Sa svakim drugim na svetu, gazda. Samo pokaži prstom na nekog čoveka i smesta računaj da je mrtav čovek. Na Šaron Vajt šalji drugog.

Time je rasprava u Panerovoj kancelariji bila završena pa su mogli da se razilaze. Na trenutak ili zanavek, svejedno. Nijedan nije želeo da odstupi od svojih principa.

Revolveraš od svog nepisanog kodeksa, a bankar od uobičajenog načina bogaćenja.

— U redu — prvi popusti Paner i mirno se vrati za sto — nećeš ići na »Torč« ali bi mi mogao poslati Dereka Džonsona. Sigurno gubi vreme u salunu.

Bez reči, revolveraš se diže sa stolice. Pre nego je krenuo prema vratima, popravio je nabore pantalona i ovlaš klimnuo glavom.

— U redu, naći ću ga.

Mnogi su govorili da Derek Džonson nije čovek. I, bili su u pravu. Izgledao je kao životinja. Na ogromnim ramenima stajala je uska glava sa slepljenom kosom, a cela figura podsećala je na grizli medveda iz Stenjaka. Ruke su mu bile ogromne, snažne i mišićave a noge, oh. . . kao stubovi rančerskih kuća iz ravnica Džordžije.

Kao što je izgledao, tako se i ponašao. Pio je iz krige, svejedno da li pivo ili viski, a oružje potpuno bagatelisao. Imao je neku veliku kijaču kojom je urazumljivao ljude i zbog koje je nazvan — Derek Cepanica.

Sad je stajao kraj šanka u »Bagateli« i merkao salunerku.

— Pa, Elajza — grmnu dubokim basom — kad ćemo malo ti i ja?

Stasita žena zabaci slap tamne kose i oštro ga odmeri.

— Mani priču i nategni. Ovu rundu kuća časti.

Besplatno piće nigde se na Zapadu nije odbijalo, ali je Cepanica i pored toga bio nezadovoljan.

— Stvarno, kad ću da te povalim. Jebiga, uvek pričaš kako si zauzeta.

Žena poniknu očima i poče uzbuđeno da diše.

— Lepo ti kažem, Derek. . .

— A ja tebi isto tako lepo kažem da me vodiš u sobu. Platiću!

Brajan Nejlz je u krčmu stigao ne-

čujno. Kao da neki dvonožni tigar gazi šumskom stazom, ušao je bez šuma i neko vreme s vrata posmarao scenu.

Elajza Morgan je, koliko je dosad imao prilike da se uveri, bila žena na svom mestu. Kao vlasnica krčme s vremena na vreme morala je da izade ususret nekim nasrtljivijim mušterijama, ali se, u glavnom, ponašala ozbiljno i korektno. Niko je nije mogao nazvati bludnicom ni zahtevati da mu pripadne kao poslednja kurva. Uostalom za to je držala uvek dovoljno ženskog personala.

Sada je morala da poklekne pred Cepanicom ili bi je grmalj isprebijao do smrti.

To se Brajanu Nejlzu nimalo nije dopadalo. U večito hladnim očima koja su podsećala na planinska jezera, sada skoči neka ljutita iskra, a glas mu dode nešto snažniji nego što su ljudi navikli da ga čuju:

— Ej, buzdovane — zovnu Dereka — Mani se udvaranja, a 'vataj posla. Gazda te zove.

Derek Džonson nije ni od koga zazirao sem od gazde Panera i revolveraša Nejlza. Jednog je poštovao zbog para koje mu je davao, a drugog zbog njegovih koltova. Zato samo uzdahnu i mrzvoljno se odbi od šanka.

— Šta sad 'oće. . .

— Ne znam i ne tiče me se. Reče samo da dodeš. Čeka te u kancelariji.

Ne osećajući opasnost u njegovom tihom glasu, Cepanica Derek je još mislio da bi mogao da se provalja sa stasitom salunerkom.

— A, da on malo pričeka. Baš sam namerio da povalim Elajzu.

Revolveraševo lice dode nešto blede, a glas se gotovo sasvim izgubi.

— Derek. . . napolje. Smesta!

E, sad je i njemu prevrelo. Da nije bio ovako popaljen još bi i popustio i odvukao se gazdi u koancelariju, ali sada. . . oh, sada je baš želeo da nasrne na salunerku i zgužva je pod sobom.

Razdražen i besan izgubio je i ono malo pameti iz glavudže i iskreno se prema Nejlzu:

— Slušaj ti, mrvo. . . raspasuj se pa da vidim kako ćeš onda pevati. Ima da te rastrgnem.

— Cepanice — prosikta čovek s koltvoima — rekoh ti da ideš kod gazde. A, raspasivanje nećeš dočekati. Ne bijem se s budalama!

— To ti meni. . .

— A kome drugom, čoveče. Jedinu budala u Indijen Vejliju zove se Derek Džonson.

Izazov je bio toliko očigledan da ni grmalj nije mogao a da ga ne shvati. Ne vodeći računa da bi Nejlz mogao da ga bar tri puta pogodi pre nego bi čestito i zakoračio od šanka, stegao je pesnice i opsovao:

— Jebote, ima da te slomim!

Prvi hitac skinuo mu je ismašćeni šešir s glave, a kad grmalj zastade u mestu i glupavo ga pogleda, priskoči, mu i kratkim zamahom zviznu ga oružjem po slepoočnici.

Zadimljena, osmougaona cev, naterala grdosiju da poklekne, a onda Nejlz zamanu ponovo.

Od sledećeg udarca Derek Cepanica pade kao proštac i uzvitla ceo oblak strugorina kojima je bio posut patos saluna.

Ali, još nije bio sasvim gotov. Nadljudskom snagom nastojao je da se pridigne i kao medved odmahivao glavom i gundao:

— Prevario si me, zar revolverom na nenaoružanog čoveka?

Izmaknut dva koraka u stranu, revolveraš je škripao zubima.

— Najpre, uopšte nisi čovek, a zatim. . . ko ti brani da nosiš oružje. Tada ne bi mogao reći da si nenaoružan.

Nema šta, logika mu je bila ispravna. Na Zapadu niko nije bio bez oružja, a pitanje je bilo samo kako ga je nosio — vidljivo ili skriveno. U arizonskoj divljini niko se nije pitao da li je časno što belci stalno napadaju slabije naoružane Apače i s njima se kolju do istrebljenja. Uostalom, medveda snaga Dereka Džonsona bila je dovoljna da većina njegovih protivnika poklenku već posle prve izmene udaraca.

Zato je Nejlz i bio u pravu kad mu nije dozvolio da mu pride i jednostavno ga smoždi gromovitim pesnicama.

Ali, uterao mu je pamet u glavu. Čim je nekako uspeo da se osloni na klimave noge i pridrži uz šank, više mu nije bilo do salunerke ni nadmudrivanja s revolverašem. Pokunjeno se odvukao do pokretnih vrata i isteturao iz krčme.

Te večeri nije ga niko video u gradu, a sutradan je celokupno stanovništvo Indijen Vejlija imalo o čemu da priča i raspreda.

Zorom, u grad je dojahao žilav muškarac na snažnom šarenom konju vodeći kljuse preko kog je bilo prebačeno Derekovo isprebijano telo. Zaustavio se kod šerifove kancelarije i viknuo:

— Helo, maršal. . . trebalo bi da preuzmete ranjenika.

Henk Dillard nije bio baš najbolje volje. Ponovo je imao okršaj s ljubavnicom i zbog toga mrzovoljno stupio na trem ispred zatvora.

— Što galamiš, nosi ga berberinu. On leći ljude.

Džef je mirno ispustio užde iz ruke i jedva smrstio:

— Nemam vremena da se bak-

ćem oko njega. Eto vam ga pa radi-
te šta želite.

Jedva dodirujući mamuzama šar-
čeve bokove, okrenuo je životinju u
mestu i odjahao niz ulicu. Uopšte
nije osvrnuo da proveri šta će ura-
diti šerif, a kad je stigao do saluna
sjahao je i na tabli kod ulaza kunda-
kom revolvera zakucao komad har-
tije na kojoj je pisalo:

»Traže se jahači za rad sa stokom.
Javiti se na ranč »Torč«. Predrad-
nik, Džef Kouč.«

Ali, nije ušao u krčmu. Gipko je
skočio u sedlo i odjahao preko ulice
do banke Slašera Panere. Tiho zvec-
kajući mamuzama prošao je kroz
salu za klijente i na užas čovečuljka
sa cvikerima koji je radio za blagaj-
ničkim šalterom, bez kucanja ušao
u gazdinu kancelariju.

— Ali, ne sme se. . . .

Više nije stigao išta da kaže jer se
za Džefom zatvoriše vrata, a i gazda
Paner je brzo bio ućutkan.

— Čoveče, kako to upadate? —
podviknuo je, ali mu mršavi poseti-
lac nije dao da se razviče. Otežući
po teksaški, umirio ga je prvom re-
čenicom:

— Nije važno kako upadam nego
šta imam da kažem. Dakle, da po-
čnem?

Stranac je, nema šta, bio opasan
čovek. Po pohabanoj odeći cenio je
da jedugo proveo u divljini, a po ni-
sko pripasanom holsteru da je lako
izašao nakraj s opasnostima koje su
ga tamo vrebale. Imovinsko stanje
nije mogao da mu proceni jer je
odavno susretao odrpane goldvoče-
re koji su mu donosili gomile zlata i
menjali za novčanice.

Pa, šta je taj čovek nenajavljen
mogao da traži u njegovoj kancela-
riji. Možda je i on imao »žuto kame-
nje«? Badava sigurno ne bi svraćao.

Time je bila rešena kriza izazva-

na pomanjkanjem etikecije pa je za-
uzeo oštar stav i ustobočio se za sto-
lom.

— Naravno da možete da počne-
te, čoveče. Slušam vas.

— Ne znam odakle najpre. Imam
jednu prijatnu i jednu neprijatnu
vest.

Paner je već shvatio da ovaj raz-
govor neće ići sasvim glatko i uz-
dahnuo.

— Onda, molim. . . najpre onu ne-
prijatnu.

Mršteći se zbog nestašice duvana,
Džef jedva procedi:

— Prebio sam vašeg snagatora.

Ne verujući da je dobro čuo, ban-
kar iskrenu glavu i pripita:

— Zar Capanicu?

— Verovatno ga tako zovete, mis-
ter. Meni je rekao da mu je ime De-
rek Džonson.

Više nije bilo dileme da se i to
moglo dogoditi i Paner samo zako-
luta očima.

— Ali, zašto. . .

— Zato što je vređao moju gazda-
ricu, mister. Dode sinoć na ranč
»Torč« i s kapije počeo da je naziva
svakojakim imenima. Srećom, spa-
vao sam na seniku i brzo prekinuo
njegovo blebetanje.

Ne verujući da bar četrdeset ki-
lograma lakši čovek može da prebi-
je grmalja Dereka, bankar ironično
dobaci:

— Za to vam ja, verujem, bio po-
treban pušači kundak ili čekić za
razbijanje kamena.

— Koješta, dovoljno je bilo da ga
oborim s konja. A, kamen je gotovo
razbio glavom. Nije trebalo da tra-
žim čekić.

— Znači, udarili ste ga kamenom.

— Ma, jok. . . kad ga spodbih za-
nogu i trgnuh sa sedla, onako velik
i nespretan pade glavačke i udari
temenom o kamen. Gospođica Še-

ron Vajt i ja imali smo posle muke dok smo ga prebacili preko sedla. Sad sam ga prepustio šerifu na brigu.

Ako je u početku strahovao od strančeve reakcije, sad se malo okuražio i izokola raspitivao:

— Ne znam samo šta će Cepanica na »Torču«? Da se nije udvarao?

Ali, čekalo ga je novo neprijatno iznenađenje.

— Sumnjam, gospidine, psovkama se to ne radi. Nego — ponovo oteže stranac — pre bih rekao da je krenuo po sasvim drugom zadatku.

Zadrigli bankar je teško disao i vrpolio se za stolom.

— Da to vi nešto ne aludirate...

— Taman posla, kakve aluzije. Iako Derek ništa nije rekao, uveren sam da je došlo po vašem nalogu. Trebalo je da malo zaplaši gospođicu Vajt kako bi vam imanje prodala u bescenje.

— To, to — zamuca bankar — ne možete da dokažete.

— Pa, i ne mogu, ali ni ne nastojim. Cilj mi je da čak popravim odnos između »Torča« i vaše banke. Zato sam došao s molbom da gospođici Vajt date zajam od hiljadu dolara koji bi prihvatila ukoliko kamate ne bi...

— Šta?! — razvika se Paner i sasvim crven u licu zamalo ne pade sa stolice. — Njoj da zajmim?

— A što da ne zajmite, gospodine. Već vam je rečeno da »Torč« nije na prodaju, a zajam bi trebalo da odobrite svakom stanovniku Indijen Vejlija i okoline. U biznisu ne bi trebalo da ima išta ličnog. Ne bi bilo lepo da narod pomisli kako gospođicu Vajt odbijate zbog nekog privatnog problema...

Sav zajapuren, Paner je jedva nalazio reči:

— Coveče, nećete mi nabaciti ta-

ko nešto. Ja jednostavno nemam poverenja u »Torč« i zbog toga ne mislim da ga kreditiram.

— To je već, s dopuštanjem, glupost — dočeka Džef hladnim glasom. — Da ne verujete u prosperitet imanja ne biste insistirali na njegojoj kupovini. Čak i bednih petsto dolara koliko nudite nisu pare za bacanje. Stvarno, skaćete sebi u stomak.

— Kako... u stomak?

— Lepo. Jednom kažete da imanje ništa ne vredi, a zatim hoćete da ga kupite. Pa sad, gde je tu istina?

— Ja, ja... mislio sam samo da pomognem gospođici Vajt.

— Pa joj poslaste Cepanicu u posetu. Coveče, kada ćete shvatiti da se pred vama ne nalazi nikakva uplašena devojka i da vas svakog časa mogu pozvati na odgovornost zbog tolike gomile laži. Svega mi, ne pretim, ali... mogli bi ste se provesti gore od Džonsona.

Stvari su se sad okretale na sasvim drugu stranu i Paner je gorko žalio što mu pri ruci nije Brajan Nejlz koji bi ga začas rešio bede. Ali, bio je sam i morao da istraje do kraja.

Zauzimajući ratoborni stav, počeo da galami:

— Sad ste sasvim preterali. S mojim novcem radim šta hoću. Uostalom, ponudio sam pet stotina dolara za ranč i to i sada vredi. Ni dolar više!

— Ali, samo stoka...

— Baš me briga za stoku. Zar sam ja rančer ili možda kauboj da jurcam za kravama. Njih neka gospođica Vajt tera sa »Torča«. Uopšte me ne interesuju!

Bez obzira na sav bes koji se nakupio u njemu, ovako se ne bi ponašao nijedan bankar. Na Zapadu se stanje jednog ranča najpre merilo

brojem stoke i stanjem stočnog fonda, a Paner se olako odrekao dželepa od pet stotina goveda. To, nije bilo u redu.

Ali, predstavljalo je mogućnost na koju iznenada podseti Kouč:

— U redu, ranč je vaš mister Paner. Ali, uz jedan uslov. Daćete nam zajam od pet stotina dolara sa rokom otplate od tri meseca i kamatom od dvadeset procenata. Ukoliko vam u tom roku vratimo zajam, »Torč« ostaje naš, a ako ne uspeмо... predaćemo vam ga besplatno. Ni na koji način ne možete da štetujete.

Paner je sad bio pravi biznismen. Ne razmišljajući nimalo, podviknuo je:

— Deni, dođi ovamo i ponesi pribor za pisanje!

Istog časa u kancelariju banu čovečuljak sa šaltera i uzmuva se kraj njegovog stola.

— Izvolite gospodine...

— Ti piši, a ja ću da diktiram. Ima da sklopimo lep ugovor sa gospođicom Vajt.

Razmeštajući mastionicu i hartiju, čovečuljak je ispod oka bacaо upozoravajuće poglede na gazdu i mrmljao:

— Ne vidim nikakvu gospođicu Vajt. Ko će da potpiše ugovor?

Sluđen iznenadnim promenama koje su se poslednjih trenutaka zbile u njegovoj kancelariji, bankar do sad nije ni pomislio na to, ali ga Džef umiri vadeći komad hartije iz džepa na košulji.

— Ovde je punomoć. Nadam se da poznajete potpis gospođice Šeron Vajt. Reče da je već imala neke novčane transakcije s vama.

Obojica baciše pogled na papir i ćutke klimnuše glavama, ali je pisar i dalje bio oprezan.

— Možda bi trebalo da svedoci...

— Vi ste jedan od njih, čoveče — saseče ga Kouč — a drugog... pozvaćemo nekog od klijenata.

Tog trenutka začu se kucanje na vratima i u sobu upade gazdarica »Bagatele«. Najpre je ljutito lupnula nogom o patos, a zatim se iskrenula prema čovečuljku.

— Gospodine Deni, ostavili ste me da čekam na šalteru!

Krajičkom oka bacila je pogled na Džefa, a onda ponovo zauzela strog izraz i zagledala se u blagajnika koji se uveliko vrpolio i mucao:

— Ja, ovaj... u pravu ste, nem... zvao me gazda.

Bankar je pokušao da zaštiti službenika:

— Znaе, gospođice Morgan, iznenada smo dobili klijenta.

— E, sada ste iznenada dobili još jednog klijenta — mene! Dakle, kako ćemo?

Gledajući je, Džef se po prvi put osmehnu. Stvarno, cura je imala stila i udarala baš »po sredini« kako su stari revolveraši umeli da kažu. Sa Denijem je započela neki obračun na šalteru i nije htela da trpi čekanja zbog pisanja njihovog ugovora.

Slašer Paner se nekako dosetio i napre joj ponudio stolicu, a zatim pogledao Denija.

— Donesi piće. Nadam se da bi nam svima gutljaj dobrog škotskog viskija. Džef mahinalno pipnu džep na košulji gde mu se nalazila prazna duvankesa i namršti se.

— Piće ne ide bez dobre cigare, a njena kupovina, ovog časa, ide uporedo sa traženim zajmom, gospodine. Mislim da bismo najpre trebali da završimo ugovor. Pogotovo što možemo da zamolimo gospođicu Morgan...

— Radije samo Elajza, stranče. U

mom salunu ne patimo od etikecije. Zovemo se jednostavno imenom.

— Baš lepo — dodade Džef i ponovo se škrtro nasmeši gledajući kako bankar vadi drvenu kutiju sa mirišljivim »havanama«. — Ja sam Džef Kouč, dojučerašnji litalica a od sinoć predradnik ranča »Torč«. Baš sam svratio da od gospodina Panera zatražim zajam.

Žena začuđeno podiže obrve i zagleda mu se u oči.

— I, koliko vidim, na putu ste da ga i dobijete.

Sležući ramenima, Kouč škrtro odgovori:

— Što da ga ne dobijemo kad zalažemo imanje za pet stotina dolara.

— O ho, Šaron mora da je sasvim sišla s pameti.

— Sišao bi svako da se nalazi u njenoj koži. Eto — nastavi da oteže Džef paleći ponudenu »havanu« — ograda se ruši, prečke korala su polutrule, a nema ni kolomasti da se namažu krila vetrenjače.

Klimnuviši s razumevanjem, Elajza nastavi dubokim glasom:

— Nema šta, to ste baš lepo smislili. Još kad nabavite ogledala za štalu, a Šeron promeni posude u kuhinji...

Tri čoveka je najpre pogledaše iznenađeno, a Džef prvi pršte u smeh.

— Ma, kakva ogledala i šerpe...

— Kakve kolomasti i natrule grede korala — dočeka Elajza i nadu grudni koš zbog čega muškraci ubrzaše dah i počеше da skreću poglede prema uglovima prostorije. — Od lickanja »Torč« neće postati bogatiji.

Smeškajući se, Džef je munjevito razmišljao strepeći da i bankar ne shvati njenu skrivenu poruku. Novac mu je, naravno, bio potreban za druge stvari, a priča o popravku ko-

rala i podizanju ograde trebalo samo da bankaru zamaže oči.

To je, izgleda, i ona shvatila i baš na vreme promenila priču:

— Oh, samo brbljam, a moji poslovi...

— Naravno, mem — užurba se blagajnik završavajući točenje pića.

— Baš sam pripremio pribor za pisanje i ukoliko biste nam pomogli kao svedok...

— Sa najvećim zadovoljstvom, dragi gospodine Deni — zacvrkuta prihvatajući čašu i lagano otpi gutljaj. — Gde treba da potpišem?

Za narednih pet minuta posao je bio završen, a Slašer Paner mogao sa sigurnošću da računa kako mu »Torč« sam uleće u šake.

*

Ne sjahujući, dvojica prašnjavih momaka, prevešeni preko unkaša sedala, sricali su slova Džefove poruke prikucane ispred »Bagatele«.

— Traže se jahači...

— Mani to, Ezra. Ne znaš polovinu slova.

Krupni čovek kome je na leđima gotovo pucala debela pamučna košulja pomalo uvređeno odmahnu glavom.

— A ti, kao znaš?

— Naravno, učili me misionari. A tek kako pevam psalme?

— Isto kao i svoje indijanske tužbalice. Jebiga, strašno lažeš Li Vaju.

I drugi jahač je bio građen kao gora i sad se malo ustobočio na svom sivom mustangu sazdanom od krupnih kostiju i snažnih mišića.

— Ezra Džordane, povuci reč.

Drugi jahač se pokazao kao pravi inadžija. I on se uspravio u sedlu i zagrmeo:

— Ništa ne povlačim, a ti... zapevaj jedan psalam i uveri me da sam lažov. Evo, kladim se u dolar...

Li Vaj je bio mešanac. Majka mu je bila neka skvo iz plemena Navajo, a otac francuski traper koji je živeo u njihovim brdima. Jedne zime lavina se sručila na njihovu kolibu i oboje ih ubila. Preživio je samo dečak koga su prihvatili misionari iz Santa Fe i sa još nekoliko siročadi othranila.

Zapravo, reč othranili trebalo bi uzeti veoma uslovno. Detinjstvo mu je kod tih bogohulnika prošlo u stalnom gladovanju, a nedostatak ishrane sveti oci su se trudili da nadomeste brojem otpevanih pslama.

Tu je Li Vaj stekao osnovna životna iskustva, a jedno od najvažnijih je da su ljudi mahom govorili jedno, a radili drugo.

Naoružani lukavstvom još od najranijih dana, pogledao je Ezru ispod oka i smrsio:

— Pokaži taj dolar.

Ezra Džordan je mogao da pesnicom obori bika, ali nije mogao da zgazi mrava. Eto, takav je čovek bio. Kolio su mu bila široka ramena, duša mu je bila još prostranija.

Iako je shvatio da je naleteo, hrabro je pročepkao po džepovima i izvukao srebrnjak.

Li Vaj smesta krenu u akciju. Razjapljenih vilica drao se da ga je mogao čuti celi grad:

— I reče Hristos svojim učenicima... jedite i pijte ovo je telo moje i krv moja...

Stvarno, gore je urlikao nego plemenski vračevi Navajosa kad prizivaju kuću.

— Stani, zar hoćeš da nas šerif uhapsi zbog narušavanja gradskog reda i mira.

— Glava četvrta, Jevandjelje po Mateju — zavijao je Li Vaj i dalje i uzimao dah za novi psalam.

Opreznog Ezru to je nateralo da ga mune u rebra.

— Drž' pare, glupane.

Ali, sudbinu je bilo teško prevariti. Uznemiren dernjavom, na tremu ispred zatvora pojavi se čovek sa zvezdom, a Ezra prevrnu očima i počeo da uzdiše:

— Jebiga, eno ga šerif. Ništa od rakije.

Li Vaj smota dolar i nastavi umerenijim glasom:

— I primiše apostoli telo učiteljevo i krv nje...

— Dosta! — zaurla gradski zvezdonosac Henk Dilard. — Samo nam još vas dvojica trebate. A ti, što si toliko razjapio usta?

Umesto odgovora, Li Vaj počeo da melje:

— Jevandjelje po Mateju, glava...

Dilard se penio od besa i hvatao za kundak revolvera.

— Rekoh li ti da umukneš, bogamu!

Nevini Ezra pokušavao je da spasi drugara:

— Gospodine, badava se trudite. Kad padne u religiozni trans...

— On i religija, vidiš da je Indijanac.

— Samo napola, gospodine. Otac mu je bio uvaženi musje Legranž, a odgojili su ga misionari. Zna pet stotina pslama.

Nastojeći da bude što ubedljiviji, munu Li Vaja i prosikta:

— Glupane, raspali nekoliko citata iz svete knjige.

Pošto se šerif očigledno s tim nije slagao, Li Vaj navali s druge strane:

— Jebeš pevanje, da mu pokažem kako čitam.

Ezra odmah popusti.

— Daj šta daš, jebiga. Hajde čitaj već jednom.

Ne dozvoljavajući šerifu da dođe do reči, spadało se zabulji u poruku prikucanu kraj vrata.

— Traže se jahači vični oko stoke...

— Pa, to je nešto za nas! — dreknu i zagleda se u šerifa. — Gde je taj ranč »Tork«?

— Aaaa, uhvatio sam te. Ne znaš sva slova. Piše »Torč« — zagalami Ezra i potraži zaštitu svojih znanja kod zvezdonosca: — Je l' ja dobro čitam, gospodine?

Potpuno sluden, Dilard se okrenu na peti i odjedri niz ulicu, a u tom času iz banke izadoše Džef Kouč i prsata salunerka. Držeći mu se za podlakticu, pažljivo je gazila preko prašnjave ulice i terala Ezru da progunda:

— Što se onaj cifra, što je ne prenese?

Li Vaj smesta udari u propoved:

— Ne poželi ništa što je tuđe, čoveče!

Još sa druge strane tlice Džef ih je primetio i na brzinu ocenio im imovno stanje. Prašnjava odeća, umorna kljusad i izmršavela lica ljudi govorili su o vremenu provedenom u pustoši, ali su drugi detalji upućivali da je verovatno naišao na tražene ljude. Životinje su im bile izdržljive i naučene na rad oko stoke, a sa sedala su visila smotana lasa. Još kad im je pogledao ruke čije su nadlanice bile pune ožiljaka od užeta, sve mu je bilo jasno.

Zastajući ispred »Bagatele« klimnu glavom i razvuče:

— Ja sam Džef Kouč...

— Predradnik s »Torča«? — isprsi se Ezra i smače izmašćeni šešir s glave. — A gospoda, sigurno stiže direktno iz Nju Orleansa?

— Koješta, točim ljudima piće u ovoj krčmi — odvali Elajza i pogleda Li Vaja koji je i dalje sedeo u sedlu i izigravao indijanski totem. — A zašto on ne skine šešir, da nije skalpiran pa se pazi suncanice?

Za plećatog mešanca bila je to prava uvreda. Najpre je iskolačio oči, a zatim udario u kuknjavu:

— Muž jeste glava ženi... a vidi ovu, kao da nikad nije zavirila u Bibliju. O'kle sad pa sklapiran?

Da bi nekako izbegao gužvu, Ezra počeo da sikće:

— Skini šešir, budalo. Zar te nisu misionari učili da pred jednom damom...

— Zaveži, kod misionara nije bio nikakvih prokletih dama. Zar, bogamu, nisi čuo za celibat?

Ezra potpuno side s pameti i zakuka:

— Kakav celibat, da ti to nešto ne zajebavaš?

— To ti je na latinskom, a znači da se kaluđeri ne žene. Ih, kakva si neznalica.

— Pa, zar ja tebe nagovaram na ženidbu kad kažem da skineš šešir? Uostalom, mogli bi i da sjašemo i popijemo. Imaš moj dolar.

Ustobočen kao spomenik, Li Vaj je mudro kolutao očima.

— To je moj dolar, čoveče. Uostalom, gazda bi trebalo da časti.

— Znači... prijavljuješ se za rad na »Torču«?

— A ha, s tobom zajedno. Ili misliš da bi nam pomenuti dolar bio dovoljan da nekoliko dana besposličimo u gradu i još se uz put dobro napijemo. Valjda si čuo za poruku iz svete knjige »u znoj lica svog zarađujte hleb vaš svagdašniji!«

Dobro raspoložena, Elajza se smejala primećujući kako i na Džefovom licu bore dolaze nešto blaže a tanke usne šire se u škrt osmejak.

Zato je plećati Džordan bio na rubu pameti.

— Mani te tvoje citate, je l' mi radimo za »Torč« ili se i dalje zevzećimo na pripeci?

Bacajući krišom pogled niz ulicu kojom je uveliko nestajao gradski šerif, Li Vaj se odluči da ponovo razjapi usta.

— Ptice nebeske nit' oru nit' kopaju a opet se hlebom 'rane...

— Zar ti nas dvojica ličimo na 'tice — uzjoguni se Ezra strahujući da bi moglo doći do novog unjkanja i odlaganja ulaska u krčmu. — Ja, gazda — okrenu pogled na Džefa — javljam se na pos'o. A ova 'tica nebeska — odmeri kršnog mešanca — ako 'oće.

— 'oće! — zatrubi Li Vaj slonovskim glasom i kao lasica kliznu sa sedla. — Pa, gazda... šta ono reče oko čašćavanja?

Uveče je »Torč« imao trojicu radnika. Bolje rečeno, imao je trojicu podnapitih radnika, koje Šeron dočeka natuštena kao olujni oblak:

— Zar se tako dolazi kući?

— Muž jeste glava ženi — unjkao je Li Vaj pazeći kako sjahuje jer se svakog časa mogao da strmekne sa sedla. — Ču li nešto o tome, gazdarice?

Kao pravi džentlmen Ezra je nešto izvodio sa šeširovom i dosipao ulje na vatru:

— Ne gnjavi, nije udata.

Ni Džef nije bio bogzna kako ozbiljan. Čak se i cerekao:

— Al' smo presvukli Slašera Panera.

— Ko to... mi? — raspitivala se cura pomažući im da smeste konje u koral.

— Pa... gospođica Elajza i ja — pomalo se razmetao Kouč pazeći da u mraku ne posrne.

Plavokosa devojka, koja više nije imala svoju staromodnu pundu nego kosu pustila da joj slobodno pada niz pleća, nasavljala je otrovnim glasom:

— Sad mi je jasno gde se našlja-

maste. Ne razumem samo kako ste Slašera presvlačili u salunu?

— Pa, njega smo u njegovoj kancelariji, a u krčmi smo samo zalili dobijanje zajma. Devojko — grmnu Kouč — dobila si pet stotina nepotrebnih dolara, a lopuža Paner iluziju da će se dočepati »Torča«.

— I zbog toga ste se odmah dali u pijančevanje i trošak?

— Koješta — dočeka Li Vaj topćući nogama kao veliki tegleći konj — ja sam šetovao. Ceo dolar.

Da bi dočarao kompletnu situaciju, Ezra Džordan naivno bubnu:

— Mani gluposti, krčma je častila bar deset rundi.

Šeron je besno sevala očima i galamila pomalo ljubomornim glasom:

— Znači, vi ste presvukli bankara a salunerka vas trojicu. Pa, šta bi na kraju?

Razmeštajući se oko stola, Džef je pokunjeno ćutao, ali se Li Vaj nije dao. Grmeo je kao letnja oluja:

— Taman posla, ona nas da prevari. Na kraju smo imali duple pare. Pet stotinarski od bankara i još toliko od glupače. Besplatne runde pića da i ne brojim.

Sad je na Šeron došao red da zine od čuda i ušeprtlja se kraj šporeta.

— To mu dođe...

Odlazeći šešir i opasač na naslon stolice, Kouč je ponovo bio ozbiljan i otezao kao i dosad:

— To, za sad, ne znači ništa. Platili smo tvoje dugove u dućanu, a od sutra krećemo u odvajanje stoke za prodaju. Treba da formiramo stado od dvesta najbolje junadi i oteramo ga na sever do rudarskih nalazišta. Računam da bi za svako grlo mogli da dobijemo po...

— Nedokučivi su putevi Gospodnji, čoveče — preseče ga Li Vaj gutajući ohlađeno jelo. — Zaboravio si

da kažeš... za svako govedo doterano u te pustopoljine. A do njih je trista milja bespuća.

U prvi mah obradovana, Šeron se pokunji i sede uz ugao stola. Bezvoljno je držala viljušku i gotovo nije okusila večeru.

— Ja, ja... ovaj, vas muškarce baš i ne razumem. Ne znam kako da protumačim sve što mi rekoste.

Pre nego je Džef došao do reči, grmnu Li Vaj:

— Naravno da ne razumeš. Jedna skvo... treba da čuti i sluša mudre muškarce. I da im prinese piće uz večeru.

Time je sluđivanje plavokose gazdarice »Torča« bilo nastavljeno, a posle dokrajčene flaše niko nije bio ni za šta sem za spavanje.

Ujutro je Kouč pozvao devojkicu na stranu i tutnuo joj svežanj novčanica u ruku.

— Pazi, devojkico... ovako ćeš da uradiš. Idi u grad i od trgovca gvoždarskom robom traži da ti nabavi trista metara cevovoda i pumpu sa vetrenjačom. Malo ćemo da potera-
mo vodu iz jezera na tvoje pašnjake.

— Zar uzbrdo? — zabezeknu se Šeron i žmirnu još snenim očima.

— A ha, uzbrdo. Ne kaže Li Vaj džabe da su »nedokučivi putevi Gospodnji«. Deder, spremaj se.

Na putu za Indijan Vejli Šeron je razmišljala o osam stotina dolara koje je imala u torbici i o trgovcu gvoždarskom robom Tomasu Čeriju.

— Sad će opet da me davi zbog ženidbe — mrmljala je ljutito stežući kajase jednoprega. — Uh, svega mi je na vrh glave.

Na vrh glave joj se popela rođena sestra koja, čim stiže u grad, izlete iz šerifove kancealrije i zaustavi je.

— Šta to čujem, dižeš kredit i zalažeš »Torč«?

— Dobro si čula. Pa, šta veliš, da se vratiš i malo mi pomogneš?

Nora je bila dve godine starija i još lepša od sestre. Nekako vitkija i andeoskog izraza lica, plenila je mnoga muška srca, al je svoje podarila šerifu Dildardu. Čim im je otac umro, preselila se kod njega i na užas celog grada — živela nevenčano.

Sad je dokazivala puni stepen svoje gluposti:

— To nisi smela da rizikuješ. Henk kaže...

— Ne interesuje me šta kaže Henk. Ume samo da hapsi pijanice i izluđuje mlade devojkice.

— Ali, on kaže da će te Paner prevariti. Kako si mogla da prihvatiš tako lihvarsku kamatu i kratak rok otplate?

Šeron je uveliko gubila nerve i nervozno trzala uzdama.

— Morala sam, stoka samo luta od bezvodnih pašnjaka do Dag Votera.

— A što onda nisi sve prodala bankaru. Nudio ti je pet stotina...

— To je bescenje, sestro.

— Ali, sad ćeš ostati i bez imanja i bez pozajmice. De, reci, šta si uradila sa novcem od kredita?

Nekoliko znatiželjnika već je zastajkivalo trudeći se da čuje svađu pa Šeron jedva smrsi:

— Nisam još ništa. Evo ih u torbici.

— Onda... polovina je moja. Daj mi novac!

Crvena u licu, Šeron se jedva savladavala.

— To je za pumpu i cevovod. Baš sam krenula do...

— Daj moj deo! — drala se Nora i pokušavala da joj otme torbicu. — »Torč« je i moj koliko i tvoj. Neću da spiskaš moj deo imanja.

Na pomolu je bila prava gužva pa

je morao da se umeša i šerif koji je sve slušao iza odškrinutih vrata.

— Dobar dan, Šeron — javi joj se i po običaju obliznu merkajući joj obline. — Što ne uđeš u kancelariju, ne mora svet da...

Ali, devojka ništa ne odgovori. Samo cimnu uzdama i konj jurnu odvozeći dvokolicu ulicom.

— Vidi šta su smislili moja lepa sestra i njen ljubavnik. Da uzmu gotovinu i spiskaju je — besno je sikta-la obuzdavajući kasača. — Ali, prevarili su se. Kupiću cevovod.

Tomas Čeri je poticao odnekle sa istoka zemlje i nikako nije mogao da se prilagodi zapadnjačkom životu. Verovao je da mu njegovo obrazovanje daje visoko mesto na hijerarhijskoj lestvici građana Indijen Vejlija i delovao... smešno.

Dočekao je strogo žmirkajući iza naočara.

— Pa, nevesto...

Na to Šeron odvali kao iz puške.

— Ostavite se glupiranja, došla sam poslom!

Čovek dva, tri puta proguta nasuvo i pošto se malo pribra, nastavi hladno:

— Kojim, moliću lepo?

— Hoću da mi nabavite trista metara cevovoda...

— Kojeg profila, molim? — sad je on dočeka kako valja i malo istavi iz ravnoteže. — Od pola cola, tri i četvrtine?

Promećući u mislima potrebnu količinu vode, cura bubnu nekontrolisano:

— Šta ga znam od jedno... deset cola!

— Lepo, lepo — računao je trgovac nešto na prste — metar take cevi koštaće, recimo... pet dolara.

Zgranuta, Šeron jedva dođe do reči:

— Smanjite, bar tri puta!

— Onda, cena će da bude... dva dolara.

— Je l' sa ugradnjom?

Misleći na zamašan posao i povi-soku zaradu koju je ukalkulisao u cenu, trgovac smesta pristade:

— Sa ugradnjom, devojko.

Sad je ona nešto računala na prste.

— Sto metara cevi prečnika tri inča sa besplatnim postavljanjem i prevozom iznosi...

— Ej, stani malo. Ništa nismo rekli o prevozu!

— Naravno da nismo, jer nije ni bilo potrebno. Zar vi, mister Čeri, kad nekome prodajete šerpū na cenu dodajete i transportne troškove?

Trgovac se uvijao i uveliko u sebi psovao dovitljivu gošću. I s prevozom je imao lepu zaradu pa je na kraju pristao:

— U redu, i to ide u cenu od dva dolara po metru. Šta ćemo dalje?

— Dalje... želim pumpu sa vetrenjačom. Nešto mora i da tera vodu.

— Tačno, mora. Samo, to staje... još stotinu dolara.

— S prevozom i montažom?

E, sad ga je baš dotukla. Oprezna kao lasica, cenjkala se gore od putujućih trgovaca i počesto premetala torbicu u rukama.

Tomas Čeri ne bi bio nikakva trgovac da već nije bio obavešten o zajmu koji je dobila od banke. Ali, to je bilo samo pet stotinarki, a račun je tu sumu već prelazio za daljih dvesta dolara. To ga je teralo u sumnju da od posla neće biti ništa pa je olako pristao:

— I pumpa ide sa uračunatim prevozom i postavljanjem.

— Nije jedna, mister Čeri. Trebaju mi dve. Momci kažu da jedna ne bi imala dovoljno snage da vodu iz Dag Votera baci na visoravan.

Sad je već bio crven u licu i zama-

lo počeo da psuje. Cura ga je baš prevodila žednog preko potoka. Najpre mu je iskamčila besplatan prevoz i montažu, a sad izmislila i drugu pumpu.

— To nije korektno. Postavljanjem druge pumpe na sredini brega biće potrebno kopanje bazena u koji će vodu dobacivati pumpa broj jedan. A to su, verujte, dodatni troškovi.

Cura se pravila da ne razume šta joj govori i terala po svome:

— Ali, dogovorili smo se. Transport i montaža idu na vaš trošak. Zašto sad vrdate?

— Ali... nismo pominjali drugu pumpu i bazen.

— Nismo ni kopanje jaraka na visoravni. Zar mislite da je montaža kompetna bez mreže kanala kojima će voda oticati na pašnjake. On, vi kao da želite da me prevarite, mister Čeri.

Izgledalo je da se nalazi na rubu plaća, a kako baš u tom trenutku u dućan banu udovica Moli, jedna dozlaboga džangrizava baba, učini mu se da smak sveta nastupa istog časa.

Pa, i nastupio je.

Onako s vrata, Moli nakrenu glavu i zakrešta:

— Šta to čujem, varate jednu siroticu. E, neće vam uspeti, čoveče. Za pet minuta imam da dignem sve pripadnice naše Vojske spasa. Sa vama je u Indijan Vejliju završeno. Gulikožo!

Tomas Čeri nije znao šta bi pre učinio. Kršeći ruke jurio je od uplakane Šeron koja je cmizdrila u uglu do pobesnele starice koja nije prestajala da preti maršem Vojske spasa.

— Ali, molim vas — drao se sprečavajući udovicu da ne zaglavi vrata i jurne u mobilizaciju pobornica

javnog morala — sve ste pogrešno razumele. Eto, slažem se da i drugu pumpu montiram besplatno.

— A jarke? — raspitivala se Šeron spremajući se da još žešće brizne u plač.

— I te jebene... ovaj, i te jarke. Sve ću da uradim.

Zadovoljna, Moli se podbočila na svoj crni štap sa srebrnom drškom i kao terijer pazila da lukavi trgovac ne preokrene dogovor.

— Dakle, sporazumeli smo se? — nekako se primiri trgovac žustro beležeći porudžbinu.

— Uz pet odsto popusta jer plaćam gotovinom — dotuče ga vlasnica »Torča«, a gvožđar najpre baci pogled prema starici koja je već grabila kvaku na vratima i razdra se iz sveg glasa:

— Prihvaćeno, samo... ostavite ta vrata i smirite se već jednom. Zbogga, moje srce.

— A naši džepovi, gulikožo! — dotucala ga je Moli ne puštajući kvaku. — Odavno je trebalo da te naučimo pameti i poštenom radu.

Nadajući se da je sve gotovo, Čeri je dovršio detalje ugovora:

— Onda, gradilište otvaramo sutra. Najpre počinjemo sa kopanjem kanala i prelivnog bazena, a kad stigne oprema sa montažom pumpi i cevovoda.

Vadeći pare iz torbice, Šeron ga je testerisala i dalje:

— Pa, svratite kad iadnete vremena. Možda i sa sinom.

Iz dućana izašle su zajedno. Oslo-njena jednom rukom na štap a drugom na njenu oblu i snažnu mišicu, Moli je kevtala kao besan terijer:

— Ja lopuža, navalio na siromašnu i samohranu devojkicu. E, neće dok je moje Vojske spasa.

Trećeg dana dvesta bikova i trojica jahača zašli su u područje Alto Meze i svi zajedno... podbili noge. Na okamenjenoj lavi konji su gubili potkove, a goveda ranjavala papke.

Još gore je bilo s vodom. Tek na dva mesta naišli su na lokve smrdljive alkalne vode koju je stoka samo njuškala i rikala od žeđi.

— Ovo je pravo mučenje! — drao se Ezra i besno prašio šešir o pantalone. — Li Vaju, prokleta ti duša, kud nas ovo vodiš?

— U Volkot, čoveče. Zar gazda Džef ne reče...

— A zar gazda Džef reče da nas vodiš ovakvim pustopoljanama? — nije prestajao Ezra.

Ali, ni mešanac se nije dao.

— Može i okolnim putem, ali je tamo pustinja Džila. Nema ni ovoliko vode.

Zasad, stanje nije bilo preteško. Stoka je bila u dobroj kondiciji, prilično primirena ostrim maršem i bilo je potrebno da samo naidu na neku izdašniju tinaju gde bi se stado odmorilo dan, dva i dobro napojilo. A kad pređu prevoj Vasač rendža i nađu se s druge strane planine...

To kao da je predosetio mešanac i brzo predložio:

— Kad bi ste se vas dvojica neko vreme mučili bez mene...

— Sad i to, lenštino. Zavedeš nas s puta, pa ostaviš da se sami mučimo — grmeo je Ezra merkajući ga ispod oka.

Li Vaj je, međutim, izgledao kao indijanski totem i merio ga s visine.

— Palo mi na pamet da obidem neke rodake. Znaš, žive negde u Alto Mesi.

Prepirka bi se otegla u nedogled da svi nisu bili previše umorni i ubrzo usnuli kraj vatre. A, ujutro... ni-

je bilo Li Vaja. Ni deset dobrih junaca koje je oterao.

Začudo, Džef ne reče ništa, ali je zato Ezra gundao do podneva:

— Ko da poveruje jednom prokletom mešancu koga su još misionari učili marifetlucima svih vrsta. Eto ti njegovih psalama.

Čekajući da prođe podnevna pripeka, sterali su goveda u plitku jarugu. Nije bilo vode, ali se našlo bar nešto hladovine u kojoj je stoka polegla ili brstila retke džbunove meskite ili lišće manzanita drveća.

I pored zapare, Ezra nije prestajao sa kuknjavom:

— Da mi je znati gde je...

Gundanje mu preseče puščani hitac, a zrno udari u stenu i zasu mu prašinu u lice.

Još od jutra Džef je bio ćutljiv i strpljivo podnosio Džordanovo gundanje. Neka pritajena jeza pela mu se uz kičmu pa je sve češće zastajki-vao i pokušavao da pogledom pro-dre kroz uzvitlanu prašinu.

— Nisu Indijanci — u pola glasa razgovarao je sam sa sobom — oni bi udarili još zorom.

Ali, nije mogao da odgonetne razloge uznemirenosti i zbog tog se stalno držao senovitijih mesta i svaki zaklon koristio za prikriveno praćenje stoke.

Čak je i za vreme odmora naterao konja da legne u jarugu, a sam se izmakao nekoliko koraka i napola zavukao u procep stene.

Tako su napadači jedino primetili Ezru i na njega usmerili svu vatru. Ali, promašili su ga prvim hicem, posle čega je krupni čovek najpre odskočio dva koraka u stranu, a zatim se, kao lasica, zavukao između dva grma i između korenja proturio puščanu cev.

Niz nju su sada njegove ljutite oči tražile prikrivenog neprijatelja. Nije

ga video, ali je primetio oblačiće barutnog dima koji su se vijorili s desne strane jaruge.

— E, sad ćemo da vidimo kako vi podnosite kuršume — grmnu uzimajući na nišan podnožje niskog rastinja i zaredom opali pet puta.

Ne čekajući da vidi rezultat, baci se na stranu i sklupčan nestade iza oble stene od peščara gde najpre dopuni magacin »vinčesterke«, a onda izviri s druge strane zaklona.

Sa ivice jaruge više se nije pucalo, ali je zato neki promukli glas panično vrištao:

— Pogibe Hal. Pogodilo ga posred čela!

— Baš mi žao tog Hala — smrsi Ezra razvlačeći usne u škrt osmeh. — Šta mu bi da juri za našim krava-

ma?

Svud oko njega nalazila se polegla stoka što je zasad bilo dobro, ali se ubrzo pokazalo veoma opasno.

Shvatajući da im je iznenadni napad propao, banditi promeniše taktiku i počese da pale grmlje duž jaruge. Suvo drvo plamtelo je kao luč, a stoka izbezumljeno skakala na noge i navljivala niz vododerinu.

Odjednom, Ezra se nađe u smrtnoj opasnosti. Stešnjen u jaruzi, svakog časa mogao je očekivati da bude pregašen i zbog toga je munjevito razmišljao i... jurnuo pravo prema neprijatelju.

— Možda me od dima neće primetiti — rezonovao je prebacujući se džinovskim koracima između još neodlučnih goveda koja su se zasad samo sudarale ne znajući na koju stranu će da krenu.

To je, naravno, moglo da potraje samo još koji tren. Najpre je jedan šareni junac spustio rogove i bezglavo jurnuo napred, a za njim, ne gledajući gde gaze i kuda idu, i sva ostala goveda.

Bio je to pravi stampedo, trk izludile stoke koja je lomila sve pred sobom i neretko stradavala pod papcima vlastitog stada koje je nadiralo za njima.

U poslednjem času uspeo mu je da se dokopa ruba jaruge i ne vodeći računa što mu vatra prli odecu, baci se preko zapaljenog žbunja.

Očekujući da ugleda neprijatelja, zverao je na sve strane, ali ih je primetio tek stotinak metara naniže gde su, terajući galopom konje, pokušavali da zapale nove grmlje.

— E, zajebali ste se! — dreknu i kleče na koleno uzimajući na nišan plećatog čoveka koji je baš vitlao zapaljenom bakljom nameravajući da je baci među stoku koja je tutnjala jarugom.

Trudeći se da zaustavi disanje, poravno je cev oružja i povukao obarč, a kuršum pogodi bandita među plećke i nabi ga na unkaš sedla. Još dva, tri koraka čovek se držao na sedlu, a zatim mu snaga popusti i on se kao vreća stropošta na zemlju.

Zauzeti paljevinom i pucnjavom kojom su plašili goveda, ostali ni ne primetiše njegovu smrt i začas nestadoše u oblaku prašine i dima pa Džordan poče besno da psuje:

— Jebiga, kako da ih stignem peške.

Stigao ih je Džef Kouč.

U prvi mah je pomislio da je prvo ispaljeno zrno ubilo Ezru, ali je, pošto začu pucnjavu kojom je zasuo napadače sa ruba jaruge, odlučio da iskoristi njegov otpor i ćutke se izvukao na drugu stranu suvodoline.

Odmah mu je bila jasna taktika napadača. Najpre su nameravali da stoku nagnaju u stampedo i izgaze ih, a zatim da smire ostatak preživelih goveda i zaplene ih.

— Ako nisu Indijanci, nisu ni stočari — dahtao je prebacujući se između stena okamenjene lave. — Ni je im stalo da ukradu stoku nego da nama pričine štetu.

Procena mu je bila ispravna. Samo onaj kome nije stalo do plena mogao je da izazove stampedo i rizikuje da bar polovina goveda pogine ili polomi noge u bezglavoj jurnjavi, a to se ubrzo pokazalo sasvim tačno.

Jašući u zbijenoj gomili, dolazili su rubom vododerine i pucnjavom i alkanjem plašili stado koje je uveliko tutnjalo procepom. Većina je nosila zapaljene baklje i bacala ih na stoku, a Džefovom oštrom oku ne promače pad poslednjeg jahač pogođenog Ezrinim kuršumom.

— Sad je red na me — smrsi i umesto da pripuca onako zaklonjen za stenom, izdiže se iz zaklona i s puškom uz obraz stade gotovo pred zapenjenim konjima.

Tri brza hica sevnuše jedan za drugim i napraviše pravu klanicu među napadačima. Najpre su poklekla dva konja s čela kolone, a zatim su ostale životinje naletele na njih i... sve se pretvori u stravično klupko polomljenih udova jahača i njihovih životinja.

Stojeći i dalje nepomično, gađao je rede, ali je svaki kuršum pronalazio cilj. Uspelo mu je da bar dvojicu neozleđenih jahača sravni sa zemljom, a onda neko od preživelih uze njega na nišan i pogodi ga nisko po rebrima.

Rana nije bila bolna, ali ga je za trenutak izbacila iz stroja. Od udara, izgubio je vazduh i pokleknuo na kolena što mu je verovatno spasilo život jer mu iznad glave prohuja ceo roj velikih kuršuma ispaljenih uz neposredne blizine.

Ali, ni ranjen nije se predao. Dok

mu je nekakva crvena izmaglica treperela pred očima, žurno pripuni karabin i tačnim hicem ubi jahača raskrečenog iznad oborenog konja.

To je, međutim, bilo sve što je mogao da preduzme. Zabavljen prepucavanjem s čovekom koji ga je ranio, prenebregao je još opasnijeg protivnika, brzorukog revolveraša Nejlza koji ga je, viseći postrance konja, u punom trku uzimao na nišan.

Svestan da mu nema spasa pokušao je nemoguće — da čoveka sa zapetim oružjem pretekne pošto je najpre morao da dopuni pušku.

Kao da se ne radi o pitanju života i smrti hladnokrvno je povukao ručicu zatvarača, izbacio ispaljenu čauru i gurnuo zatvarač naviše donoseći novi metak u cev.

Iako je sav posao bio obavljen za vreme koliko je iznosio samo treptaj oka, ipak... sve je bilo kasno. Nejlzov revolver bio je spreman da rigne oganj i smrtonosno olovo, ali... sve se promeni na čuđenje i jednog i drugog.

Kao iznikao iz zemlje, kraj jaruge se stvori Li Vaj i onako u trku, gotovo ne nišaneći, pripuca na revolveraša u crnom odelu.

To je, na neki način, obojici spaslo život. Umesto da opali na Džefa, Panerov revolveraš samo trgnu konja u stranu i ne vodeći računa o kiši Li Vajevih kuršuma, natera ga da džinovskim skokom nestane u jarugi.

Sreća je i dalje bila na njegovoj strani. Najpre, stampedo je uveliko prohuja pa se našao među poslednjim kravama koje su jedva trčkarele a ne usred razbesnelog stada koje bi ga zajedno sa konjem zgužvalo pod svojim papcima. Sem toga, konj je doskočio na meki pesak umesto

na tvrdo kamenito tlo i samo pokleknuo, a vešti jahač ga podigao na uzdama i... odgalopirao u oblak prašine.

Badava je bila nova mešančeva pucnjava. Nijedno zrno nije našlo njegova leđa pa je definitivni obračun sa brzorukim ubicom iz Indijen Vejlija ostavljen za kasnije.

Sada su imali prečeg posla. Da skupe ostatak stada i bar donekle smanje štetu izazvanu stampedom.

Najpre je uspravio Džefa i uz jedno »nije ti ništa« tutnuo mu flašu u ruke, a zatim se isprečio pred Ezrom koji je, krvavog lica isečenog parčićima kamenja odvaljenih kuršumom, jurio s puškom u ruci.

— Stani glavno, kuda srljaš!

— Za govedama, jebote — zadihano odgovori plećata ljudina otimajući mu se iz šaka. — Pusti me, pobećiće!

— Neće, pohvataće ih moji rodaci — uveravao ga je mešanac i uspešno držao na mestu. — De, smiri se i trgni malo. Eno flaše kod Džefa.

Oslonjen na stenu, Kouč je jednom rukom pritiskivao ranu, a drugom dodavao piće Džordanu. Uz nju ga je smirivao:

— Šta možemo, kad gospodin Li Vaj odluči da otvorimo pijanku...

Pošto otpi pola boce, plećati momak odahnu i zakuka:

— Šta ovo bi, ljudi?

— Prepad, eto šta — tumačio mu je Li Vaj i sokolovim pogledom bludneo okolinom. — Samo, ne uspeji.

— Aaaa, ovollika nagrđena stoka. Polovina krava i kad ih pohvatamo neće moći da mrdne s mesta.

— Pa, šta... poklaćemo je i gotovo. Biće suva mesa cele zime.

Ne shvatajući Džef ga upitno ogleda a Ezra se razdra kao bizon kad oseti vuka:

— Ko da kolje, budalo?

— Moji rodaci, gospoda Navajosi koji su večito gladni. Biće nam zahvalni celog života.

— A zbog toga će »Torč« sasvim da propadne.

Li Vaju je izgleda dodijala svađa pa najpre uze Džefu flašu i sruči ostatak alkohola, a zatim se obrecnu na pobratima:

— Slušaj ti mene Ezra Džordane, prazna glavo. Kad kažem da će sve biti o'kej ima samo da klimneš glavom i odgovoriš: »U pravu ste, mister Li Vaj«. Je l' jasno?

Pošto Ezri ništa nije bilo jasno sem da su gotovo izgubili stado i imali ranjenika koji bar nekoliko dana neće moći da zajaše konja, glupavo je buljio u mešanca koji ga je ponovo uvodio u pamet:

— Dakle, rekoh ovako... moji rodaci će da pohvataju goveda i ponovo formiraju stado, a ozledene životinje će da pokolju i osuše meso za zimu. Zatim će da nam sve to lepo plate.

Sad je i uvek staloženom Kouču dodijalo nadmudrivanje pa oštro pripita:

— Čime, čoveče?

— Zlatom, eto čime. Onaj vaš bankar Paner broji papirne dolare, a moji Navajosi zveckaju grumenovima zlata. Nego — ustoboči se ponovo kao indijanski totem nasred sela — koju od te dve muzike više volite?

O tome nije bilo potrebno da poduže razmišljaju. Indijanci su, eto, znali za tajna nalazišta samorodnog zlata koje im, zbog stalnih neprijateljstava sa belcima, nije bilo ni od kakve koristi. Ali, nailaskom mešanca pružila im se prilika za trgovinu što su, izgleda, prihvatili i naišli baš u pravom času.

To je shvatio čak i spori Ezra i lukavo čkiljio na pobratima.

— A ti tvoji rođaci, gde su. Nešto ne vidim ni njih ni njihovog »žutog kamenja«.

*

Veoma ponosan na prvi povereni posao, Nik Čeri se prsio pred ocem i pokazivao rukom na izbušene stene.

— Ovde ćemo da otpucamo eksploziv i kad malo počistimo odvaljeno kamenje dobićemo bazen već posle prvog miniranja. Mak kaže...

Trgovac je neuporedivo više verovao iskusnom radniku Maksu nego svom vetrogonji, ali ga je ipak pohvalio:

— To si dobro smislio. Malo eksploziva uštedeće trud oko kopanja bazena. Zapamti, vreme je novac.

Za dvadeset godina života Nik nije uspeo da nauči gotovo ništa. I likom i ponašanjem podsećao je na svoju tupavu majku sposobnu jedino da rađa i petlja oko kuhinje. Za trgovca ili predradnika nije vredeo ništa, ali ga je Tomas odredio da se muva oko Maksa i radnika ne bi li odobrovoljio Šeron.

Još uvek nije odustajao od ideje da je dovede za nevestu, a pogotovo sada kad se zapušteni »Torč« nalazio na sigurnom putu da postane uzorno imanje.

— Kad prava žena odvikne, svako može postati dobar muž — razmišljao je u samotnim časovima večernjih obračuna u svom dućanu.

— A Šeron je... baš prava žena!

Prema Maksovim instrukcijama posao su započeli sa dve strane. Dok su na polovini buduće trase cevovoda bušili rupe za miniranje, istovremeno su žurno zidali postolje za prvu vetrenjaču kraj jezera.

Nema šta, posao je brzo napredovao i trgovac se nadao da bi s njim

mogle da uznapreduju i buduće rodbinske veze.

Kopkalo ga je jedino odakle je Šeron nabavila dovoljno novca i u mislima još jednom preleteo događaje od pre nekoliko dana. Od blagajnika Denija izvukao je obaveštenje da je žilavom predradniku »Torča« Paner dao samo pet stotina dolara zajma i da su kao svedoci ugovor potpisali on i krčmarica.

— Elajza, bogamu! — grmnu i otera sina za poslom koji ga je s nerazumevanjem gledao i čuo njegov uzbuđeni povik. — Ona je umešala prste...

Sad su stvari kretale sigurnijim tokom. Pronicljiv i lukav, Tomas Čeri nije napuštao vrući trag. Još od dolaska u Indijen Vejli trudio se da o svakom sazna što više, a posebno su ga interesovale novčane prilike svakog stanovnika. Kao i bankar, želeo je da bude obavešten kome može da robu da na veresiju, a od koga mora da traži plaćanje u gotovini. Pravi biznismen, verovao je, nikad ne sme da omane. Pa čak kad se radi o prodaji makar samo jedne šerpe.

Sad su, međutim, u igri bile velike pare. Što se tiče bankara, on je igrao na sigurno. Sa sigurnošću je računao da mu »Torč« neće moći na vreme da vrati dug i da će mu imanje prisasti kroz nekoliko meseci.

Ali, zbog čega je Elajza bacila pare? I da li ih je uopšte — bacila? To ga je toliko kopkalo da je odlučio da uradi ono što dosad nije ni pomislio — da je poseti u njenoj luksuzno uređenj sobi pozadi »Bagatele«.

Još neko vreme posmatro je gradilište i zadovoljan odvijanjem poslova, zaputio se prema dvokolici.

— Uh, da Ema slučajno sazna — mrmljao je misleći na svoju tupavu ženu kojoj nikad ne bi mogao da ob

jasni razloge posete atraktivnoj salunerki. — Raznela bi me!

Ali, kada je posao bio u pitanju, Tomas Čeri nije znao za prepreke. U tome je bio tvrdokorniji čak i od lopuže Panera. Još da je imao njegov kapital...

Zato je i bacio oko na Šeron računajući da bi posle ženidbe upleo svoj novac u poslovanje ranča i postepeno ga sasvim preuzeo.

— Kad joj Nik napravi troje dece, manuće se petljanja u muške poslove — razmišljao je o budućoj snaji i žešće poterao kasača. — Još ću ja debelo da naplatim petljavinu oko cevovoda.

Ali, stvari su kretale i drugim tokovima o kojima lukavi trgovac nije mogao ni da sanja. Igrajući na logično ponašanje jednog biznismena koji zajam daje unapred uveren da će ga višestruko naplatiti, bankar Slašer Paner prevario je trgovca, a samo jednom, vešto nabačenom rečenicom, iz pameti izveo i opasnog predradnika sa »Torča«.

Priča o tome da ga goveda ne interesuju bila je čista izmišljotina. Zapravo, nisu ga direktno zanimala jer nije ni imao nameru da se bavi rančerskim poslom, ali je dobro znao njihovu vrednost koja je opstanku »Torča« bila jedina šansa.

Zato je pažljivo motrio na Koučvo ponašanje i čim je dočuo da je mršavi predradnik angažovao dvojicu jahača i u dućanu kupio namirnica za desetak dana, pozvao Nejlza.

— Pa, dragi moj — dočeka ga ušančen iza stola — napokon imam pravi posao za tebe. Nećeš morati da napadaš žene.

Već iz priče dokoličara Nejlz je čuo za stranca s »ekvilajzerom« i instinktivno osetio da je u Indijen Vej-

li stigao čovek koji bi mogao da mu se ravnopravno suprostavi.

A, to je već bio izazov. Dodatni motiv za dobro obavljanje svog krvavog revolveraškog posla. Čak i da novajlija i nije interesovao njegovog gazdu, kad-tad bi se sukobio s njim i, kao i ko zna koliko puta dotad, ustanovio ko je brži.

Dosad, najbrži je bio on, ali... ne bi bio revolveraš da se nije morao stalno da potvrđuje.

— Nema najboljeg — rekao mu je neki stari jastreb sa granice dok je umirao izrešetan njegovim kuršumima. — Uvek se nađe bolji i brži pa ćeš jednom susresti i takvog. Zapamti...

Otad, Brajan Nejlz nije imao mira. Čim bi čuo da se negde pojavio brzoruki strelac, odlazio bi i izazvao ga.

Ali, pobede ga nisu smirivale. Nekako je verovao umirućem revolverašu i... stalno srljao iz jednog u drugi obračun.

— Nema boljeg, ja sam najbrži! — uveravao je sam sebe u besanim noćima, ali se uvek vraćao na poslednje reči starog borca sa jugozapadne granice:

— Zapamti...

Zato je i gazdu Panera slušao tek napola i u mislima bio uz brzorukog stranca.

— Dakle, želim da pripaziš na Kouča i napadneš ga ukoliko potera stado na prodaju. »Torč« ne sme dobiti nijedan dolar zarade. Inače, ode moj zajam u vetar.

Iskusni starac video je da ga njegov plaćeni ubica gotovo i ne sluša, ali je bio uveren da će zadatak obaviti kako treba i u sebi gundao:

— Kakav glupi revolveraški soj. Ubiće ga zbog prestiža taman ga jurio preko cele Arizone. Briga njega za moj interes.

Ipak, bio je zadovoljan. Ma iz kakvih razloga trgnuo svoje revolvere, Nejlz će biti od velike koristi i zbog toga je pustio da se sve odvija u njegovoj režiji.

Nije, međutim, smeo da dozvoli da se gradnja cevovoda odvija u režiji trgovca Čerija. Čim je čuo za kupovinu opreme i otvaranje gradilišta, zabrinuo se i pozvao Denija.

— Pašnjaci »Torča« izgleda da će dobiti vodu?

Gledajući ga ispod oka, blagajnik mrzovoljno potvrdi.

— A ha, i to tvojim parama, gazda. Lepo sam te upozoravao...

— Oh, nije bilo potrebno. Znao sam da Šeron ne traži zajam da bi kupila šminku i nove haljine. Da je Nora u pitanju...

Čovečuljak ga je gledao razrogačenim očima.

— Jebi ga, još da čujem i tu glupost...

— Ama, ne mislim tako. Nikad joj ne bih dao zajam zbog čega bi me ljudi kasnije optuživali da sam imanje namerno odveo u propast i počeli da me izbegavaju. Pare sam dao vrednoj Šeron, ali sad bi trebalo...

— Sad bi trebalo da se pobrinemo da ostane bez njih.

Veoma ponosan na svog službenika koji ga je u svemu sledio kao lovački ker trag divljači, Paner potvrdno klimnu.

— Trebalo bi, samo... pare su kod Tomasa Čerija. Čujem da je preuzeo posao oko gradnje cevovoda.

— Pa, sad, gazda — prsio se čovečuljak i uzbuđeno treptao iza naočara — svaki posao može i da se upropasti. I ja sam nešto naćuo; kraj Dag Votera doneli su svu silu eksploziva za rušenje stena. Sve nešto mislim da bi se njime...

— E, sad je dosta! — preseče ban-

kar zauzimajući uobičajeni važni stav uglednog biznismena. — O tome ne moramo baš naglas.

Deni je znao kada je vreme da prestane i neko vreme skrušeno stajao kraj ogromnog stola čekajući da gazda izda poslednja naređenja.

Ali, i Paner je bio mnogo lukav i oprezan čovek. Najpre je malo počutao, a onda počeo sa druge strane:

— Bogami, mislim da je red da ti povećam platu. Vredan si, pouzdan, ne grešiš sa klijentima, a još kad bi, znaš... preuzeo to sa cevovodom...

Otkako je znao za sebe, blagajnik Deni uvek je samo izvršavo tuđe naređenja. Kod Panera je počeo kao čistač prostorija i postepeno se uspinjao do mesta glavnog blagajnika, a sad... sad mu se prvi put pružila prilika da nešto uradi na svoju ruku.

I, uradio je.

Zapravo, tri dana ništa nije radio. Pustio je da poslovi na gradilištu odmaknu, a četvrte noći poveo Cepanicu Džonsona i uz put mu objašnjavao:

— Ti samo pazi, ja ću da uradim ostalo.

Grmalj Derek, koga je još uvek bolela glava od udarca u kamen, ništa ga nije shvatao, ali se važno prsio na sedlu i unjkao:

— Na to da me neko ne smeta dok budem postavljao mine.

Cepanica Derek zamalo po drugi put ne pade sa sedla. Deni i miniranje, koješta. To se on samo šegači, razmišljao je i ćutke jahao naporedo s njim.

Da se gorko prevario, shvatio je kad je blagajnik podmetnuo eksploziv pod napola dovršenu vetrenjaču, a eksplozija bacila ostatke konstrukcije čak na šator gde su spavali poslenici.

Dok su hitro izmicali obalom jeze-
ra, osluškivali su kuknjavu ranjeni-
ka i snažni glas predradnika Mak-
sa:

— Pogibe Nik, ko će sad na oči
gazdi Tomasu!

— Šta će reći gazda Paner kad ču-
je za neplaniranu pogibiju? — bri-
nuo se blagajnik-miner. — Stavio
sam previše eksploziva.

Cepanicu Donovanu nije brinula
smrt radnika. Stalno je mislio na
prsatu krčmaricu i smotuljak nov-
čanica koji mu je tutnuo Deni na po-
lasku u akciju.

— Svega mi — odlučio je — idem
kod nje. Ima da je svu prekrijem pa-
rama. Baš da vidim hoće li odoleti
haljini od novčanica.

Različito raspoloženi, prikriveno
su stigli u grad i dok su smeštali ko-
nje Cepanica je hrabrio čovečuljka:

— Ništa se ne boj, Deni. Od malo
krvi gazdi Slašeru neće pozliti, a po-
gotovo neće zaplakati za Nikom Če-
rijem. Jebiga, momak i onako nije
bio nizašta.

Pošto se rešio blagajnika koji za-
mače prema sobici kraj štale gde je
živeo, naduvan kao ćuran važno za-
gazi preko ulice.

— Sve na svetu ima svoju cenu —
mrmljao je prisećajući se bankare-
ve poslovne devize i žurio ka Elajzi-
nim luksuzno uređenim prostorija-
ma na čija vrata banu kao grizli.

— Odlazi čoveče, pijan si — začu
njen pomalo uspaničeni glas kojim
je odgovarala na njegovo udaranje
po vratima.

— Nisam pijan, bogat sam! —
drao se preteći da uzbuni ceo grad i
još jače navaljivao na vrata koja su
pod njegovom ogromnom težinom
krckala i samo što nisu pala. — Ot-
varaj kad ti kažem.

— Gubi se, zvaću šerifa! — nije
popuštala salunerka posle čega

grmalj navalili još žešće i zajedno sa
ragastovom upade u sobu.

— Dosta dranja! — siktao je jureći
za njom u drugu prostoriju gde je
instinktivno pokušala da se sakrije.
— Vidi pare.

Elajza Morgan nije bila nikakva
devica. Naprotiv, muškarca je upoz-
nala u trinaestoj godini i od tada...
zaboravila njihov broj. Već petnaest
godina pevala je ili točila piće po
krčmama Zapada, zabavljala goste
i, uopšte... ispunjavala im sve pro-
hteve. S te strane kod nje nisu imali
problema.

Ali sada, sada je bilo nešto drugo.
Derek Džonson zaista u sebi nije
imao ništa čovečno, ništa ljudsko.
Sve na njemu, od izgleda do pona-
šanja podsećalo je na zver i Elajza
je po prvi put ustuknula pred muš-
karcem.

Doterana do zida svoje spavaće
sobe užasnuto ga je gledala i u jed-
nom trenutku prekrila lice šakama.

— Hemoj, nemoj... molim te!

Kreveljeći se kao lud, Derek joj je
prilazio i režao:

— Što volim neposlušne. Oh...
razderaću te!

Pri tom joj je zgrabio spavaćicu i
jednim moćnim trzajem pocepao je.
Pri blagoj svetlosti prigušene petro-
lejke ugledao je mlečno belo telo i
sasvim izgubio pamet.

— Na kolena, kučko! — zaborav-
ljao je i novac i zamišljenu haljinu
od zelenih dolara. — Zini!

Drhteći kao prut i pritiskujući i
dalje lice šakama, Elajza kliznu na
pod kraj kreveta. Čvrsto je stiskala
lice i osluškivala šuškanje odeće ko-
ju je grmalja bacao sa sebe.

— Rekoh li ti da zineš? — dahtao
je i nečim tupim je udarao po licu.
— Šta čekaš, bogate...

Kao od šale, samo jednom moć-
nom šakom, zgrabio joj zglavkove

obeju ruku i sklonio s lica, a drugom je stegao za kosu i zavrnuo joj glavu.

— Hoću... ovako, a posle ćemo...

Više nije bila u stanju da se brani, a ni da moli za milost. Osećajući kako joj čupa cele pramenove, naprosto je visila razapeta moćnim ručerdama i gušila se.

Kosmat i ogroman, dahtao je i pljusкао joj vrele mlazeve po licu.

— Ovo ćeš... jezikom!

Snaga je sasvim napuštala. Bila je spremna da mu sve radi samo da se ovo mučenje jednom završi, ali s Cepanicom Džonsonom stvari nisu išle ni lako ni brzo. Ponovo je bio ukrućen kao ogromna batina i zahtevao:

— 'oću kao kobilu, četvorooonoške!

Usledilo je nekoliko grubih udaraca koji je baciše na patos, a zatim... zatim se više ničeg nije sećala.

Osvetila se od jutarnje hladnoće i nečijeg dubokog glasa koji je podsećao na indijansko grleno unjkanje:

— Ej, ima li koga. Sa mnom je ranjenik!

Graběći čaršav kojim bi bar malo prikrila golotinju pojača plamen svetiljke i jedva procedi:

— Nema većeg ranjenika od mene. I duša mi je...

Glas joj prepuče dok je gledala kako neki nepoznati čovek, napola Indijanac, pridržava Džefa Kouča čije je samrtničko bledilo govorilo o gubitku krvi i bolovima koje je trpeo.

Videći u kakom je stanju nalazi, jedva je smrsio:

— Ko ti to uradi, ženo?

— Cepanica Derek — jeknu Elajza i stropošta mu se kraj nogu na patos. — Noćas...

*

Vesti o najnovijim događajima naterale su indolentnog šerifa Dilara da mrdne iz kancelarije.

— Moram da ispitam slučaj na Dag Voteru — reče uzimajući dvocevku sa stakla za oružje.

— Ništa ti ne moraš! — zagalami Nora hvatajući ga za ruke. — Niko ništa nije prijavio.

— Ali, svi znaju, a i Nikovo mrtvo telo doneli su u grad. Shvataš li ženo, u pitanju je zločin.

Zatelebana do ušiju, devojka se nije dala:

— Kažem ti, sedi gde si. Niko nije pravio nered u gradu da bi morao da intervenišeš.

— A šta ćemo s Elajzom. Prebije-na je u...

— Ne pominji mi tu devojčuru. Uostalom, zar je malo kurvi dobilo batine?

— Stani ženo, u pitanju je i silovanje.

Noru, međutim, niko nije mogao da nadgovori. Umišljena, verovala je da je i najlepša i najpametnija u celom kraju i svog đuegiju i dalje držala na uzdi.

— Kako silovanje pominješ, glu-pane? Pa, zanat joj je da leži s muškarcima. Kažem ti, što manje budeš zabadao nos u stvari koje te se ne tiču, bolje ćeš proći. De, ostavljaj tu pušku!

Ali, drugi nisu ostavljali oružje.

Jašući galopom naizmenično tri konja, Ezra Džordan stiže u podne drugog dana u Vinslou, gradić izgubljen u pustoši na samoj granici pustinje Džila.

U stvari, povremeno se odmarala samo jedna životinja. Ostale dve nosile su njega i teške bisage nabijene zlatnim grumenjem koje sad tresnu na tezgu lokalne banke i grmnu:

— Deder, vagu na sto pa da brojiš pare. Čoveče, jedva čekam. . .

Bankar iz Vinsloua nije se mnogo razlikovao od svog kolege iz Indijen Vejlija. Najpre je progutao dva tri puta nasuvo, a onda zakreštao:

— Polako, ne znam da li ću imati dovoljno gotovine.

Igrao je na poznatu kartu koja nije mogla da izgubi. Mesecima odvojeni od sveta, goldvočeri su bili na pola ludi i prilikom dolaska u grad. . . sasvim gubili glave. Jedva su čekali da zlatnu prašinu i grumenje isporano iz potoka zamene za lepe svežnjeve zelenih novčanica i zaglave vrata najbliže krčme.

Sad je odugovlačio pazar nadajući se da ni glavati Ezra nije sazdan od drukčijeg materijala.

— Znae, mister — unjkao je gledajući Ezrine plave nevine oči — nešto mu je pala cena.

— A na koliko? — raspitivao se grdosija drešeći oputu bisaga iz kojih počese da se kotrljaju nagiti poneki veliki i kao orasi.

Bankaru zamalo ne ispadoše oči.

— Oh — popuštao je pred tolikim bleštavilom žutog metala — reci-mo. . . na dvanaest dolara po unci.

— Pa, to je ista cena kao i lane — pravio se nevešt Ezra i igrao se nagitima. — Daj vagu i meri. Dobra ti cena.

Uprkos svemu, bankar se zaista nalazio na mukama. Uspeo je da postigne dobru cenu, ali je zaista postojao problem gotovine. U sebi se izdao od muke što je mogao da pazari samo dnu stranu bisaga. O drugoj nije mogao ni da misli.

Grmalj je, međutim, krivo tumačio njegovo ponašanje i iznenada počeo da vezuje torbe.

— Pa. . . s vama, mister, čovek samo gubi vreme. Odo' ja u drugi

grad. Možda je tamo bankar manja budala od vas.

Vest o dolasku goldvočera sa nagitima »kao dečja glava« munjevitom se proširila gradom i brojni znatiželjnici jurnuše u banku. Svi su želeli da vide zlato i besno siktali na bankara čije ponašanje je uslovalo da čovek pokupi nagite i prebaci torbe preko ramena.

— Šta radiš budalo, vadi terazije!

Ubrzo se ispostavilo da je bankar dobro procenio stanje svoje blagajne i Ezrinih bisaga. Pošto je izvagao jednu stranu kožnih torbi, rezignirano je podigao ruke:

— Banka više nema gotovine.

U prostoriji se začu žamor i neko komešanje posle čega se isprasiše dvojica ljudi. •

— Mi ćemo da otkupimo ostatak. Vagaj dalje!

Bili su to krčmar i gradonačelnik kojima se još kako isplatilo drešenje kese zbog jevtine kupovine tako čistog samorodnog zlata.

Uz put su ga zapitkivali:

— Iz kog područja potiču nagiti, mister?

Ezra se pravio lud i samo trpao snopove novčanica u bisage.

— Oh, čeprkao sam na nekoliko potoka.

— Znači, imate više bananci?

Praveći se i dalje naivan, uveliko ih je razvlačio:

— Pa, sad. . . ne bi se baš moglo reći da sam otvorio nalazišta. Samo sam išao od mesta do mesta i ponegde isprao poneku tavu. A, ponegde — iskreveљи se kao poslednji idiot — samo sam grabio rukama.

— Grabio. . . rukama, nemoguće!

— Još kako je moguće, gospodo. Idem i gledam, kad ono nešto se svetluca. Sagnem se — nagit. Korak dalje, drugi. I tako. . . za sat puna torba.

Priče o besnoslovno bogatim nalazištima nisu bile novost na arizonskim prostranstvima. Bilo je tragača koji su se obogatili preko noći mada je neuporedivo više goldvočera ostavilo kosti u bestragijama surove indijanske teritorije.

Sad je, eto, u Vinslou stigao jedan srećković koji je zlato kupio rukama i listom ih naterao da polude.

— Mister...

— Džordan, Ezra Džordan, gospodo — predstavi se i ostatak novca strpa u nedra. — Ako biste mi dozvolili da napustim prostoriju...

— Onda, pravo u krčmu. Prva runda ide na moj račun! — zagalamim vlasnik saluna grabeći svoj deo zlata. — Ima svi lepo da zalijemo...

— Onda, pravo u krčmu. Prva runda ide na moj račun! — zagalamim vlasnik saluna grabeći svoj deo zlata. — Ima svi lepo da zalijemo...

U nevinim očima Ezre Džordana kao da zaigraše neke iskre. Sve je, naravno, unapred pripremio. U gradskoj štali je svoje mustange zamenio za odmorne konje i štaleru tutnuo dva nagita na ime zarade. S te strane mogao je da bude miran. Imao je tri odmorna konja za brzo napuštanje grada, a i priliku da se malo proveseli.

Ispalo je da se veselje završilo gotovo katastrofalno.

Najpre su iskrenuli besplatnu čašicu, pa je sledeće čašćavanje pripalo gradonačelniku, a kad i on objavi da će podneti trošak naredne tri runde... ljudi zahvaćeni zlatnom groznicom zakivali su ga u zvezde i uz put se raspitivali:

— Gde reče da ti je najbliže nalazište?

Izigravajući uveliko naćefleisanog čoveka, Ezra je lukavo žmirkao i razmahivao ručerdama:

— Kod Čri Pika.

— A gde ti je to?

Natisnuti oko njega, sludeni građani Vinsloua očekivali su odgovor i razjapljenih usta duvali mu alkoholna isparenja u lice.

— Ej, razmaknite se malo. Zar oćete da me udavite?

Njegovo zdravstveno stanje bilo im je ovog trenutka najpreča, stvar na svetu pa gradonačelnik počeo da zavodi red i odguruje one najnasrtljivije:

— Sta vam je, ljudi. Stvarno ćete ga udaviti.

Pošto je opštu temperaturu podigao malo naviše, nastavio je sa testerisanjem:

— Treba krenuti na severoistok i posle dva dana jahanja ugledaćete stenu od peščara visoku bar trideset metara. Stoji usred pustinje i ne može je promašiti ni slepac.

— To je, znači, Čri Pik?

— A ha, baš to. A nalazište, ono je malo dalje. Omeđio sam jednu parcelu.

Bar desetak ljudi glavačke je izletelo iz saluna ne čuvši sledeću rečenicu kojom je još više sludio ostatak gostiju.

— To je, jebiga, sirotinjska bonanca. Nagite sam šutirao čizmom u podnožju Vasač rendža.

Lanac Vasač planina protezao se bar stopedeset milja pa je određivanje bliže lokacije iziskivalo nove runde besplatnog pića.

Prednjačili su parajlije gradonačelnik i saluner, a Ezra ih sasvim izvodio iz pameti:

— Da mi nije uginula mazga...

— Zajebi mazgu, pričaj o lokaciji!

— Ali, gospodo — prenemogao se jedva suzdržavajući osmeh — da ste samo videli koliko je zlata mogla da ponese ta mrcina. Samo, ugrize je zvečarka...

Odjednom ih je zanimala i lokaci-

ja mazgine pogibije. Užagrenih očiju raspitivali su se:

— A gde to bi?

— Taman na izlazu iz Retlsnejk kanjona. Tri konja prodoše s mirom, a onda beštija zabi zube u mazginu nogu. Samo, ostala je bez glave. Ustrelio sam je jednim metkom.

To je takođe bio nevažan detalj, ali su ih izdržljivost i snaga njegove bivše mazge veoma interesovali.

— Kol'ko si natovario?

— Bar dva puta više nego što sam doneo u grad — odvali kao iz puške i naruči novu turu pića. — Jao, što ste vi neki neuviđavan svet. Stalno me zapitkujete a meni grlo suvo...

Trojica paralija su se zgledali i nešto računali na prste.

— Bar četrdeset hiljada dolara — na kraju objavi gradonačelnik izvođeci računicu na temelju njihovih ispražnjenih džepova. — Bogate...

Pošto su ga pustili da malo okvasi grlo novališe iznova:

— Gde, ono, reče da su bonance u Vasaču?

Posle toliko brzometno ispijenih čaša mnogi su se jedva držali na nogama a umorni putnik napola visio preko šanka.

— To... to vam ne mogu reći, gospodo. Nisam omedio nijedno naližište pa ne bi bilo fer...

— Meni gluposti, kazuje gde je mi ćemo ti rezervisati najizdačniju bonancu!

Ma koliko pijan, goldvočer nije sasvim gubio pamet. Mlatarao je rukama i obarao čaše s pulta da bi na kraju zakreštao promuklim glasom:

— Idite kućama i pustite me da se ispavam. A ujutro... svi za mnom. Ima da se obogatimo!

— U pravu je... dobro govori! — zagrajaše sa svih strana i požuriše iz krčme kako bi se na vreme spre-

mili za pohod na bogatstvo, a Ezra zatetura prema vratima i počeo da se raspituje:

— Jebiga, gde vam ono bi štala. Na senu se najbolje spava.

Polegao po bisagama, odspavao je jedva tri sata i odmah iza ponoći iskrao se iz štale. Neko vreme vodio je konje, a kad malo zamače iz grada, baci se u sedlo i oštrim kasom nestade u pravcu jugozapada.

Klateći se od mamurluka, po prvi put se nasmeja od srca i razmanu moćnim rukama.

— E pa, nazdravlje vam tumaranja po Vasaču. Da vas ne slagah, ne bi mi sišli s vrata taman do Indijen Vejlija.

*

Na Nikovoj sahrani okupio se gotovo ceo grad. Svi su žalili nesrećnog mladića, a otac Reb Denijelson, jedna koščata ljudina bez dlake na jeziku, oprostio se rečima:

— Uvek treba da se setimo da smo samo prah zemaljski i da ćemo tamo i završiti. Ali, u zemlju bi trebalo da idu stariji — prestreli pogledom bankara, a i njegovog blagajnika skukavljenog na kraju okupljene gomile — a ne deca kao Nik Čeri koji se tek nalazio na pragu života.

— Nedokučivi su putevi Gospodnji — zaunjka odnekle Li Vaj, a pastor je dočeka:

— Ko god da je to rekao, u pravu je. Mi smrtnici o tome možemo samo da nagađamo. Imali na grudima zvezdu ili ne.

Bila je to otvorena aluzija na Dillardovo distanciranje od poslednjih događaja zbog čega, obešene o ljubavnikovu ruku, Nora počeo uzbudeno da šapuće:

— Ne slušaj ga, samo brblja u vetar.

Ako pastor Reb baš i nije brbljao u vetar, dućandžija se pobrinuo da bankara, koji mu je prvi požurio da

izjavi saučešće, naprosto sravni sa zemljom.

— Hvala ti Slašeru, ali me ništa ne može utešiti. Ja sam jedini krivac što sam nestručne ljude postavio da rukuju eksplozivom. Nesreća je bila neizbežna.

— Pa ON I NE SUMNJA DA JE EKSPLOZIJA NAMERNO IZAZVANA — gotovo glasno promrmlja blagajnik i poče da se osvrće strahujući da ga neko ipak nije čuo. — Načisto poludeo čovek.

Trgovčeva izjava iznenadila je i mnoge druge koji su povezivali bankareva nastojanja da na bilo kakav način dođe do »Torča« sa iznenadnim otvaranjem gradilišta koje bi moglo da dovede do procvata ranča, s time i olakšanog vraćanja zaduženja. Ljudi su se zagledali i slegali ramenima, a pastor prvi baci grumen zemlje u raku i bez reči odjuri sa groblja.

Plećati Li Vaj zajaha krupnog sivog mustanga i ustobočen kao spomenik pljunu trgovcu pred noge.

Ali, čovek je i dalje stajao obrvan tugom i nije reagovao na očigledno izazivanje. Ništa nije moglo da ga prene iz crnih misli pa mešanac podbode kljude i sitnim kasom odjah put grada.

Uz put je psovao dubokim basom:

— E, jebene budale...

Kada je o tome ispričao Džefu koji je sa izmučenom ženom sedeo u njenoj sobi, oboje ga zapanjeno pogledaše.

— To nisu čista posla — jeknu salunerka, a Kouč dohvati duvankesu i poče da zavija cigaretu.

Uz put je mrmljao sebi u nedra:

— Mnogi jedno misle a drugo govore. To bi i trgovac mogao da zna.

Na tome se sve završilo, ali je ujutro dućan otvorila surpuga Ema i obaveštavala retke mušterije:

— Tomas se baš ne oseća najbolje. Ostao je u krevetu.

Tomas Čeri uopšte nije bio u postelji. Još pre zore skino je staru lovačku jednometku po kojoj je uveli-

ko popadala prašina i odvezao se od kuće. Ženi je rekao da otvori dućan i svima priča o njegovoj slabosti.

Po dolasku na gradilište pozvao je Maksa i progundao:

— Skloni negde zapregu dok ja malo pronjuškam...

Iako nevičan, ubrzo je u mekoj zemlji kraj jezera otkrio tragove. Ogromni otisci čizama bez potpetica mogli su pripadati samo grdosiji Džonsonu. To je i slepac mogao da zaključi.

Drugi trag mogla je da ostavi žena i on najpre pomisli na Šeron.

Ne, ona otpada. Zašto bi uništavala vlastito imanje za koje se toliko borila? — odbaci sumnju i sede na obližnji kamen.

Gledajući kako Maks i još dvojica radnika koji nisu pretrpeli teže ozlede popravljaju razrušene temelje vetrenjače, priseti se druge sestre.

— A da nije Nora?

Razmišljao je o poslednjim događajima. Sestre su se posvađale naočigled celog grada. Šeron je grčevito pokušavala da zadrži novac od zajma za nabavku sistema za navodnjavanje pašnjaka, a Nora zahtevala polovinu koju bi zasigurno profućkala.

— Možda je iz osvete...

I ovu sumnju odmah je odbacio. Uništenjem cevovoda ne bi došla do para.

Opet je krenuo tragom i... na kraju se dosetio:

— Pa, ovaj trag manjih stopala i nije uopšte od ženskih nogu. Nema potpetica.

Nevolja ga je terala da odjednom postane tragač. Ono što su izvidnici sa granice učili godinama, on je, teran željom za osvetom, uspeo za nepun sat vremena.

Sad je bio siguran da su u pitanju dvojica muškaraca — orijaš Džonson i neki čovečuljak, najverovatnije iz bankareve okoline...

— Zaime boga — jeknu prisativši se kržljivog blagajnika — pa to bi

mogao da bude Deni. On bi za Slašera zaklao i rođenog oca.

Ni najmanje nije sumnjao da bi diverziju mogao da uradi bilo ko od građana izvan Panerove grupe. Jedino se njemu rentiralo da bude upropašćena investicija započeta uzimanjem bankarskog kredita što je klijenta dovodilo u beznadežan položaj.

Trag je sada skretao uz litice i gubio se na kamenjaru zbog čega zastade i gorko se osmehnu.

— Ovuda su pobjegli. A moj Nik...

Glas mu prepuče i dojuče snažni čovek, koji je s optimizmom gledao u budućnost i bio spreman da izgara na poslu kako bi porodici obezbedio ugodan život, gotovo zaplaka.

— Ubiću... obojicu! I Denija i Cepanicu. A, onda... onda ću da smaknem i njihovog naredbodavca, prokletog gulikožu Slašera Panera.

Uopšte nije razmišljao kako će se, nevičan oružju, uspešno sukobiti sa trojicom ljudi od kojih je Cepanica Džonson žive od prebijanja Panerovih dužnika i plenidbe njihovih prezađenih imanja. S njim nisu mogli izaći nakraj ni mnogi mlađi i spretniji ljudi od njega.

Ali, obuzet mržnjom, nije mislio na svoj život. Jedini cilj mu je bio da ih se dočepa ne vodeći računa da time uzima zakon u ruke. Jednovremeno je postajao i tužilac i sudija i dželat.

Uopšte nije mislio na činjenicu da umešanost bankara i njegovih ljudi u zločin apsolutno nije dokazana. Čak je i po nesigurnim tragovima kraj jezera dvojicu ljudi proglasio ubicama a da pri tome uopšte nije utvrdio da li su oni zaista podmetnuli eksploziv.

Žalost ga je terala da se izjednači s ubicama pa je, prikrivajući osvetničke namere, na sahrani namerno rekao ono o nevičnom rukovanju eksplozivom i navodnom nesrećnom slučaju. Time je, makar i nesvesno, već počeo da prikriva svoje kriminalne namere.

Sad je bio odlučan da ih i ostvari. Lagano se vratio do platforme i porazgovarao s radnicima praveći se da ga interesuje dinamika otklanjanja pričinjene štete i brzina buduće gradnje.

— Očekujem isporuku cevovoda kroz nekoliko dana — naglasio je spremajući se da krene. — Molim vas da požurite, a ja ću nastojati da vam pošaljem još nekoliko pomoćnika.

Zatim je seo u kola i odvezao se.

Cilj mu je bio »Torč« i njegova nesuđena snaja.

Negde oko podne našao se na ranču i priterao konja do valova. Ne isprežući ga, skočio je s kola i zastao na tremu gde ga je devojka ćutke očekivala.

— Gospodine, žao mi je...

Glas joj prepuče, a trgovac jedva suzdrža suze. Neko vreme, kao dva čoveka koji se uopšte ne poznaju, odsutno su stajali i buljili svako pred sebe.

— Šeron — nekakp prošapta posetilac — sudbina nije dozvolila da se orodimo. Uz sinovljevu smrt, to je drugi teški udarac za mene.

Devojka je i dalje stajala oborene glave i čupkala porub iznošene bluze.

— Ali — povisi glas — nisam došao da kukam. Došao sam da ti kažem da nam je neprijatelj zajednički. Čovek koji neodoljivo želi tvoj ranč nije odustao od njega iako ti je ponudio kredit. Iskoristio je priliku da tu želju pred svetom samo vešto prikrije.

Šeron po prvi put prošapta:

— Ali, gospodine... zar mu na sahrani u lice ne rekoste...:

— Da, rekao sam bankaru Paneru da je Nikova pogibija stvar nesrećnog slučaja i nestručnog rukovanja eksplozivom. Ali, ni tada, a ni sada, ne mislim tako. On je krivac za moju tragediju, a i tebe nastoji da raskući. Diktirao je uslove za dobijanje zajma da te sigurno vodi u propast.

Sad je i na njega došao red da se začudi.

— Gospodine Čeri, te uslove smislio je moj predradnik Džef Kouč. Ja sam samo pristala na njih.

— Kako...

— Tako kako ste čuli. Ranču je trebao predah i kamuflaža za akciju koja bi garantovala njegovo preživljavanje. Zato je — ponovo poniknu pogledom — sav posao oko gradnje cevovoda u stvari maska za mnogo važniju akciju. Oterali smo stado junaca na sever prema rudarskim nalazištima. Džef reče da bi svako grlo mogli da prodamo po stotinu dolara.

Zapanjen, trgovac jedno vreme nije mogao ni da progovori. Buljio je u devojku i na kraju jedva smrsio:

— To, to... ni ja kao najbolji trgovac u celom kraju ne bih umeo da smislim.

Šeron je i dalje bila ozbiljna i nastavila bez imalo razmetanja:

— Gospodin Kouč je mislio da najpre zaradimo novac od prodaje bikova, a zatim vratimo banci dug kao i zajam dobijen od gospođice Elajze.

— Zar je i krčmarica...

— Da, dala nam je isto toliko para kao i gospodin Paner. U stvari, nismo ni imali nameru da od nje tražimo pozajmicu, ali je, kad su joj momci ispričali šta naš bankar radi sve u cilju da mi otme »Torč«, izvukla ušteđevinu i pare dala mom predradniku.

Sad mu je bilo jasno odakle je Šeron imala dovoljno novca za cevovod čija je cena prelazila Panerov kredit, a devojka ponovo reče:

— Veoma sam zahvalna gospođici Morgan koja je, kao neka dobra vila iz bajke, ponudila novac i rekla da nam ga daje kako bismo mogli da u predviđenom roku vratimo Slašerovu pozajmicu i sačuvamo imanje. Ali, nismo je poslušali.

— Sta, pa uzela si novac?

— Da, prihvatila sam sve što je Džef Kouč uradio po pitanju zajmo-

va i investicionih predloga. Odmah sam došla do vas i otpočela sa nabavkom cevovoda što sam mogla da uradim i kasnije, a možda da nikad i ne započnem veštačko navodnjavanje pašnjaka. Dovoljno bi bilo da nam uspe prva prodaja stoke...

— Ali, ti nisi htela da jednostavno pobegneš pred nevoljama — postepeno je shvatao njen stav i način kako se borila za imanje. — Nisi kao Nora. Ona je htela da ti uzme polovinu para od zajma.

Devojka uzdahnu i ponovo prihvati porub bluze.

— Moja sestra nije loša. Samo... malo je previše umišljena. Veruje da kao starija ima pravo da vodi glavnu reč, a pošto to nije u stanju, potražila je utočište na drugom mestu.

Oslonjen na stub koji je pridržavao krov trema, trgovac gorko odmanu glavom.

— Sestra si joj pa je braniš.

— Ono što je uradila odlaskom kod šerifa Dilara ništa ne može opravdati. Svet priča i osuđuje je i nikakva moja intervencija nije dovoljno da je opravda.

Trgovac žustro zaklima glavom, a devojka se vrati prvobitnoj temi:

— Rekoh, nismo poslušali gospođicu Elajzu. Umesto da njen novac ostavim na stranu i na vreme vratim zajam Paneru, sve sam pare investirala u cevovod i... uspela. Paner i njegove plaćene ubice udarile su u prazno. Napali su gradilište kraj Dag Votera, a za odlazak stoke prema Volkotu i ne znaju. Na žalost, ni kriv ni dužan stradao je Nik, a i još radnika je povređeno.

Sad mu je sve bilo jasno. Devojka je uspela da prevari celokupan grad pa i njegove najveće biznismene. Panera je usmerila na pogrešnu akciju, a njega... njega je samo upregla kao drugog konja pored rude. Cenjkala se i natezala oko nabavke instalacije za navodnjavanje a on, on je poverovao da se radi o istinskom poslu i čak pokušao da na nje-

govom izvršenju angažuje i svog nesrećnog sina.

Ali, ni za šta nije bila kriva. Pritisnuta nevoljom borila se kako je znala i umela i koristila sve što joj je bilo pri ruci... hrabrog predradnika koga dosad nije ni videla a kamoli poznavala, zajmala pare rizikujući da sasvim ostane bez ranča...

— A, zbog čega Panera interesuje zapušteno i gotovo uništeno imanje? — odjednom povika prisećajući se dosadašnjeg, često nerazumljivog, ponašanja bankara. — Nije mi jasno.

— Ni meni, gospodine Čeri. Svim silama nastoji da kupi imanje, a ovamo... zbog zapuštenosti nećka se da mi da zajam. Da se Džef nije dosetio i gotovo mu ga utrapio u šake...

— Ne bi ni došlo do ovog stanja, devojko. Zaredale su ekspozije, pretnje pa... i prve žrtve. Moj Nik...

Glas mu prepuče i on se pognute glave zaputi kolima. Nije se ni osvrnuo kad ga je zvala da se odmori i ruča.

Tomas Čeri je živio samo za svoju osvetu.

*

Četvrtog dana Ezra je stigao na „Torč“. Polumrtvi konji jedva su stajali na nogama pa ih je nekako odveo u koral i prineo im samo po pola kofe vode.

— Sada ću da vas istimarim, a onda...

— Onda ćemo ponovo da ih napojimo — dobaci Šeron dok je trkom dolazila od kuće. — Šta se dogodilo, gde su ostali?

Snažni čovek se umorno nasloni na stub korala.

— Džef je ranjen, ali je mogao da uzjaše. Li Vaju nije ništa.

— Ali, ko vas je napao?

— Prepoznali smo samo Brajana Nejlza i po tome sudimo da se radi o Panerovim ljudima. Većina ih je poginula. Srećom. Li Vaj nas je na vreme napustio.

— Napustio?

— Ma, ne... tokom noći uoči napada odjahao je i odveo desetak goveda. Pre toga je rekao da će morati da potraži svoje rođake. Da njih nije bilo...

Šeron završi timarenje jedne životinje i dogradi kofu. — Doneću još vode.

Gledajući je kako vičnim pokretima grabi vodu iz korita i gotovo bez napora nosi tešku kantu, Ezra uzdahnu.

— Prava gazdarica. Ume da radi, ali i da probere saradnike. Kako je samo ocenila Kouča i sve mu poverila. Naime šta, cura i po!

Šeron je ćutke napojila konje i sačekala dok im Ezra donese po mericu zobu pa ga pozva u kuću.

— Znači, spasiše vas Li Vajevi rođaci.

— I nas i tvoj ranč devojko — bubnu Ezra i iz bisaga počeo da vadi snopove novčanica. — Otkupiše nam celo stado i platiše zlatom. Zbog toga sam mora u Vinslou da ga zamenim za papirni novac.

Umesto da se obraduje, devojka napravi zabrinuto lice.

— To, to je, sigurno, izazvalo pravu zlatnu groznicu. Građani će pojuriti ovamo i...

— Pojuriće oni na drugu stranu, gazdarice — iskrenelji se Ezra čisteći tanjir ispred sebe. — Ispričao sam im priču o prebogatim nalazištima u podnožju Vasač rendža, a zatim zbrisao na drugu stranu. Kladi se da su listom odjurili u planine.

— A, gde su Džef i Li Vaj?

Ezra začuđeno raširi ruke.

— Mislio sam da su negde na ranču.

— Nisu dolazili ovamo. Da im se u međuvremenu nešto nije dogodilo?

Stameni čovek zaboravi na umor i smesta skoči od stola.

— Idem u grad. Možda je Li Vaj nešto smislio i sklonio ranjenika. Ovde bi ga najprije tražili.

— Ali, niko nije dolazio. Posle onih batina Capanica se možda i ne usuđuje, a Nejlz ni ranije nije ovamo dolazio.

Umorno vukući noge Ezra stiže do vrata.

— U međuvremenu, devojko. . . mnogo šta se dogodilo pa je i revolveraš mogao da promeni ponašanje. Ovo više nije nadmudrivanje brzorukih momaka nego rat. I to rat u kome učestvuje previše aktera koji za taj glupi kodeks revolveraške časti nisu ni čuli. Eto, pomenimo bankara Panera, Li Vaja, šerifa Dillarda, onog Capanicu pa i mene. Zar smo mi neki revolveraši? A, na neki način, svi smo već umešani u gužvu oko »Torča«.

Šeron obori oči i zadrhta.

— U pravu si.

— Naravno, zato i Nejlz nije napao ranč iako se odavno vratio posle neuspelog napada na stoku. Nešto smišlja. . .

— Ako nisu udarili na »Torč« napali su nam gradilište na Dag Voteru. Od eksplozije dinamita poginuo je Nik Čeri.

To je bila nova neugodna vest zbog koje se snažni jahač još više zabrinu.

— Devojko — reče vraćajući se u prostoriju — kupi pare i sakri ih negde, a onda, smesta odvedi umorne konje na neko skrovito mesto. Ja ću na senik.

— O' kej — prihvati Šeron sugestiju shvatajući njegovu nameru da se skrije na štali i odatle, ukoliko bi napali ranč, dočeka neprijatelje.

Po tome pitanju pravilno su predvideli razvoj događaja. Najpre, Slašer Paner je istovremeno udario na dve strane, ali su rezultati ispali različiti. Dok je profesionalac Nejlz potpuno zakazao, Brajan Capanica i blagajnik Deni uradili su i više od očekivanog. Umesto da samo ometu i zaplaše poslenike, ubili su Nika, a što je bilo najvažnije, tako zametnuli tragove da je ucveljeni trgovac poverovao da se radi o nesrećnom slu-

čaju i na to naveo većinu građana Indijen Vejlija. Time je, bar dosad, bio isključen i šerif kome niko nije podneo prijavu, a njegova savest mu nije nalagala da istragu otpočne na svoju ruku.

Uopšte, Slašer Paner je mogao da bude zadovoljan postignutim rezultatom iako se Nejlz još nije pojavljivao u gradu nego mu po jednom od preživelih učesnika poručio da je napad uspeo, izazvan stampedo stoke i da je predradnik »Torča« ranjen.

Pojava Li Vaja na Nikovoj sahrani navela je bankara na pogrešan zaključak da je stradao još jedan jahač ranča.

— Kouč je ranjen i sigurno se negde zavukao i liže rane — raspravljao je uveče sa blagajnikom i često ga skupocenim skočom. — Ali, zašto je samo došao onaj mešanac?

Posle tri ispijene čašice, Deni je ukleštio očima i rasipao se mudrošću:

— Nije dojahao jer nije mogao. Sigurno je teško ranjen, a možda i poginuo. Brajanov glasnik reče da su izazvali stampedo, a pod papcima izbezumljene stoke. . .

— U pravu si, verovatno je izgažen. Sada je »Torč« praktično bez zaštite.

To je čovečuljka, uveliko naćefleisanog alkoholom, nagnalo na nova pregnuća:

— Onda bismo mogli da ponovo udarimo, gazda.

Lukavi bankar, međutim, bio je uzdržljiviji.

— Moža bi bilo bolje da pustimo da vreme radi za nas. Ukoliko smo im omeli prodaju stoke, izgradnju cevovoda neće Šeron mnogo pomoći. Za navodnjavanje su potrebni meseci, a za uzgoj brojnijeg i kvalitetnijeg stada cele godine. Ja bih pričekao.

Dojuče, Deni bi ga poslušao bez pogovora. Ali sada, posle uspešno obavljenog prvog samostalnog za-

datka, po prvi put se nije slegao s gazdom.

»Koješta, gvožđe se kuje dok je vruće« razmišljao je u sobi ne usuđujući se da mu se direktno suprostavi.

Podgrejan rakijom, lukavo je krio oči i u sebi kovao novi plan. Trebalo je još samo da nađe Dereka Cepanicu. . .

Dereka Cepanicu morao je još neko da potraži. Besan kao ris, pastor Reb Denijelson dojurio je sa sahrane kući i počeo da razbacuje posude iz dolapa. Tražio je flašu iz koje najpre otpi dobar gutljaj, a onda se zatvori u sobu i počeo da psuje:

— Onaj magarac Tomas Čeri. . .

Košcat i nezgraplan nervozno je jurio po sobi i sudarao se sa stvarima.

— Pa, i budala vidi da Nik nije stradao slučajno. Samo se lopuža Dilard pravi naivan i sa ljubavnicom izležava u zatvoru. Tamo bi trebalo da se nalaze drugi ljudi.

Reb Danijelson bio je vrlo uspešan sveštenik. Iako još nisu imali sagrađenu crkvu nedeljom je pastvu okupljao na utrini kraj potoka i na brzinu promrmljao nekoliko molitava posle čega je usledila propoved.

Najpre bi mrgodno zaokružio strogim pogledom po okupljenim vernicima, a zatim grmnuo:

— Čujem, kod Stena još nije porana ona velika njiva.

To je bio signal da se nekolicina najbližih komšija odmah jave:

— Nema problema, stižemo za zapregama i do uveče. . .

— U redu — nastavljao je Reb sa grmljavinom — doćiću da vidim kako ste obavili posao. A sad, da svi zajedno zapevamo.

Kod Denijelson ni pesme nisu dugo trajale. Ali, pevalo se od srca i iz sveg glasa. Kao što nije trpeo polovičnost ni u čemu, tako se i pobožnost dokazivala maksimalnim napinjanjem vratih žila.

Ljudi, žene, deca. . . kompletna

pastva, drali su se iz sveg glasa posle čega je sledio zaslužen domor. Deca su jurila u igru, žene u trgovinu, a muškarci, zna se, u krčmu.

Propoved se nastavljala i u »Bagateli«. Pošto bi se obredili pojednom, Reb bi malo pročistio grlo i odmerio ljude nabijene kraj šanka.

— Deder — pokazao bi glavom nekog od njih — ova runda ide na tvoj račun. Zovi piće!

Uspešnost Rebovog poziva ogledala se u tome što je svaka propoved bila potkrepljena praktičnim primerom. Prozvani čovek vadio je pare i davao se u trošak, a pastor objašnjavao ostalim:

— Čuo sam da je Vili prebio ženu, a kako o tome ništa ne piše u Svetom pismu. . .

— Sad je zanavek naučio da se tako ne sme ponašati — složno su mu odgovarali i još složnije prihvatali čaše. — Pa, šta veliš, Vile?

Pošto bi u jednom dahu sručio alkohol niz grlo, odgovarao im je pastor Denijelson:

— Naše žene rade naporno kao i muškarci, a uz to rađaju i podižu decu. Trpe oskudicu kao i svi mi, a neretko poslednji zalogaj odvajaju za najmlađe dete. Kako smemo da ih udaramo?

Strepeći od mogućeg dupliranja kazne, Vili je mudro ćutao ne objašnjavajući kako mu je žena prava veštica od čijeg jezika ne može da živi ni komšiluk a kamoli ukućani.

Zatim bi se razilazili i jedva čekali da ponovo dođe nedelja kako bi saslušali umne reči svega sveštenika i mudrost zapečatili viskijem u »Bagateli«.

Sada je Reb pio sam i posle cele flaše bar dva dana odspavljivao mamurluk i još toliko vremena patio od glavobolje. Ali, odlučio je da svoj propovednički uticaj proširi i na gradskog maršala koji je inače ignorisao službu božju na utrini kraj potoka.

Ako mu je to dosad tolerisao, sad je odlučio da ga natera da makar

jednom saslušaj njegovu propoved. Sačekao je subotu i kako Dilard nije preduzimao ništa na rasvetljavanju tragedije kraj Dag Votera, predveče upao u kancelariju.

— Ovako više ne ide, čoveče! — grmnuo je i jednim je pogledom ispod namrgođenih vreda ućutao ljubavnicu Noru. — Samo se izležavaš.

Znajući kakav uticaj ima na celokupno stanovništvo Indijen Vejlija i okoline, šerif je oćutao uvredu i ponudio ga da sedne.

— Jedno piće, svešteniče?

Već i samo pominjanje viskija, Denijelsonu je bilo dovoljno da mu se vrati glavobolja. Mlatarajući koščatim rukama, kreštao je promukli glasom:

— Samo bi mi još to trebalo!

Misleći da ga je zbunio, šerif nastavi:

— Ali, molim vas. . . jedna čašica ne može da škodi.

— Meni može! — odseče Reb i vrati se na temu zbog koje je došao: — Zašto ništa nisi preduzeo da nađeš ubice?

— Ko je u pitanju? — pokuša Dilard da dobije u odgovoru dok je razmišljao kako da se reši neugodnog posetioca. — Ja ništa nisam čuo.

— I ne čudi me kad samo sediš u svojoj kancelariji i bludničiš. . .

— Ne bludničim, Nora je moja verenica.

— Lažeš! — grmnu pastor uz obavezno bečenje očiju. — Pošten svet objavi zaruke u crkvi.

— A gde vam je crkva, svešteniče? — pokušavao je da izvrda, ali protiv razbesnelog pastora nije imao nikakve šanse.

Reb Denijelson sekao ga je kao repu:

Svako mesto dobro je za molitvu pa i utrina kraj potoka. Mogao si lepo da dođeš i kažeš mi o svojim namerama prema devojci pa bih to objavio posle propovedi. Zar ne znaš da između zaruka i venčanja treba da prođu tri nedelje kako bi ljudi imali vremena da se izjasne ukoliko

nešto imaju protiv vašeg braka. S tim stvarima, čoveče, ne sme se šaliti.

U te zavrzlake Dilard se slabo razumevao pa je pokušao sa druge strane:

— Pomenuste ubice, ali meni nije stigla nikakva prijava.

— A zar je morala da stigne? — ponovo se nakostreši pastor i onako visok i koščat poskoči od muke i zamalo glavom dohvati tavanicu.

— O tome sam se već izjasnio. Ništa me ne obavezuje da preduzimam na svoju ruku — branio se šerif. — Zar trgovac Čeri nije rekao da je po sredi nesrećan slučaj? Bar to ste vi najbolje mogli da čujete. Stajao je pored vas.

— To ne znači ništa. U velikom bolu čovek je mogao da govori svašta. A sem toga — prede pastor u poslednji napad — i da se radi o nehatu prilikom rukovanja ili skladištenja eksploziva, nužna je vaša intervencija. Trebalo bi utvrditi. . .

— Pa, šta? Zar mislite da bi trebalo da, na primer, uhapsim Maksa, a i njemu greda pala na glavu?

Pastora je mučila glavobolja, a indolentni čuvar zakonitosti iz Indijan Vejlija sasvim ga raspamećivao.

— Svega mi, čoveče, povešću akciju da te se smeni sa dužnosti. Ima da organizujemo prevremene izbore i nađemo boljeg šerifa. Pa zar vam nikako ne pada na um da bi se moglo raditi i o zločinu?

Dilard se smešta uozbiljio. Posao gradskog šerifa uopšte nije bio naporan. Ono nekoliko pijanica i kavgadžija lako je smirivao i posle nedeljne pijanke odvodio u zatvor da se istrezne. Uz to im je naplaćivao i kazne, a kako je od grada bio plaćen sto dolara za nošenje zvezde na prsluku, ovako je mogao da se izležava do kraja života.

Ali, sad je u kancelariju upao ludi pastor Denijelson i zapretio da mu upropasti posao i preko noći ga ostavi bez plate i značke. Bogamu, došla neka luda vremena. Eto, pre ne-

ki dan udovica Moli raspameti trgovca Čerija preteći mu svojom Vojskom spasa. A sada i ovaj ljudi pop.

Zato je odlučio da prihvati Denijelsovu sugestiju, površno, malo pronjuška koliko da ga smiri i zadrži plehanu zvezdu na grudima.

— U redu, oče — poče pomirljivo i sa stalka za oružje dohvati sačmaru skraćenih cevi — odo' ja malo do Dag Votera. Ukoliko utvrdim da je onaj ljudi Maks nešto zabrljao, smesta ću da ga apsim. Ne može to tako — kočoperio se terajući pastoru krv u glavu.

Zgrabivši ga koščatom rukom, jedva ga je zaustavio.

— Stani, čekaj. . . kakav Maks. Zar on pa zločinac?

— Pa, ti reče. . .

Danijelson zalomi koščatim rukama.

— Ama, čoveče, tvoj posao je da istražiš slučaj a ne da ljude nazivaš zločincima. I to prije suđenja i presude. Oh — stvarno zakuka pastor — ono o izborima dobro sam rekao. Nisi ti za šerifa.

Potpuno raspamećen Dilard nije znao kud će s puškom. Donedavno bio je čvrst momak koji se sa mnogim nevoljama mogao uhvatiti ukoštac. Ali, sve se promenilo otka-ko je upoznao Noru i spetljao se s njom. Preko noći pao je pod njen uticaj, omekšao i ulenjio se. A sad, sad je i s pameti počeo da silazi. Bogamu, psovao je u sebi, ako želim da sačuvam značku. . .

— Onda ću udariti u glavu! — dreknu i iznenadi pastora koji zakrešta:

— U čiju glavu?

— Ma, ni u čiju. Mislio sam, trebalo bi da krenem od najsumnjivije ličnosti. Od bankara Panera. One najviše navrzo na »Torč«.

Pastor Denijelson bio je najoba-veštenija ličnost u celom kraju i odavno znao za Panerova nastojanja da devojku otera sa ranča. Ali, nije smeo direktno da se umeša.

Najpre zbog toga što je očekivao da će, kao najbogatiji u celom kraju, Slašer Paner biti i najveći donator za gradnju buduće crkve, a sem toga. . . u pitanju su bila samo govorkanja.

Ali, govorkanja je mogao da ispi-ta šerif kome je to nalagala i njegova zvezda. Zato je s velikom nadom pogledao šerifa.

— To ste dobro smislili, čoveče. Radite svoj posao, a ja ću se pobri-nuti da javno mišljenje bude na va-šoj strani.

*

Veoma ponosan na svoju ideju ko-jom je računao da će olakšati posao gazdi Paneru, blagajnik se vrpeljio na sedlu i Cepanici Džonsonu izla-gao plan:

— Došunjaćemo se kao Indijanci i udariti pred zoru.

— Zašto. . . pred zoru? — raspiti-vao se grmalj kome se baš i nje išlo na »Torč«. — Zar ne reče da je cura sama kod kuće?

— Naravno da je sama. Ali, pred zoru je san najtvrdi.

Cepanica se upustio u nadmudri-vanje sa kompanjom u izvršava-nju kriminalnih radnji:

— Zajebi Deni, cura ceo dan radi i uveče zaspi k'o klada. Što da bada-va dreždimo celu noć?

Namera im je bila da zapale Ital-u koja je od stambene zgrade bila udaljena bar pedeset metara. S te strane mogli su da budu mirni. Še-ron ih ni na koji način nije mogla čuti ukoliko baš ne bi direktno uja-hali u dvorište.

Zato prihvati Džonsonovo mišlje-nje i pređe na utvrđivanje posled-njih detalja:

— Ja palim, ti rasteruješ konje.

Iznenaden dodatnim poslom, Ce-panica trže uzde.

— Zašto da diramo konje?

— Zato jer Indijanci uvek tako ra-de. Čuo sam. . .

— A jesi li kojim slučajem čuo da se pravi muškarac može da pozaba-

vi i gazdaricom. Jebeš konje, treba povaliti bedeviju Šeron.

Čovečuljak ga zapanjeno pogleda.

— Da čuju građani, otkinuli bi ti glavu.

— Otkinuli bi nam obojici da zna-ju za ono kraj Dag Votera. A i zbog paljevine...

Čovečuljak ga je gledao sa strahom u očima. Kao da je tek shvatio u šta se upleo i gotovo bio na rubu plača.

— Ne pominji mi Voter. Hteli smo samo da ih malo uplašimo.

— Ali smo Niku... malo došli glave. Eno ga sada leži dva metra pod zemljom.

Blagajnik tako zateže uzde da životinja pod njim ljutito zafrkta i umalo ga ne zbaci sa sedla.

— Kažem ti — kreštao je — bio je nesrećan slučaj!

— Bilo je ubistvo, čoveče. I to, kako se ono kaže... s predumišljajem. Išli smo da postavimo dinamit.

Čovečuljak ga je užasnuto gledao i sav se tresao od straha.

— Podmetnuli smo ga pod platformu tornja, a...

— A grede su pale Niku na glavu. Kažu, sahranili su ga gotovo bez nje. Gore si ga udesio nego da su ga Indijanci skalpirali.

— Zašto... ja ga udesio?

— Pa, zar nisi, čoveče? — grmeo je Cepanica i uživao u njegovom izgledu. — Ti si potpalio detonator.

— Ali, obojica smo...

— Ni govora, ja sam samo »držao uzde«, a ti sredio stvar sa dinami-
tom.

— Kakve uzde, išli smo peške.

— Ma... samo se tako kaže. Onaj ko je na straži... »drži uzde« i pomaže glavnom izvođaču zločina. Pa, mali moj, kako se sad osećaš?

Blagajnik Deni osećao se bedno, ali je nastojao da se bar donekle drži uspravno i bio spreman da mu prepusti komandu prilikom predstojećeg napada na »Torč«.

— U redu, radi kako hoćeš. Povaljaj curu, pali štalu... ja ću da »držim uzde«.

Veoma zadovoljan što je čovečuljak, koji je već počeo da se pravi važan i nervira ga, skratio na pravu meru, Cepanica se ustobuči u sedlu i grmnu:

— U redu, ti »držiš uzde«, kukavico. I nemoj da zaviruješ dok je budem povaljiv'o. Važi?

Čovečuljku odavno nije bilo ni do čega. Nekako je osećao da kola polako kreću nizbrdo i da će ubrzo doći do pravog obračuna u kome će oni najpre stradati. Zar nije počelo od blesavog Nika kome je otac morao da traži nevestu i uvek proverava da li je mušteriji vratio i spravno kusur. Sad je na redu bila nezaštićena devojka, a onda... onda će skleptati njega. Gazda Paner će se izvući parama, Cepanica Džonson svojom medvedom snagom, a Brajan Nejls... njemu ničija pomoć nije bila potrebna. Imao je svoje revolvere i brzinu.

I dalje se tresao od straha i sigurno bi zbrisao da ga Cepanica nije držao na oko i gundao u bradurinu:

— Nemo' slučajno da vrdneš, čoveče. Noćas ćeš da »držiš uzde« a posle radi šta znaš. Možeš i da zбриšeš, Slašer će i bez tebe umeti da broji pare.

Na »Torč« su ujahali kao gomila pijanih Indijanaca. Džonson je podvriskivao, a Deni zastao nasred dvorišta i prihvatio uzde njegovog velikog konja.

— Ej, lepotice — drao se Cepanica i bubnjao ogromnim šakama po vratima kuće — otvaraj. 'oće da te povali pravi čovek.

Još dok su ujahivali na imanje Ezra Džordan ih je čuo i zgrabio opasač sa koltom. Pomalo bunovan, kose pune slame i bosnog smandrljao se sa senika i na mesečini ugledao ogromnog čoveka kako razvaljuje vrata.

Jurnuo je kao izbačen iz topa. Uz put je odbacio opasač i golim šaka-

ma nasrnuo na grmalja koji je baš razvalio vrata i glavačke upao u kuću.

Kao tornado uleteo je za njim, ali Capanici Džonsonu više nije bilo do devojke. Po tremu je čuo tutanj njegovih bosih nogu i pomislio da je odnekud naleteo slon.

U suštini Derek Capanica bio je kukavica. Uvek je nailazio na slabije od sebe i prebijao ih kako je hteo. Ali, sada mu je za leđima bio neki ogromni momak koga nije mogao da prebije. Morao je ustati i pobeći s njim.

A, to je bila velika razlika. U pravoj muškoj tuči pobeđivao je jači, spretniji i hrabriji borac. U prebijanju znalo se ko izvuče deblji kraj.

E, sad je jedan veliki momak jurio da se pobije s njim i Džonson munjevito shvati da su mu šanse ravne nuli.

Ali, imao je svoj revolver za pojasom i to mu je davalo mnogo bolje šanse nego da ga dočeka pesnicama. Ne misleći da bi to bilo hladnokrvno ubistvo, potegao je oružje i iskreveljio se:

— Jebeš budalu bez puške, ode ti glava, čoveče!

Na tome se, bar što se kolta tiče, sve završilo. Ne čekajući da grmalj sasvim ispravi cev i poravna je sa njegovim grudima, Ezra se dilapnu još s trema i glavačke baci u prostoriju.

— Uuuh! — jeknu Džonson i sasvim izgubi vazduh iz pluća kad ga tvrda glava pogodi u stomak, a onda se, zajedno s velikim momkom, otkotrlja pod sto.

Deo masivnog nameštaja bio je polomljen i Džonson Capanica u mraku napipa otkinutu nogu od stola.

Bilo je to nešto kao njegova uobičajena močuga. Komad debelog, tvrdog drveta koji mu je baš lepo ležao u ruci. Uz pobednički osmeh zamanu batinom i... pogodi u prazno.

Ezra Džordan je bio oprobani megdandžija, čovek koji se uvek

trudio da pronade ravnopravnog protivnika i kome je prebijanje nejakih bilo ispod časti. Čim je odleteo na patos, primetio je Džonsonov pokret kojim je dograbio otkinutu nogu stola i... sačekao pravi trenutak.

Tome ga je naučio Li Vaj kad su se sreli pre nekoliko godina.

— Čoveče — gundao je mešanac pošto je Ezra prebio trojicu protivnika koji su ga jednovremeno napali — primaš, brate, mnogo batina.

Pošto ga je gledao s čuđenjem, Li Vaj je nastavio poučavanje:

— Raskrečiš se i pustiš da te ljudi lemaju.

— Pa, šta mi fali? — pomalo se razmetao dok su mu snažni mišići igrali na leđima i grudima. — Bolje pogledaj njih trojicu. Ne mogu ni da mrdnu.

— Tačno, ne mogu — unjkao je Li Vaj — ali i ti si pun modrica. Što nisi udarao kako treba?

Ezra se dobroćudno smeškao i raspitivao:

— A, to »kako treba«, kako se radi?

Nije ni primetio kad je mešanac kratko zamanuo i sastavio ga baš u vrh brade.

Odjednom, našao se u prašini i dobroćudno se nasmešio.

— Ej, udaraš bez opomene.

— Ja uvek tako, čoveče. Protivnika prvo tresnem pa ga pitam 'oće l' da se tuče?

— Znači, tako...

— Baš tako. A ti, dopustiš da te najpre izlemaju pa kad ti dodije, povaljaš ih. Onda ne znaš ko je u stvari prebijen.

Ezra je ćutke prihvatio lekciju i otresao prašinu sa pantalona. Onda, više nije otresao prašinu sa pantalona. Nikada!

Shvatio je da je za pobedu, uz sirovu snagu, potrebna i veština. Kao i sve što je čovek radio u životu i tuča je zahtevala ozbiljnost pa je Ezra svoje tuče u poslednje vreme završavao brzo i elegantno.

S Capanicom Džonsonom sukob

se nije mogao završiti ni brzo ni elegantno. Najpre, bio je strahovito snažan, a sem toga, nije se borio časno. Umesto da koristi pesnice, dograbio je revolver, a kad je ostao bez njega... zgrabio otkinutu nogu od stola.

E, i za takve je Ezra imao lek. Na mesečini koja se probijala kroz razvaljena vrata pažljivo je motrio protivnika i sačekao poslednji čas da zamahne močugom.

A, onda se bacio u stranu. Strašna oblica tresnula je po patosu i umesto njegovih rebara polomila nekoliko dasaka. Tek tada je krenuo Ezra Džordan.

Začudojućom brzinom za svoje ogromno telo obrnuo se na patosu i kroz krš polomljenog nameštaja obema nogama tresnuo ga u glavu. Da je imao čizme, Derek Cepenica ne bi više ni mrdnuo. Ali, udario ga je bosim tabanima i samo ošamutio.

I to je, međutim, bilo dovoljno da pobedu preokrene na svoju stranu. Najpre je kleknuo i onako s kolena uputio mu tačan udarac pesnicom, a kad se grmalj prostro po patosu, izbio mu močugu iz ruke i zgrabio ga za prsa.

Privučena lomljivom posuđa i stenjanjem boraca na sobnim vratima pojavi se Šeron Vajt. U jednoj ruci držala je zapaljenu petrolejku, a u drugoj zapet dugocevi kolt.

Ali, nije počela da vrišti i paniči. Kao prava devojka sa Zapada odmah je shvatila namere uljeza i visoko podigla svetiljku iznad glave. Time je postigla dvostruku korist. Dobro je osvetlila borce, a svetlo joj nije bleštalo u oči.

Tako je baš na vreme uspela da primeti Džonsonov podmukli pokret desnicom kojim je iz čizme potegao skriveno oružje.

— Pazi, nož! — viknula je bez panike i jednovremeno zapela okidač kolta.

Sad se videlo kakav je borac Ezra Džordan. Umesto da pokuša da se izvije i izbegne blistavu oštricu koju

je g. malj usmerio odozdo prema njegovom stomaku, uradio je obrnuto. Kratkim trzajem bikovskog vrata pokrenuo je glavu i čelom ga tresnuo u lice.

Udarac je bio strahovit. Iz razderanih usana i razbijenog nosa linu krv i zaslepi protivnika kome bol za trenutak paralisa celo telo. Ruka s nožem zastade na pola puta, a Džordan tek tada odskoči u stranu.

Time je tuča na ranču »Torč« bila završena. Čim je Ezra odmakao od napadača, Šeron pomeri cev kolta prema grmaljevim grudima i skreša tri metka zaredom. Svaki kuršum bio je upućen na pravo mesto i Panerov siledžija pade mrtav na okrvavljene daske patosa.

Onako razgaćen, zadihan i raskuštrane kose pune sena, Ezra joj priskoči i uze zadimljeno oružje iz šaka.

— Gospodice — šaptao je gurajući je u sobu — napolju je još jedan. Sklonite se.

Ali, napolju više nije bilo nikoga. Kukavica Deni više nije »držao uzde«. Čim je primetio kako Ezra jur-nu iz senike i začuo tutnjavu borbe u kući, znao je da će pobeći. Gde bilo samo što dalje od ove ludnice koju je zakuvao gazda Slašer Paner i u koju je on zapao do guše.

Konačnu odluku doneo je onog trenutka kad u kući prasnuše hici. Sad je znao da od povaljivanja Šeron Vajt nema ništa i da je planirano prebijanje i zastrašivanje gazdarice »Torča« propala stvar.

U kući se sada pucalo i... umiralo.

Izbezumljen od straha, panično je podbo petama konja ispuštajući uzde Derekove životinje i u galopu, ne vodeći računa što bi životinja mogla da se u mraku saplete na nepoznatom terenu, jurnuo prema kapiji.

Kad je Ezra Džordan izleteo na trem, na mesečni je video samo oblačić uzvitlane prašine i čutke se vratio u kuću.

Misleći na Norina prebacivanja kojim će ga dočekati kad se vrati u kancelariju, maršal Dilard je neka-ko skraćivao korak i u Panerovu banku upao tek sa pola maloprijaš-nje odlučnosti.

Umesto da kao predstavnik zakona nastupi čvrsto i ozbiljno, zakreštao je s vrata:

— Niko da nije mrdnuo, svi napo-lje!

Nekoliko posetilaca zapanjeno su ga gledali, a bankar se prvi snađe.

— Šta je ovo, oružana pljačka?

U šerifovim rukama skraćena sačmara je opasno podrhtavala i pretila da pokosi sve u prostoriji pa ustrašeni ljudi, jedan za drugim, navališe prema vratima porebarke se vukući oko njega.

— Kakva, bogamu, pljačka — u neko doba izvali Dilard svestan da je sve krenulo naopačke. — Došao sam...

Lukavi bankar ocenio je stanje u kom se nalazi zvezdonosac i skupio hrabrost da mu se suprotstavi.

— Nisi došao, up... čoveče. Vi-diš koliko si isprepa... svet tom puščetinom.

Dilard najpre spusti cevi, a kad bankar zaključa vrata za posled-njim posetiocima, uđe za njim u kancelariju.

— Dakle? — iskrenu se starac ne nudeći ga da sedne. — Šta te dovodi u banku, čoveče?

Pokušavajući da bar malo povрати autoritet, Dilard zakrešta:

— Ubistvo, eto šta!

— Onda si na pogrešnom mestu. Ja od naroda primam pare na čuva-nje ili dajem zajmove. Ubistva se rešavaju u tvojoj kancelariji.

— Ali, mogu da poteknu odavde — još uvek se nije dao šerif. — Reč je o Čarlijevom sinu.

Bankaru obrve začuđeno skočiše.

— Nik je stradao na Dag Voteru. To je pet milja odavde i ne vidim...

— Zasad ni ja, gospodine. Ali, svet priča...

— Svet svašta priča i o tebi pa još uvek nosiš tu zvezdu na grudima. Nemam ništa lično protiv Nore, ali valjda znaš kako tu vezu građani nazivaju. Pitaj Moli i ostale pripad-nice Vojske spasa. One to nazivaju bludničenjem.

Henk Dilard je bio potučen. One-mogućen već na prvom koraku is-trage, u sebi je proklinjao vezu sa džangrizavom Norom koja je živela od njegove plate, a umišljala da je gazdarica moćnog ranča i uz to prva dama Indijen Vejlija.

Shvatio je da čovek sa zvezdom ne sme da ima ikakvu mrlju zbog koje bi ga svako mogao da otera sa kućnog praga kao što je to sada činio bankar Paner. Smrt Nika Čerija poredio je sa njegovom nevenča-nom ženom i izmicao mu iz šaka.

Pognute glave držao je pušku ukoso preko grudi i davao sliku pot-puno smušenog čoveka.

Slašer Paner je to, naravno, smes-ta iskoristio.

— Dakle, to smo završili. Da sam na tvom mestu otišao bih do gradi-lišta i malo se raspitivao ko je ne-stručno rukovao eksplozivom. Vero-vatno si čuo da je o tome govorio i Tomas.

Time je istraga skrenuta na ko zna koju stranu, a reči Reba Deni-jelsona otišle u vetar. Što je bilo naj-gore, iz ruku pravde migoljio se po-kretač svih nevolja kome nije uspeo da uputi nijedno pravo pitanje.

Vukući noge po patosu, napustio je banku i našao se na ulici. Nekoli-ko grupica građana uzbuđeno je komentarisalo događaj i okretalo glave od njega. Niko ga nije ni po-zdravio, a još manje mu ponudio pomoć u rešavanju komplikovane istrage. Sa nekadašnjim šerifima građani su kretali u potere, a od njega su okretali glave.

U bednom raspoloženju stigao je dokancelarije i skrenuo prema šta-li koja se nalazila pozadi zatvora.

Nameravao je da osedla konja kako bi odjahao do gradilišta, ali sad dojuri Nora i poče da sikće:

— Gde nameravaš s tim konjem?

— Na Dag Voter. Moram da ispitam...

Devojka besno lupnu nogom o zemlju.

— Koješta, samo gubiš vreme.

— Ali, gospodin Paner je mišljenja da bi trebalo početi od mesta tragedije i ispitati sve kojima je eksploziv mogao da dođe do ruku. Još ne znam ni ko je potpalio fitilj.

Iz devojčinih plavih očiju vrcale su opasne iskre. Još bešnja nego malopre, siktala je otimajući mu sedlo iz ruku:

— Henk Dilard, ti si jedna velika budala kojoj svako može da natura svoje mišljenje. Kakav Paner, bogamu. Zar on da ti govori šta ćeš da radiš?

— Pa... i otac Danijelson smatra...

— Tu ispičuturu ne pominji. Sluđuje svet skraćujući molitve i vodeći ga u krčmu. Oh, čula sam ja za njegove propovedi.

Za šerifa Indijen Vejlija ovo je bio najgori dan u životu. Za šta god da se prihvatio, nije valjalo. Pogrešio je i kad je nekontrolisano bubnuo:

— Tebi niko ne valja, a svi tvrde da ne valja naša veza. Znaš li kako je naziva udovica Moli?

— A znaš li koliko je dece izrodila ta babuskera i raspustila ih po svetu? Sad živi sama jer nijedno od njih neće ni da čuje za nju. Nje se odreklo rođeno potomstvo, a ti...

Glas joj prepuče a niz obraze li-nuše suze.

— Oh, nikog nema da me zaštiti.

Dilard nije znao šta će sa sobom. Pokušao je da je zagrlji i uteši, ali je devojka bila na granici hysterije. Besno mu se otimala iz ruku i vrištala:

— Ti si obični mlakonja. Dozvoljavaš da me pljačka i rođena sestra.

Sasvim sluđen, čovek je zabezeknuto gledao.

— O čemu ti to?

— O tome da je zaposela ranč. Dilard je jedva nalazio reči:

— Pre bi se moglo reći da si ga napustila.

Nora Vajt više nije plakala. Psvala je:

— Henk Dilard, kopile jedno. Nije ni za šta, a kad malo bolje promislim... ne valjaš ni u krevetu. Jebi se, odlazim!

— Gde, ženo? — zavapi, ali je sve bilo badava.

Nora Vajt je prežalila svoju nesrećnu ljubav i napuštala ga.

— Pa — reče kao da ga obaveštava da je krenula u kupovinu — odoh ja.

— Ali, ali... gde ćeš?

— U »Bagatelu«. Ne znam da pevam, ali znam da ugodim muškarcima. Kod tebe sam o tome nešto naučila, a Elajza Morgan će to znanje i da proširi.

Ne shvatajući da je svemu došao kraj, čovek je još pokušavao—

— Nora, ne znaš šta govoriš. Ti i salunska zabavljačica. Taman posla.

Ali, devojka je odlazila uzdignute glave. Čak nije svratila ni da uzme svoje stvari. Prkosno isturene brade gazila je preko prašnjave ulice ne vodeći računa o pogledima znatiželjnih građana koji su, okupljeni ispred banke, čekali da vide šta će uraditi njihov šerif.

Šerif Indijen Vejlija nije uradio ništa. Nije osedlao konja ni odjahao prema Dag Voteru, a kad je u podne stigao Ezra Džordan vodeći konja preko čijeg sedla je bilo prebačeno mrtvo telo Dereka Cepanice, gotovo nije ni čuo šta mu reče snažni jahač sa »Torča«.

— Da, da — odsutno je mrmljao prihvatajući uzde — predaću telo gradskom pogrebniku radi sahrane. Nadam se da će troškove podmiriti gospodin Paner.

Ezra ga je začuđeno gledao.

— Ne mislite li da bi trebalo sastaviti zapisnik? Gospodica Šeron je

ostala na ranču i oporavlja se od šoka

razmišljajući šerif ostavi konja i krenu prema svojoj štali. Naravno, u pravu si, čoveče — spremno je odgovarao i osvrtao se prema Ezri koji mu je gazio za petama. — Sada ću da osedlam. . .

Za to vreme neko je poveo kljuse sa mrtvim telom Dereka Cepanice i uz put objašnjavao znatiželjnicima:

— Pogoden je sa tri zrna u grudi. Kao da ga je ustrelio veoma vešt revolveraš. Rane mogu da se poklope dlanom.

Tako grupisanje pogodaka u učmaloj selendri Indijen Vejliju odavno nije viđeno. Možda još iz vremena kada su teksaški rendžeri jurili komančeroze, a njihov vođa kapetan Mekefi vitlao svojim dugocevim koltom »patersonom« i bandite rešetao kao od šale.

Neki nastaviše da komentarišu njegovo izubijano lice:

— Kao da ga je mazga ritnula.

— Ili ga je neko sredio cepanicom. Ih, koliko je on ljudi sredio oblicom?

U štali je šerif zastao na pola puta. Umesto da pritegne kola, pogledao je Ezru.

— Vi ste, čoveče, bili u blizini kad je Džonson ustreljen?

— Pa, moglo bi se tako reći, šerife. Vrh njegovog noža bio mi je tek nekoliko santimetara od stomaka. Morao sam da ga udarim.

— Valjda, da ga ubijete revolverom?

Ezra se vrpolio i zamuckivao:

— Ne, nisam imao oružje. Udario sam ga glavom.

— A one tri rupe od kuršuma? — insistirao je šerif.

— One su, one. . . ovaj, pucala je gospodica Šeron. Inače bi me taj momak proburazio.

— Vidi, vidi — kao da živnu Dillard — jedna sestra ubica, druga otišla među drolje. I to sve istog dana.

Ezra Džordan je imao šake kojim

je mogao da obori vola, ali nije mogao da zgazi mrava. Na njegove reči sav je uzavreo.

— Kako se usuđujete. . .

— Šta ima da se više priča. Sam si rekao da je Cepanicu ubila Šeron, a ja kažem. . . danas me ostavila Nora i otišla da radi u »Bagatelu«. Čoveče — povisi glas za nijansu — znaš li ti šta devojka može da radi u takvoj jazbini?

Udarac je stigao nanadano, ali je bio tako snažan i tačan da je šerif Indijen Vejlija izleteo iz krčme i našao se u prašini glavne ulice svoga grada.

Besan kao ris Ezra je izašao iz štale i drao se kao lud:

— Ti da vrediš dve dame, gnjido!

Ali, badava je urlao. Smrt Dereka Cepanice video je svojim očima, a i Noru kad je svratio u »bagatelu«. Umesto izudarane i povredene Elajze, vodila je krčmu i obletala oko gostiju.

— Baš lepo što ste došli gospodine Bek, još jedno piće mister Ejveri.

Kad je ušao u Elajzinu sobu, gotovo je zinuo od čuda. Žilavi momak Džef Kouč sedeo je napola zavaljen i velikoj fotelji dok mu se zavoj belasao ispod košulje.

Dočekao ga je sa posebnom radošću:

— Spasitelju moj, vodi me odavde. Samo se izležavam.

Posle nekoliko dana privijanja sirovih govedih odrezaka, Elajza je opet imala svoj lepi ten i pokušavala da se našali:

— Džefe, Kouč, umukni. Ranjeniku je mesto u krevetu i budi srećan što sam dozvolila da se odmaraš u fotelji. Nemoj ni da misliš. . .

Na dohvat ruke Džefu je visio opasač sa »ekvilajzerom«, a u uglu sobe nalazilo mu se sedlo. Za pola minute mogao je biti spreman za akciju.

Ezra prihvati ponuđeno piće i na njegov upitni pogled kratko ga obaveti—

— Zamenio sam nagite i novac

ineo gospodici Šeron. Ali, imali no nevolja. . .

— O čemu ti to?

— O Dereku Capanici, šefe. Dode i očas na ranč, ali srećom, nisam vrdo spavao pa sam začas sleteo sa senika.

Pri pominjanju grmaljevog imena Elajza se sva strese, a Džef pruži ruku prema koltu.

— Sve je o'kej, Džefe — zaustavi ga snažni jahač. — Malo sam ga propustio kroz šake, ali ga je dokušurila Šeron. Svega mi, kada poteže nož na me, skresa mu tri puta u grudi pa se pola grada iščudava zbog koncentrisanog grupisanja pogodaka. Nije ni zevnuo, bogami.

Džef se namršti kao oblak.

— Bogamu, nije mi nšta a vidi šta se sve događa dok ja ovde dangu-bim. Elajza. . .

Oštar bol ispod ranjenih rebara preseče ga, ali Elajza više nije pominjala krevet i izležavanje. Naprotiv, skočila je i dohvatila mu opasač.

— Čoveče — odseče promuklim glasom — ljudi se mere delima, a nijedno dosad nije učinjeno sedeći u fotelji. Dosad si »Torču« mnogo pomogao, ali sad. . . tvoja pomoć je još neophodnija. Ne zaboravi, pare su na ranču, a one bandite veoma privlače. Gazdu Slašera Panera ponajviše.

*

Voden čudnim instiktom Li Vaj upade u kuću pastora Denijelsa i ugleda ga s flašom u ruci.

— Blagoslovi oče — zaunjka kao da počinje neku indijansku tužbaliću.

Košcati čovek pomeri se na stolici i diže ruku da ga blagoslovi, ali samo odmanu i jedva smrsi.

— Bilo bi to samo huljenje na boga. Pijan sam k'o letva.

Ogroman kao planina, Li Vaj je zakrčio polovinu pastоровe skromne kuće.

— Ne pričaj koješta, misionari su se nalevali vinom, a u blagosiljanju im nije bilo ravnih u celom Koloradu. Mogli su da slede polovinu stanovnika Santa Fe. Što bi ti bio izuzetak?

Reb mu doturi flašu i sačeka da otpije gutljaj.

— Pa, kojim dobrom ti do mene, čoveče?

Mimo običaja, mešanac odgurnu flašu i uozbilji se.

— Ko ubi Nika Čerija?

— Neko od Panerovih plaćenika. Najpre Brajan Nejls.

Mešanac kratko odmanu glavom.

— Nije on, on bi upotrebio revolver. Najbrži je u gradu, šta mu treba da se muva oko dinamita.

Denijelson malo štucnu i iskolači oči.

— Onda je Džonson.

— Onaj što ga zovu Capanica?

— Taj, ne znam ko bi drugi.

— A da nije suviše glup da mu Paner poveri tako odgovoran zadatak? Sa oblicom, možda. . . ali, eksploziv. . . ?

Danijelson je nemoćno širio ruke.

— Neki putevi Gospodnji — pribeže spasonosnoj rečenici, ali u Li Vaju proradiše geni njegovih indijanskih predaka.

— Mani to pope, treba zgrabiti za vrat starog Panera i istresti istinu iz njega.

Reb Denijelson nije odustajao od jevanđelskih poruka:

— Vidiš trun u oku brata svog, a ne vidiš brvno u oku svojemu.

— To vredi za vašeg glupog šerifa. On ne vidi dalje od nosa.

— Ili se samo pravi da ne vidi? — reče prvu pametnu koščati pastor i malo se okrepi sadržajem iz boce. — Što da radi za bednu platu od sto dolara.

— Ja za »Torč« jašem za trideset. I tanjir pasulja svakog dana. Prema meni šerif je bogataš, a ti reče da ne treba da radi zbog mizernih primanja. Bogami, udarila ti rakija u glavu.

— Bogami... nije. Ali je zato Nora smuvala šerifa. Otkako se spetlj'o s njom, načisto poludeo čovek. Više ni pijance ne hapsi.

— A da krenem od njega?

— Možeš i od mene. Ne pušim, ali znam da kresnem žigicu i potpalim fitilj, Reci, čoveče, što si navalio da rešiš sve probleme Indijan Vajlija?

Li Vaj je sedeo uspravno kao indijanski totem ustobočen nasred sela. Ali, totem je bio nem, a mešanac se drao kao da ga kolju:

— Zar tako govori jedan božji ugodnik? Zar nam svima nije dužnost da doprinesemo pobedi pravde? I da kaznimo krivca zbog Nikove smrti.

Danijelson je izgledao kao pokisla kokoška. Gledao je negde u stranu i gundao:

— Ne galami na me, eno ti Panera ili još bolje onog njegovog revolveraša Nejlza. Baš da vidim kako bi se pred njim prsio.

Li Vaj je bio lukav momak. Od majke je nasledio instinkt, od oca Francuza — pronicljivost. Zato je za sagovornika odabrao Reba Danijelsona.

Ali, pogrešio je. Reba je možda znao sve o svojoj pastvi. Ali, to su bili poštenu ljudi, marljivi i pobožni. Slušali su svaku njegovu reč i vladali se prema njegovim propovedima.

O lopužama Reb Danijelson nije znao mnogo. Znao je samo da se radi o kriminalcima koji su vešto krili tragove zločina i čak sludili i nesrećnog trgovca Tomasa Čerija.

Međutim, još nije gubio nadu. Pre nego je odlučio da svrati do sveštenika, malo je njuškao oko gradilišta. Lako je otkrio tragove ljudi sa eksplozivom, ali i dolazak Tomasa Čerija za koga je ceo grad bubao kako od žalosti ne može ni iz kreveta da ustane.

Sad je nešto više shvatio o navodno običnim, poštenim ljudima među koje je spadao i trgovac Tomas Čeri. Uveliko je istraživao uzroke sinov-

ljeve pogibije, a ovamo... četu pričao o navodnom nesrećnom slučaju.

Samo, s Rebom je o tome bilo badvada raspravljati. Na većinu ljudi pop je gledao kao na svoje ovčice od kojih je one zabludele lako vraćao u svoje stado. Osvetničke namere Tobijasa Čerija uopšte nije shvatao.

Pomalo razočaran razgovorom, Li Vaj se umorno diže i gotovo zakloni vrata dok je izlazio.

— Pa, oče... niste me blagoslovili, a niste mi ni mnogo pomogli. Svoju pastvu baš i ne poznajete dovoljno.

*

Ni Slašer Paner nije mnogo znao o svojim ljudima. Bezgranično je verovao u mogućnosti revolveraša Nejlza, a potpuno se iznenadio postupcima svog blagajnika i grmalja Džonsona.

Izbezumljen vešću o njegovoj smrti sa strahom je čekao reakciju šerifa i ostalih građana. Pitao se šta su to oni preduzeli na svoju ruku i u tom raspoloženju dočekao posetu kojoj se najmanje nadao.

Negde pred kraj radnog vremena u banku banuše Džef Kouč i Elajza Morgan. Oboje su bili u nezavidnoj formi, ali im nije smetalo da dobro pritisnu bankara.

Počela je Elajza:

— Zar se ovako dočekuju klijenti? Ne umete da nas ponudite ni da sednemo.

Iznenaden njihovim dolaskom koji je povezivao sa svojim kriminalnim radnjama, bankar se ušepRTLjao i jedva rekao:

— Naravno, izvolite. Može li jedno piće?

— Viski! — odseče žena spuštajući se u fotelju, a predradnik ćutke spusti svežanj novčanica na njegov sto i ostade da stoji kraj vrata.

Vičnim pokretima Paner po navici prebroja novčanice i upitno ga pogleda:

— Ulažete ili...

— Vraćamo zajam, čoveče. Petsto dolara.

Za bankara to je bilo prilično iznenađenje. Tolike pare nabaviti u kratkom roku »Torč« nije mogao pa se pitao odakle vraćaju zajam. Da bi dobio na vremenu, kao uzgred je napomenuo:

— Ovo je glavnica, a interes...

— Ugovorili smo dvadeset procenata za tri meseca preseče ga Kouč.

— Izračunajte koliko to iznosi za sedmicu dana. Toliko je »Torč« koristio vaš novac.

— Znam, ali dogovoreno je za tri meseca.

Džef Kouč se i ne pomeri s mesta. Palčeva zateknutih za opasač merio je bankara ušančenog iza stola i razvlačio po teksaški:

— Rekli smo za tri meseca, ali smo vam novac vratili neuporedivo ranije. Sad ga, gospodine — ošinu ga hladnim pogledom — investirajte u neki drugi projekat. Novac je kao i ostala roba. Čak i bolji. Ne može da se pokvari ni ubuda.

Kao dobar biznismen, Paner je to znao bolje od ikoga i zbog toga prekinuo dalju raspravu o kamatama.

— Dakle — počeo kao da se ništa nije dogodilo — dvadeset procenata od pet stotina dolara iznosi ravno stotinu, a pošto se u tri meseca nalazi dvanaest sedmica moj interes je... osam dolara i trideset i tri centa.

Ne žureći Kouč izvadi pare i položi ih na sto, a onda dodade:

— Sad još da vidim priznanicu.

Slašer Paner ne bi bio prva gulikoža Indijen Vejlija da ne bi osetio neku pritajenu opasnost koja je zračila od ovo dvoje ljudi. Najpre, dug je ranč mogao da vrati jedino prodajom stada koje su njegovi ljudi razjurili. Sem toga, u pitanju je bio i kupac. Svi rančeri u okolini Indijen Vejlija i dalje imali su muku da prodaju svoju stoku i jedino pravo tržište bilo je u okolini Volkota gde je navalila sva sila goldvačera spremnih da za govedo plate basnoslovnu cenu.

Ali, do tamo je bilo tri stotine milja bezvodnih staza do kojih, i da nije izazvan stampedo, krave s »Torča« još ne bi mogle da stignu. Uostalom, stoka je propala jer su se sva tri jahača vratila. Neko ranije, neko kasnije.

Pa i pored svega, situacija je bila zaoštrena do krajnjih granica. Čim je čuo za stampedo, a pogotovo Džonsonov neplanirani napad na ranč, zapitao se šta će Šeron i njeni ljudi reći na to. Nema sumnje, optužice njega.

Samo, razmišljao je lukavi bankar, ništa ne mogu da mu dokažu. U napadima lično nije učestvovao, a šta su radili njegovi ljudi... nije ga se ticalo. Nije postojala mogućnost da mu se dokaže da je baš on izdao naređenja za njih.

S te strane pred zakonom je bio čist, a dosad nije bio ni na šteti. Zajam mu je bio vraćen čak i sa pripadajućim kamatama. Opasnost je mogla da dođe sa neke druge strane, neočekivane, strane.

I došla je. Elajza odloži napola ispijenu čašu i kao slučajno reče:

— Dajte mi priznanicu da je potpišem. Znate, kao svedok...

— Naravno, draga moja — užurba se bankar, a žena stavi potpis i dodade:

— Još da pozovete gospodina Denija. Mislim, kao drugog svedoka.

Slašer Paner je sedeo kao zakonvan u stolici. Odjednom je shvatio šta je razlog pritajene zebnje koju je osećao još od dolaska dvoje posetilaca i neko vreme samo buljio u salunerku.

— Ja, ne znam gde je Deni. Nije došao na posao.

— Ne čudi me — odseče Džef zavijajući cigaretu prstima samo leve ruke dok mu se desnica našla kraj izlizanog kundaka starog »ekvilajzera«. — Zbrisao je.

Paner je jedva nalazio reči:

— Zašto... zbrisao? Ne shvatam...

Kouč liznu smeđi papirić i zalepi ga. Neko vreme bio je zabavljen tra-

ženjem sumporače pa pošto u neko doba zapali i oduva dva dima prema tavanici, mirno reče:

— Da ste bili na »Torču« shvatili biste da mu posle pogibije Cepanice Džonsona drugo i nije preostalo. Dok je vaš snagator pokušavao da siluje Šeron on je »držao uzde«.

— Kakve uzde?

— Ama, tako se kaže za čoveka koji čuva stražu dok ostali, recimo, pijačkaju banku ili pokušavaju da napadnu devojkicu na usamljenom ranču. Nego — dodade i ošinu ga bledim očima — da se mi manemo čoravog posla, a razmotrimo činjenicu kako se vaša dvojica ljudi u gluvo doba nadoše na »Torču«. O tome bih želeo da vas čujem.

Bankar se tresao i jedva nalazio reči:

— O tome ne znam ništa. Možda je Cepanici palo na pamet da se malo udvara...

— Pa u ljubavnom zanosu razvalio vrata — umeša se Elajza. — Čoveče, zbog toga mi na Zapadu vešamo ljude. Da ga Šeron nije ustrelila, zakon bi mu nabacio konopac oko vrata.

Zverajući oko sebe Paner se hvatao za slamku spasa.

— Molim vas, kakve ja veze imam s tim? A još manje moj blagajnik Deni. On pa ljubavnik, koješta.

Dok su joj oči besno sevale, krčmarica skoči iz fotelje i unese mu se u lice.

— Čoveče, ma šta da kažete ovde ste završili. S vašim ugledom je gotovo i da imate imalo pameti nestali bi kao i vaš blagajnik.

— I to dok još imate vremena — dobaci Kouč i među košcatim prstima smrvi opušak. — Onaj konopac što pomenu gospodica lako može da se nađe i oko vašeg vrata.

*

Ali, vremena za bežanje više nije bilo.

Li Vaj je galopom dotutnjao na »Torč« i samo ovlaš bacio pogled po tragovima.

— Sedlaj dva odmorna konja i daj čuturu vode — unjkavo je naredivao Šeron koja se rastrča vitlajući lasom po koralu. — Zar Li Vaju da pobegne jedan vašljivi pisarčić.

Menjajući konje, stigao ga je trećeg dana i jednim udarcem moćne pesnice zbacio sa sedla.

Što se zbacivanja tiče, baš i nije morao mnogo da se trudi. Blagajnik je bio napola lud od žeđi i jedva se držao u sedlu. Li Vajev dolazak shvatio je kao spas i kukumavčio:

— Vode, čoveče!

— Naravno — smrsi mešanac sipajući u šešir polovinu čuture — ali za konja. Šteta jadne životinje.

Dok je po pio Denijevo kljuse nije ni gledao njegovog jahača. Pazio je da konj ne prolije vodu i kao uzgred se raspitivao:

— Šta ti bi da zбриšeš iz grada i da se lomataš po pustoši? A, pisarčiću?

Slušajući zadovoljno frktanje napojene životinje, Deni je bezglasno jecao:

— Morao sam, ubiše Cepanicu. I mene bi.

Mešanac nabi šešir na glavu i popusti kolan. Uz put je razgovarao sa umornom životinjom:

— Terao te do iznemoglosti, ali sad je s tim gotovo. Ima da te vodim u gradsku štalu gde ćeš...

— A mene, zar ćete mene da ostavite da skapam od žeđi? — zaurla Deni ne usuđujući se da se ispravi na drhtave noge. — To, to bi bilo ubistvo.

— Naravno, čoveče — obaveštavao ga je Li Vaj i dodavao: — Moji preci Navajosi baš su se izveštali u tome. Žrtvu najpre vežu da ne može da mrdne, a onda ga zakopaju do vrata u pesak. Mre bar tri dana.

Čovečuljku više nije trebalo. Urlikao je kao poludeo:

— Zbog čega pominjete pretke, gospodine?

— Onako, tek da nešto kažem. A još kad bi i ti počeo da govoriš...

Napola lud od žeđi, Deni je bio spreman na potpunu saradnju. Jedva je dočekao da odvikne:

— Sve ću reći, samo... ovaj, ne znam šta vas interesuje?

— Oh, ja sam mnogo znatiželjan čovek. Najpre bih voleo da čujem ko ubi Nika Čerija.

Tačan odgovor vodio ga je ravno na vešala pa se čovečuljak ušepRTLjao pokušavajući da izbegne konopac:

— Greda, ubila ga je greda. Pade mu na glavu — nekako se setio spasonosnog rešenja, ali se ni mešanac nije dao:

— A kako mu ta greda pade na glavu?

— Od eksplozije — pokušavao je da skрати odgovor. — Ljudi su nestručno rukovali...

— Koješta, spavali su. Grede i kamenje zasuli su njihov šator i većina ih je iz njega izašla ozleđena. Nik Čeri nije mogao. Mrtvi ne hodaju, čoveče.

Od straha Deni se preznojavao i uveliko popuštao.

— U redu, nisu radnici izazvali eksploziju.

— A ko je ptpalio patronu? — terao je Li Vaj po svome i pomalo natezao iz napola ispražnjene čuture.

— Bio je to... Derek Cepanica — u poslednji čas se čovečuljak seti spasonosnog rešenja. — Bogami, baš tako je bilo.

Li Vaj iskolači oči i grmnu dubokim glasom:

— Kako znaš?

— Ovaj... video sam. »Držao sam uzde« dok je lopuža postavljao eksploziv. Hteli smo da pričinimo samo malo štete, ali je glupan stavio previše patrona. Bio je to nesrećan slučaj.

— Da, da, verovatno je tako — unjkao je mešanac i mućkao čuturum. — Samo, gospodine — oteže još više — ne shvatam šta vam bi da se igrate patronama dinamita? Šta

ste tražili na gradilištu kraj Dag Votera?

I ovo je bila prilika da se deo krivice baci na drugog pa blagajnik promuklo zakrešta:

— Poslao nas gazda Paner. Zna-te, zajmio im neke pare pa se plašio da cevovod ne bude na vreme postavljen. Želeo je da onemogući vraćanje zajma.

— I da onda preuzme »Torč«?

— A ha, da preuzme imanje od gospođice Šeron. Mnogo velika lopuža taj bankar Slašer Paner — sve više se uživljavao u igru koju mu je nameštao Li Vaj.

Zadovoljan, mešanac mu dade da popije dva gutljaja i na vreme izmače čuturu.

— Dakle, na gradilište kraj jezera uputio vas je gazda Paner, ali ša vam bi da odete na »Torč«? Da li je i to Paner planirao?

— Ne, ne... to je smislio Cepanica Derek. Prohtelo mu se da malo sa devojkom...

Nudeći ga ponovo vodom, čovek-spomenik je tvrdio pazar:

— Da se nagodimo, ja ću da te pojim do Indijenn Vejlija i dam ti odmornog konja, a ti ćeš sve ovo da ispričaš pred građanima. Što da stalno štitiš lopužu Panera?

Verujući da je izbegao zakopavanje u pesak, Deni isprazni čuturu i zagalami:

— Naravno, gospodine. Reći ću i da je spremio Nejlza da napadne stado goveda sa »Torča«. Sve ću da kažem, bogami.

Pa, nije mu se pružila prilika da bogzna šta kaže. Dok su se nalazili na putu prema gradu, trgovac Čeri krenuo je u akciju. Sa punom torbom eksploziva privukao se zgradi banke i koristeći se pomračinom pritajio sa stražnje strane zgrade.

Iza pasa je izvukao lopatu sa kratkom držaljicom i počeo da kopa rupu.

— Sve će da ode u vazduh. I kuća i prokleti gulikoža Slašer Paner. Osvetiću se oružjem od koga je stradao moj sin.

Zadihan, kopao je i dalje ne vodeći računa što krvari ruke i lomi nokte. Tomas Čeri, obuzet željom za osvetom, ni o čemu nije vodio računa.

Pa, ni o vlastitoj bezbednosti.

Čim je ocenio da je rupa dovoljno duboka, gurnuo je torbu i zatrpao je, a onda kresnuo žigicu.

— Moram da budem siguran da sam sve dobro uradio šaptao je posmatrajući plamičak koji je svetlucać duž štapina.

Kao začaran i dalje je stajao na mestu i... prekasno krenuo u zaklon.

Snažna eksplozija od koje popucaše sva stakla u Indijan Vejliju najpre ubi nesrećnog trgovca, a zatim u ruševine pretvori zgradu banke u kojoj smrt nađe i njen vlasnik Slašer Paner. U ognju nestadoše pare, priznanice, poslovne knjige gulikože Panera, a s njima i mnoge brige prezaduženih stanovnika Indijen Vejlija i okoline.

Eksplozija je obezvređila i sve napore Li Vaja. Sem bednika Denija više nisu imali koga da vešaju.

Na vešanje Brajana Nejlza niko nije ni računao. On se, sigurno, živ ne bi dao u ruke.

A to je sutradan i dokazao.

Kao iznikao iz zemlje dojahao je na glavnu ulicu i kliznuo se sedla. Odeven u besprekorno crno odelo sa čizmama na kojima nije bilo ni trunke prašine, raskrečio se nasred ulice i viknuo:

— Tražim mršavog jahača koji je vodio stado goveda sa »Torča«. Ako sam ga pravilno procenio, ostali smo jedan drugom dužni ovaj susret.

Mnogi od građana koji su čeprkali po zgarištu banke nisu ga razumeli, ali je Džef Kouč shvatio poruku i bez reči krenuo iz »Bagatele«.

— Stani, kud srljaš? — pokušavala je da zaustavi Elajza Morgan. — Rana tek što ti se zatvorila.

Žilavi jahač kao da je nije ni čuo. Za njega je postojao samo jedan glas, glas revolveraša Brajans Ne-

jlza koji je, ne vodeći računa o tome da bi zakon i građani jednostavno mogli da ga izrešetaju, došao da ga izazove na dvoboj.

A to čovek njegovog kova nije smeo da propusti. Iako ga je video tek nakratko, odmah je znao o kakvom čoveku se i strelcu radi.

Sad je sačekao da se gužva raščisti i u grad dojahao radi njega. Baš ga je bilo briga za gazdu Panera, Cepanicu Džonsona, šerifa i ostale građane. Na njih se nije ni osvrtao. Niti se raspitivao ko osta živ posle gužvi koje potresoše ceo kraj oko Indijen Vejlija.

Pred sobom je imao samo lik mršavog jahača sa nisko opasnim »Ekvilajzerom« i neodoljivo želeo da se susretne s njim. Ne u nekoj jurnjavi sa stokom, nego kako dolikuje ljudima njihovog kova — licem u lice sa podjednakim šansama i slavam kojom će biti ovenčan pobednik.

Ne žureći, Kouč izađe na trem »Bagatele« i zastade da zavije cigaretu.

Ovog puta nije to radio samo levom rukom. Koristio je obe i uopšte nije gledao prema Nejlzu. Kao da mu je hteo da kaže: »Eto, obavićemo to samo dok zavijem. Pravi duvandžija ima pravo na dva dima i u smrtnoj opasnosti«.

Nejlzu nije bilo ni na kraj pameti da ga u tome omete. Sačekao je da čovek povuče svoja dva dima i za to vreme bludeo pogledom preko zgarista banke. Uopšte nije gledao Kouča. Bogamu, pa nije se sukobljavao sa tamo nekim trećerazrednim pištoljdžijom nego s pravim borcem i istinskim revolverašem.

Pošto odbi dva dima, Džef pažljivo smrvi opušak i bez žurbe se spusti sa trotoara na ulicu. Dok je koračao prema sredini oko mamuza koje su melodiozno zveckale vitlali su se oblačići fine alkalne prašine.

Zastao je tačno na sredini i lagano se okrenuo prema protivniku.

— Zvali ste me, mister. . .

Nejlz se škrto osmehnu i vrati pogled niz ulicu.

— Pa, i nije bilo potrebno. Tebe i mene, ljude kojih više i nema mnogo na ovom našem Jugozapadu, ne treba sazivati. Oni se i bez toga nadu.

Sada se i Kouč osmehnu jedva razvlačeći tanke usne, a zatim zatreperi njegov odmereni glas:

— To ste lepo rekli, mister. Još da nas sunce ne prži. . .

— Zato ćemo da skratimo časak. Zaista je vrućina. Nego, ako si saglasan, onda ćemo kad čujemo konja. . .

Nejlozov pastuv stajao je kraj gazde i spustio glavu na pripeci. Ali, svakog časa mogao je da protrese njome terajući muve.

To je, ubrzo, i učinio, a zveket lančića podbradnika stopi se sa grmljavinom oružja.

Ovog puta Brajan Nejlz nije povukao oba kolta. Svesan snage i superparnikove brzine, trgnuo je samo oružje sa desnog boka, jednovremeno poravnao cev i zategao okidač. Gotovo istovremeno povukao je obaraču.

Ali, znao je da je bio sporiji.

Pre nego je u ruci osetio povratni trzaj oružja nešto strašno, kao ogromna čelična pesnica, udari ga u stomak i natera da se povije napred.

Makoliko nastojao, više nije video protivnika. Ne samo zbog krvave izmaglice koja mu se navlačila na oči, već i zbog činjenice da je potpuno gubio snagu i više nije mogao da podigne glavu.

— Pa, ja umirem! — smrsio je gotovo ne mučući bledim usnama. — Ali, pogodio sam ga, pogodio. . .

Čak i u trenucima smrti, Brajanu Nejlzu bilo je važno da nije promašio protivnika. Mada to nije mogao da vidi, manirom iskusnog borca koji je prošao ko zna koliko revolveraških obračuna, znao je da je i njegov kuršum našao cilj i očajnički

pokušavao da bar još jednom, verovatno poslednji put, podigne cev oružje i povuče obaraču.

Ali, nije uspeo. Bez obzira na čeličnu snagu volje koja ga je još koji čas držala na nogama, Brajan Nejlz nije opalio svoj poslednji metak. Kao lutka od slame, polako se savijao dok mu kolena sasvim ne popustiše, a njegovo krhko telo nađe se u prašini glavne ulice Indijen Vejlija.

Ni Džef Kouč nije bio u mnogo boljem stanju. Kuršum namenjen njegovim grudima, zakačio ga je u bedro i zastao u spletu mišića što je žilavog jahača nateralo na kolena. Rana je bila teška, ali ne i smrtonosna. To je iskusni vestmen ocenio već i po tome što je još uvek mogao bistro da gleda i oceni stanje protivnika.

Zato i nije još jednom povukao obaraču. Pogoden u želudac, Brajan Najlz je umirao na nogama i nikakva čelična volja ni upornost nisu mogli da mu pomognu. Cev oružja sve više je padala prema zemlji, a za njom kretalo i njegovo vitko telo iz kog je zajedno sa krvlju isticao i život.

Za mnoge očevice situacija je još uvek bila nejasna. Videli su da su obojica boraca bili pogodeni, ali se Nejlz još uvek nalazio na nogama, a Kouč klečao na kolenima.

Rastrzan panikom, neko od njih promuklo kriknu:

— Udri još jednom, čoveče!

Promuklo kriknu Ali, Džef Kouč nije povukao obaraču. Jedini je on znao kako je pogodio Nejlza i pre nego mu se protivnik stropoštao na zemlju, laganom kretnjom vratio oružje u futrolu.

Tog trenutka krenu Elajza Morgan. Dok joj se široka suknja vijorila oko nogu, jurnu preko ulice prema ranjeniku, a onda se začu unjkavi glas Li Vaja koji je dovodio vezanog blagajnika:

— Stani ženo, nije mu ništa. Može on i sam. . .

Ma koliko nastojao, Kouč bez nečije pomoći nije mogao da se osovi na noge. Ona gorka bora oko usana još više mu je došla do izražaja i naterala mešanca da cimne uzde i u galopu dojuri do mesta okršaja.

— Drž' uzengiju, gazda — procedi vadeći nogu iz stremena, a čvrstim pogledom koji je sebao iz njegovih tamnih, nedokučivih, očiju u mestu zaustavi Elajz.

Obe ruke bile su mu skrštene na unkašu sedla i nedvosmisleno potvrđivale njegovu nameru da ranjenom čoveku više ne pomogne. Za Li Vaju je bilo dovoljno što je priterao konja i oslobodio uzengiju. Ostalo je morao da uradi sam Kouč.

I, uradio je.

Najpre je čelični stremen dohvatio desnicom, a zatim i drugom rukom i dok je mešanac plamtećim pogledom posmatrao okupljene građane, ispravio se i oslonio na konja.

— Pa, tebi nije ništa, čoveče — mrmljao je li Vaj i dalje kliznuvši s druge strane životinje. — Jaši već jednom pa ćemo u krčmu. Kad trgnemo dve, tri... bićeš kao nov.

Dok je govorio stao je ispred konja i uhvatio ga za uzde. Na taj način je omogućio ranjeniku da se obema rukama obesi za unkaš i levu, zdravu nogu ubaci u stremen.

Za trenutak kao da je zastao strepeći da li će ranjenu nogu moći da prebaci preko sedla što Li Vaja natera da ponovo zagunda:

— Džefe Kouč, jaši već jednom. Vidiš koji te svet gleda!

Stežući zube da ne jekne od strašnog bola, žilavi jahač nekako upade u sedlo, a li Vaj smesta pusti mustanga i izmače se u stranu.

— Hej, narode! — razdra se dodajući uzde nekom čoveku iz gomile. — Svi u »Bagatelu«. Pogledajte čim plaćam piće!

Kad je otvorio ogromnu šaku pred unezverenim ljudima pokazao se se krupna zrna zlata koja blesnuše na suncu, a neko jedva prozbori:

— Ih, al' će pijanka da se otegne!

Kao da je znao ranjenikove muke, li Vajev mustang krenu mekim hodom dozvoljavajući Elajzi da spusti ruku na Džefovo mršavo stegno i ukorak krene s njim.

*

Šaka li Vajevih nagita bila je dovoljna da trećeg dana pijančevanja nijedan građanin Indijen Vejlija ne bude na nogama. Najveći deo rekao je izvaljen po patosu »Bagatele« ili odspavljivao mamurluk u svojim kućama što je neke od viđenih stanovnika nateralo na sasvim pogrešne korake.

Najpre je stigao pastor Denijelson i grmnuo s vrata krčme:

— Ovo je sramota...

— Daj mu flašu — zapovedi li Vaj koji je sedeo za stolom nasred saluna i kao indijanski totem bečio oči po zadimljenoj prostoriji.

Posle tri gutljaja pastor je pevao zajedno sa pijancima pa je lepo zamišljena misija otrežnjenja podnate pastve otišla sasvim do đavola.

Za udovicu Moli to je bio signal za mobilizaciju pripadnica njene Vojске spasa. Na čelu grupe od desetak pripadnica nežnijeg pola naoružanih suncobranima i odlučnošću da već jednom prekinu sa ludnicom u koju je zapao njihov grad, sjatiše se pred zatvorom.

— Šerife — razvika se Moli i o vrata tresnu srebrnom drškom štap — izlazi i obavi svoju dužnost.

Hapšenje pijanica bio je Dillardov omiljeni posao, ali je sada udovičin zahtev prevazilazio njegove moći. Žmirkajući od jarkog podnevnog sunca, gundao je ustobočen pred ratobornim babama.

— Pa, to je nemoguće. Ne mogu da pohapsim ceo grad.

Na to Moli isturi usahle grudi dočeka ga kako valja:

— Ko kaže da ne možeš. Mi ćemo da pomognemo...

— Ali, kako?

— Lepo! — odvali Moli i zamanu

štakom. — Treba najpre onemogućiti kolovodu.

To je, nema sumnje, bilo jedino ispravno rešenje koje unezvereni šerif jedva dočeka i na čelu pripadnica Vojske spasa jurnu prema »Bagateli«.

Dok su se žene skromno zadržale na tremu i izvirivale kroz pokretna vrata saluna, šerif Dilard upade u krčmu i... ostade bez svoje plehane zvezde.

Razbacujući pijane ljude koji mu se nadoše na putu stiže do Li Vajevog stola i zakrešta gurajući mu revolversku cev u rebra:

— Ustaj i pravac zatvor. S pijančevanjem je završeno.

Čovek — totem se i ne pomače u stolici. Ispod namrštenih veđa ošinu ga besnim pogledom i jedva smrsi:

— Kome ti to?

— Tebi, pijanduro! — nastavi šerif da srlja u propast. — Diži se!

— A zašto, čoveče? — nastavljao je mešanac šireći snažne ruke. — Da nešto ne grešiš?

Prisećajući se Dilardovih ranijih metoda u trčanju pijanica u njegovom zatvoru, neki od građana porebarke se izvukoše iz krčme i strugnuše ulicom što zvezdonosca okuraži da počne sa još snažnijom dernjavom:

— Ko greši, pijanduro? Eto, ne možeš ni da mrdneš od stola.

Da bi ga uverio u otpornost njegovog snažnog organizma prema alkoholnim isparenjima, Li Vaj se nekoliko puta pomeri u stolici, ali sve ostade samo bedan pokušaj. Nije mu uspelo da se podigne na noge, a ni Ezri Džordanu koji je dotle samo kolutao očima i unjkao u tri dana nebrijanu bradu:

— Što si se navrzo na nas, čoveče. Sedi i popi jednu.

— Što si se navrzo na nas, čoveče. Sedi i popi jednu.

— Šta rekoh — jedva dočeka šerif i ponovo munu mešanca revolverskom cevi u rebra — pijan si k'o letva!

Li Vaj je bespomoćno širio ruke i pogledom tražio podršku građana.

— Ja, pa pijan, koješta. Vidiš da pijem...

— Ločeš a ne piješ! — drao se i dalje Dilard uveren da postupa baš po uputstvima udovice Moli i njenih štićenica okupljenih na vratima.

— Da, al' vodu! — nadvikivao se poznavalac psalama i pokušavao da mu doturi flašu sa stola. — Evo, pomiriši.

U tako nešto niko pametan ne bi poveravao, a najmanje šerif Indijen Vejlija Henk Dilard. Zajedno sa mobilisanim pobornicama javnog morala urlao je kao lud:

— Drugom ti to, pijanduro! Znam ja šta je viski.

Sad nekako i plećati Ezra dođe do reči i počeo da ga vuče za rukav i ubeđuje:

— Istinu govori, pije samo vodu.

Cev šerifovog oružja sad promeni smer i nađe se na Ezrinim leđima.

— Ti da čutiš, a i krčmaricu ću da oglobim. Ko je video Indijancu točiti alkohol?

Jedva se držeći na nogama od umora, Elajza i njena nova pomoćnica Nora uglas zagalamiše od šanka:

— Prestani da praviš budalu od sebe, bolje proveriti sadržaj flaše!

Čim je začuo glas bivše ljubavnice, šerif je došao krotak kao jagnje i... popustio. Na užas pripadnica Vojske spasa pristao je da proveriti sadržaj Li Vajeve flaše i — prevrnuo očima od čuda.

— Stvarno, voda!

Posle toga nastao je smak sveta. Najpre je plećati Ezra počeo da se smeje kao lud, a za njim i ostali posetioci krčme.

U tome je pastor Denijelson otišao najdalje:

— Bogami Henk, s tobom je gotovo. Više niko neće poštovati taj pleh na tvom prsluku.

Ismijan i ponižen, šerif zaglavi vrata »Bagatele« odakle su poodavno nestale Moline družbenice i sjuri

se prema zatvoru. Minut kasnije, odjahao je pokunjene glave. I bez zvezde na grudima.

To je bio signal za novo otvaranje flaša i nastavak pijanke koju predveće prekide škripa natovarenih kola i promukli glasovi kočijaša:

— Ej, ljudi... gde da otvorimo cevi?

Kao što su iznenada nastala, burna vremena u Indijen Vejliju brzo su prohujala. Blagajnik Deni obešen je posle kratkotrajnog suđenja, a nešto više vremena bilo je potrebno da snagom vetrenjača i cevovodom prve količine vode dospeju na visoravan »Torča«.

Te večeri, Li Vaj je okupio ljude sa ranča i ispod oka pogledao gazdariću.

— Vodu da štediš, ženo.

Na to je Ezra naleteo kao ovan:

— Taman posla, ima je puno jezera.

Mešanac je sad pogledao Kouča koji je, oslonjen na štap, sedeo s druge strane stola.

— Možeš li ti da se dosetiš o čemu govorim?

Proteklih dana Kouč je mogao da se uveri da Li Vaj obično ne govori u vetar i zato ozbiljno odgovorio:

— Ne mogu, ali te pažljivo slušam. Raspali!

— A, da li možeš da se dosetiš gde moji rođaci drže zlato? Bogamu, da nije dobro sakriveno, goldvočeri bi ga odavno pronašli.

Sad su ga svo troje pažljivije slušali, a Šeron počela da zamuckuje:

— Da to, ovaj, nema veze s jezerom?

— Još kako, devojko — dočeka Li Vaj. — Zato i govorim o štednji vode do jesenjih kiša. Inače...

Dosećajući se o čemu bi moglo da se radi, Ezra pripita:

— Možda su ga sakrili...

— Na dnu jezera, čoveče — zagrmí mešanac — i ako budemo iscrpli mnogo vode... moji rođaci će da budu mnogo ljuti. Najpre će da spale »Torč« i unište cevovod.

Šeron i Džef pognuše glave prepuštajući Ezri da donese premudru odluku:

— Onda, dogovorili smo se. Pumpe će da rade svakog drugog dana.

S time su svi bili zadovoljni, ali je Kouč dohvatio duvankesu i započeo uobičajeno dugo zavijanje tanke cigarete. Uz put je gundao sebi u neda:

— To je, izgleda, bio razlog što je Slašer Paner navalio da se dokopar ranča. Gulikoža je bio vešt da nanjuši tuđe bogatstvo.

— Pa, ovog puta tajnu blaga Navajosa odneo je u grob. Jebi ga, ispade Dag Voter bolji trezor od njegove banke, zaključí Li Vaj i diže se od stola. — Nego, odo' ja da isključim pumpe. Još bi samo trebalo da naljutim onu moju rodbinu.

K r a j

često nas pozivate ili nam pišete da u zemljama u kojima živite teško dođate do svakog novog HEJZIJA zato što se na kioske u te zemlje šalje ograničen broj primeraka. Pitajte nas da li postoji mogućnost da se pretplatite, te da na taj način izbegnete obilaženje kioska i uštedite vreme.

Raduje nas Vaše interesovanje za HEJZIJA i spremni smo da Vam pomognemo. Zato objavljujemo posebnu narudžbenicu kojom se možete pretplatiti na onoliko naslova HEJZIJA koliko Vam odgovara.

Uplatu treba izvršiti u nekoj od banaka (ili filijala tih banaka u drugim mestima), čiji spisak takode objavljujemo zajedno sa brojevima računa, a na uplatnici treba naznačiti »DNEVNIK« Novi Sad, »ZA HEJZIJA«.

Potvrdu o uplati (uplatnicu ili fotokopiju uplatnice), treba da pošaljete na adresu: »Dnevnik«, Izdavački sektor, ZA HEJZIJA, ul. Vojvodanskih brigada broj 7, 21000 NOVI SAD, SRBIJA, JUGOSLAVIJA.

Uplatnicu nam pošaljite zajedno sa čitko ispunjenom narudžbenicom, da bismo znali koje brojeve HEJZIJA da Vam šaljemo i koliko primeraka od svakog broja.

O eventualnim kasnijim promenama adrese takode treba da nas obavestite.

Na ovaj način na HEJZIJA se mogu pretplatiti i klubovi naših ljudi u inostranstvu.

Redakcija HEJZIJA

NAPOMENA: Oni naši čitaoci koji žele da se pretplate na HEJZIJA a ne žive u nekoj od država koje smo naveli u spisku koji objavljujemo u ovom broju, mogu nam se obratiti pismom i mi ćemo im na adresu koju navedu poslati posebnu narudžbenicu sa imenom banke i brojem računa na koji treba da izvrše uplatu. I takva pisma treba slati na adresu »DNEVNIK«, Novi Sad, ul. Vojvodanskih brigada br. 7 — »ZA HEJZIJA«. (JUGOSLAVIJA—SRBIJA)

N A R U D Ž B E N I C A

za čitaoce HEJZIJA u inostranstvu

Ovim putem naručujem romane iz edicije HEJZI od broja _____ do broja _____.

Pristajem na cenu od _____ po jednom primerku.
(ovde navesti cenu i valutu)

Kao dokaz da sam platio naručene primerke, dostavljam vam potvrdu banke (uplatnicu — fotokopiju uplatnice).

Ime i prezime: _____

Naručene primerke šaljite mi na adresu:

U _____ 1992. godine _____

(potpis)

Poštovani čitaoci, evo i cena HEJZIJA po jednom primerku za pojedine zemlje:

valuta	cena	država
USA DOLARA	2,20	SAD
KANADSKI DOLARA	2,60	KANADA
AUSTRAL. DOLAR	2,90	AUSTRALIJA
FRANCUSKI FRANAK	12,00	FRANCUSKA
ITAL. LIRA	2.600,00	ITALIJA
AUSTR. ŠILING	25,00	AUSTRIJA
ŠVEDS. KRUNA	13,00	ŠVEDSKA
ŠVAJC. FRANAK	3,20	ŠVAJCARSKA
BRITAN. FUNTI	1,20	VELIKA BRITANIJA
HOLANDS. GULDENA	4,00	HOLANDIJA
NEMAČ. MARAKA	3,50	NEMAČKA

Cenu treba pomnožiti sa brojem primeraka na koji želite da se pretplatite i tu sumu uplatite na račun neke od banaka, ili filijale tih banaka, čiji spisak takođe objavljujemo, zajedno sa brojevima računa. Ne zaboravite da na uplatnici naznačite »DNEVNIK«, Novi Sad, »ZA HEJZIJA«, i naručeni romani će odmah početi da Vam stižu na adresu koju budete naznačili u narudžbenici. Navedene cene su fiksne i za one koji se pretplate ne važe eventualna poskupljenja. Iskoristite priliku i obezbedite na vreme svaki novi primerak HEJZIJA!

LISTA INOSTRANIH KORESPONDENATA NOVOSADSKJE BANKE D. D. NOVI SAD

Zemlja	Naziv banke i sedište	Oznaka valute	Broj ino—računa
AUSTRIJA	Adria Bank AG, Viena	ATS	02-00-002043900
		USD	02-00-0020439010
		DEM	02-00-0020439080
	Central Wechsel — und Credit Bank AG, Viena	ATS	201611160000
		USD	201611160100
AUSTRALIJA	Australia and New Zealand Banking Group Ltd. Melbourne	AUD	441337-001
BELGIJA	Banque Bruxelles Lambert SA, Bruxelles	BEF	301-0188643-59
		XEU	301-0188643-59/995
DANSKA	Den Danske Bank, Copenhagen	DKK	50070-1
ENGLESKA	Anglo-Yugoslav Bank Ltd. London	GBP	011 234 3021
	Barclays Bank Pic, London	GBP	0066 9333
FINSKA	Kansallis Osake Pankki, Helsinki	FIM	122-FIM-8009
FRANCUSKA	Banque Franco—Yugoslave, Paris	FRF	131 224 06349
		USD	400131 224 06349
		DEM	004131 224 06349
		FRF	048009/79
		NLG	54.04.21.944
HOLANDIJA	Algemene Bank Nederland, Amsterdam	ITL	983 335 0167
ITALIJA	Banca Commerciale Italiana, SA, Milano		

JAPAN	The Bank of Tokyo Ltd, Tokyo	USD	983 335 0268
		YEN	653-0433292
KANADA	Canadian Imperial Bank of Commerce, Toronto	USD	653-0452963
KIPAR	Beogradska Banka DD, Nicosia	CAD	1897616
		USD	70-USD-361
NEMAČKA	LHB Internationale	DEM	70-DEM-361
	Handelsbank AG, Frankfurt/Main	DEM	9706 003
	Deutsche Bank AG, Frankfurt/Main	USD	9706 300
	Dresdner Bank AG, Frankfurt/Main	DEM	936-2393
NORVEŠKA	Christiania Bank OG, Kreditkasse, Oslo	DEM	8 081 06200
		NOK	6001.02.25143
ŠVAJCARSKA	Swiss Bank Corporation, Zürich	CHF	PO-120-084.0
		USD	PO-147.755.0
		DEM	PO-147.577.1
ŠVEDSKA	Skandinaviska Enskilda Banken, Stockholm	SEK	5201-85 507 72
SAD	Beogradska Banka DD, New York	USD	040117-001
	Jugobanka, New York	USD	5340-6000-518
SSSR	The Bank for Foreign Economic Affairs of the USSR, Moscow	USD	07306317/001

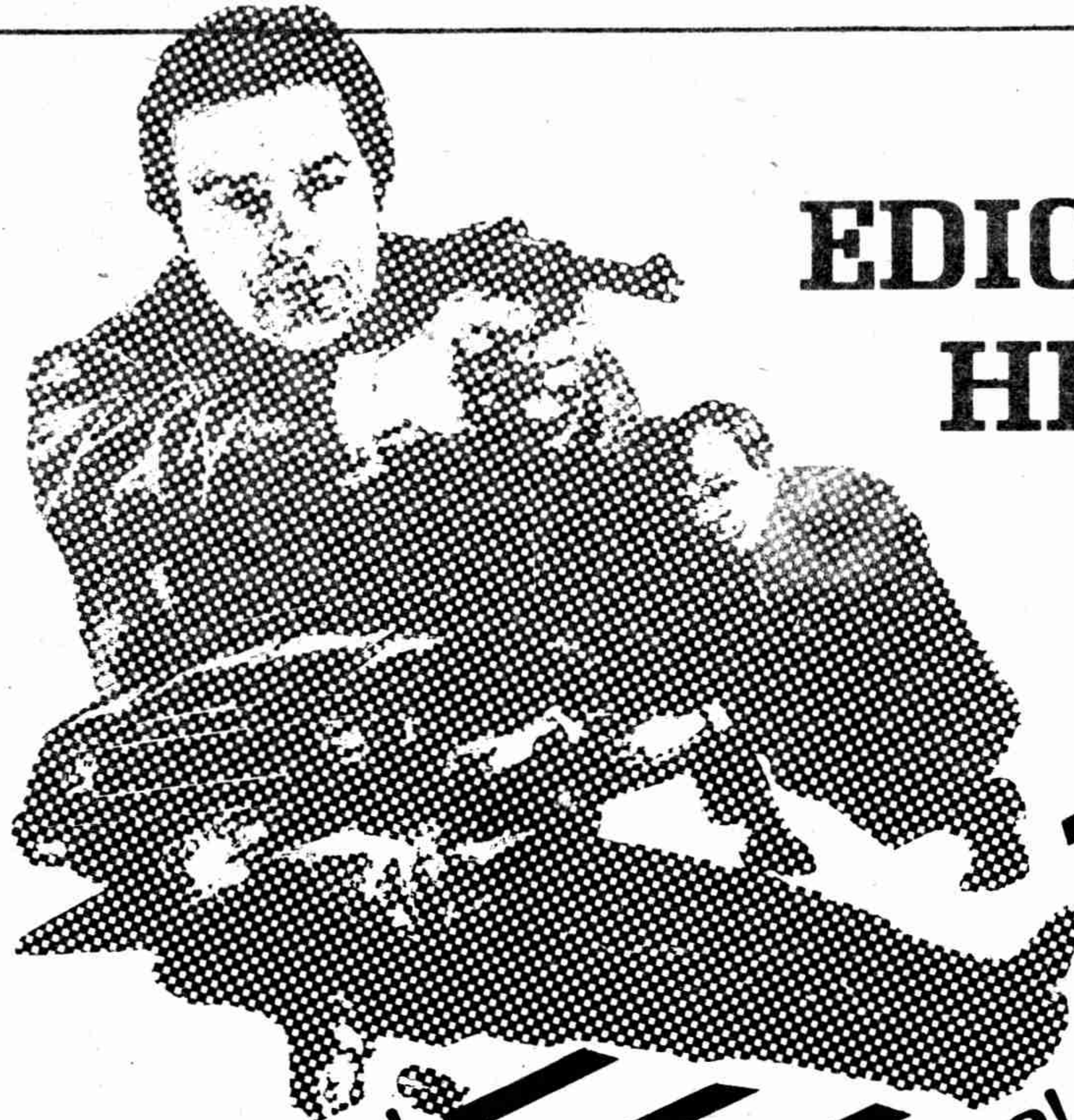
NASLOVI ROMANA KOJI ĆE USKORO BITI OBJAVLJENI U EDICIJI »HEJZI«

1. VRISAK U ZORU (SCREAM IN THE DAWN)
2. HLADAN DODIR MRTVACA (COLD TOUCH OF THE DEAD MAN)
3. SPAVAJ MRTVIM SNOM (SLEEP IN DEAD DREAM)
4. NOĆ UBICA (THE NIGHT OF KILLERS)
5. HLADNA MRŽNJA (THE COLD HATE)
6. IGRA UBIJENIH (THE KILLED — MEN'S GAME)
7. KONAČNO REŠENJE (THE FINAL SOLUTION)
8. NEMA SMRT (THE MUTE DEATH)
9. VREME ZA UBIJANJE (THE KILLING TIME)
10. ELITA UBICA (ELITE OF KILLERS)
11. DŽELAT (THE EXECUTIONER)
12. VENDETA (VENDETTA)
13. MAGNUM (MAGNUM)
14. DIREKTNA AKCIJA (THE DIRECT ACTION)
15. TRAŽI I UBIJ (SEARCH AND KILL)
16. PAKAO MENHETNA (THE MANHATTAN—HELL)
17. KUĆA SENKI UBIJENIH (THE HOUSE OF ASSASSINATED'S
SHADOWS)
18. POD PLAŠTOM SMRTI (UNDER THE DEATH'S CLOACK)
19. APSOLUTNO MRTAV (ABSOLUTELY DEAD)
20. ČOVEK ZVANI SMRT (THE MAN CALLED DEATH)
21. USPAVANKA ZA JEDAN LEŠ (LULLABY FOR ONE CORPSE)
22. NOVO LICE SMRTI (NEW FACE OF DEATH)
23. S ONE STRANE ŽIVOTA (ON OTHER SIDE OF LIFE)
24. LOV NA ČOVEKA (MANHUNTING)
25. GRUBA IGRA (CRUEL GAME)
26. KARTA ZA PAKAO (TICKET TO HELL)

27. NASILJE (VIOLENCY)
28. ŽEDAN KRVI (BLOODTHIRSTY MAN)
29. SAČMARA RODNI (SHOOTGUN RODNY)
30. MILION SMRTI (ONE MILLION DEATH)
31. SVEŽA KRV ZA TREĆI KOVČEG (FRESH BLOOD FOR THE THIRD COFFIN)
32. VOLJENI LEŠ (THE LOVING CORPSE)
33. KRVOPROLIĆE NA OBALI (BLOOD—LETTING ON THE COAST)
34. POBEDA BEZ KRVI (BLOODLESS VICTORY)

NASLOVI ROMANA DO SADA OBJAVLJENIH U EDICIJI „HEJZI“

1. GENIJE ZLOČINA (THE CRIME GENIOUS)
2. KVARTET UBICA (THE KILLER QUARTET)
3. MREŽA SMRTI (THE DEATH NET)
4. ČUDNI UBICA (THE STRANGE KILLER)
5. ŽELIM TE MRTVOG (I WANT YOU DEAD)
6. ŠOK KORIDOR (THE SHOCK CORRIDOR)
7. HOTEL ZA UBICE (HOTEL FOR MURDERERS)
8. MANIJAK (THE MANIAC)
9. MRTVAC (THE DEAD MAN)
10. KOLUMBIJAC (THE COLOMBIAN)
11. DVOSTRUKA SMRT (THE DOUBLE — DEATH)
12. PRESING (THE PRESSING)
13. UZROK SMRTI (THE CAUSE OF THE DEATH)
14. UBICA KOLGERLI (THE CALL—GIRL KILLER)
15. ZLOČIN IZ STRASTI (THE PASSION—MURDER)
16. UBISTVO ADVOKATA (THE ATTORNEY'S MURDER)
17. SUPERGANG (THE SUPERGANG)
18. MENHETN EKSPRES (THE MANHATTAN EXSPRESS)
19. PORNO DETEKTIV (THE PORNO DETECTIVE)
20. OŠTRICA BRIJANE (THE RAZOR'S EDGE)
21. SREĆNI UBICA (THE HAPPY KILLER)
22. UMRI KAO PAS (DIE LIKE A DOG)
23. TALENAT UBICE (THE KILLER'S TALENT)
24. POZDRAVI SMRT (SAY HALLO TO DEATH)
25. PETA ŽRTVA (THE FIFTH VICTIM)
26. GROB ZA DVOJE (THE TOMB FOR TWO)



EDICIJA HEJZI

Uzbudljivo!

Zagonetno!

senzacionalno!

šokantno!

Izuzetan tempo!

žestoka akcija!

Neskrivena surovost!

Otvoreni seks!

**Pisano grubim i sočnim
jezikom podzemlja!**

**KRIMIĆI O HEJZIJU —
KRIMIĆI KOJI SE PAMTE!**

Express

EROTSKI MAGAZIN
NA SVIM KIOSCIMA

Stimulativno!
Uzbudljivo!
Zanimljivo!
Kontakti!
Modeli!



NOVA KRIMINALISTIČKA SERIJA

SVAKOG MESECA NOVA EPIZODA

U STRIPU **NIK
RAJDER**

NAPETO
VRATOLOMNO
ŽESTOKO



NA SVIM KIOSCIMA

Poštovani čitaoci,

obaveštavamo Vas, koji iz nekih razloga ne uspevate da na kioscima redovno dodete do vaših primeraka HEJZIJA, da taj problem možete rešiti ako popunite i pošaljete nam narudžbenicu koju u prilogu objavljujemo.

Vama koji to učinite slaćemo svaki nov primerak HEJZIJA na adresu koju navedete, a romane ćete plaćati kad Vam ih poštar donese. Na ovo smo bili primorani, poštovani čitaoci, zbog velikog broja Vaših pisama i telefonskih poziva, kojima protestujete što ne možete da pokupite romane iz edicije HEJZI na uobičajen način.

NARUDŽBENICA

Molim vas da mi šaljete svaki nov roman iz edicije HEJZI, počevši od broja _____

Roman mi šaljite na adresu: _____

Izjavljujem da ću romane plaćati poštaru prilikom prijema, po ceni odštampanoj na koricama svakog romana, zajedno sa ptt troškovima.

Ime i prezime: _____

Adresa: _____

Datum: _____ Potpis: _____

Kako stvari sada stoje, realno je očekivati da će kasnije situacija s redovnim snabdevanjem kioska postati još lošija. Zato Vam je ovaj dragi čitaoci, zaista jedini POUZDAN način da i u narednom periodu redovno dobijete Vaše primerke HEJZIJA.

Popunjene narudžbenice pošaljite ODMAH na adresu: »Dnevnik IZDAVAČKA DELATNOST, 21000 NOVI SD, UL. VOJVODANSKI BRIGADA BROJ 7 — ZA HEJZIJA

U SLEDEĆEM BROJU

Bobi Frimark

KRVAVO STADO

... Zviždukom je dozvao konja. U međuvremenu, odjeknula su još dva pucnja, a zatim se začuo krik. Din se lagano išunja iz gustiša i proviri kroz granje. Ugledao je ranjenog jahača, pognutog i krvavog, koji se jedva držao na konju. Za njim su jurila druga dva jahača, pucajući...



JUGOBANKA

DODITE
DA SE DOGOVORI

YU ISSN 0353-1287



9 770353 128119